

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ

Члан 1.

У Закону о електронској управи („Службени гласник РС”, број 27/18) члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) база података је организован и уређен скуп међусобно повезаних структурираних података, која може садржати једну или више евиденција;
- 2) веб портал је приступна тачка електронској управи једног или више органа;
- 3) веб презентација органа је званична презентација органа на којој се објављују информације о његовом раду и представља скуп података и информација помоћу посебних рачунарских програма који су на располагању корисницима преко рачунарских мрежа;
- 4) веб сервиси су дистрибуиране софтверске компоненте које су доступне кроз стандардне интернет протоколе;
- 5) динамички подаци су подаци који се због своје природе учестало мењају и ажурирају у реалном времену због брзог застаревања;
- 6) домен органа је текстуална ознака која идентификује орган на јединственој информационо-комуникационој мрежи;
- 7) Државни центар за управљање и чување података - Државни дата центар је физичка и виртуелна инфраструктура чија је намена смештање рачунара, сервера, мрежних и безбедносних система неопходних за функционисање електронске управе;
- 8) Државни клауд је дељени, динамички скалабилан скуп ресурса заснован на технологијама виртуализације и/или скалираним апликативним окружењима које користи орган у електронској управи;
- 9) електронска писарница је софтверско решење за управљање електронским документима – писарница, успостављено у циљу обављања послова канцеларијског пословања;
- 10) електронски архив је софтверско решење за обављање послова архивирања – еархив;
- 11) електронски поднесак је поднесак у електронском облику;
- 12) електронско управно поступање је поступање у управним стварима електронским путем;
- 13) електронско јединствено управно место је веб портал или друго софтверско решење које на једном месту омогућава електронско поступање једног или више органа ради остваривања једног или више права;
- 14) идентификациона ознака је ознака која на јединствен начин одређује корисника услуге;

15) истраживачки подаци су подаци који су прикупљени или настали у научно-истраживачком раду и који се употребљавају као докази у истраживачком процесу, или их истраживачка заједница користи за проверу истраживачких налаза и резултата;

16) Јединствена информационо-комуникациона мрежа електронске управе је информационо-комуникациона мрежа која омогућава пренос података између органа којом управља надлежни орган;

17) јединствен електронски сандучић – есандучић је електронски поштански сандучић корисника за пријем свих електронских докумената у електронској управи и других електронских докумената;

18) Каталог органа је евиденција органа;

19) Каталог поступака је евиденција у електронском облику о управним и вануправним поступцима које обављају органи, у складу са законом;

20) комуникација је свака размена информација или података између ограниченог броја лица, физичких и правних, путем доступне информационо-комуникационе мреже;

21) корисник је сваки учесник у електронској управи;

22) корисник софтверског решења у електронској управи (у даљем тексту: корисник софтверских решења) је физичко и правно лице које је регистровано као корисник у софтверском решењу;

23) корисник услуге електронске управе је физичко, правно лице и орган регистрован као корисник Портала еУправа, а о чијим се правима, правним интересима и обавезама одлучује у електронској управи;

24) метаподаци су структурирани подаци који описују, лоцирају и на други начин омогућавају коришћење података;

25) Метарегистар је јединствен јавни електронски регистар о свим електронским регистрима успостављеним у Републици Србији;

26) машински читљив облик је облик електронски меморисаног записа структуриран тако да га програмска апликација може лако идентификовати, препознати и из њега издвојити одређене податке, укључујући појединачне податке и њихову унутрашњу структуру;

27) налог електронске поште овлашћеног службеног лица је додељена електронска адреса помоћу које овлашћена службена лица електронски комуницирају на Јединственој информационо-комуникационој мрежи електронске управе;

28) Портал еУправе је национални веб портал еУправа као јединствена приступна тачка електронској управи органа;

29) опрема су ресурси информационо-комуникационих технологија који се користе у електронској управи;

30) отворени облик је облик електронски меморисаног записа који има својство независности од платформе на којој је настала и која је доступна јавности без ограничења која би могла спречити поновну употребу;

31) отворени подаци су подаци који су доступни за поновну употребу, заједно са метаподацима, у машински читљивом и отвореном облику;

32) отворени стандард је у писаном облику утврђен стандард који на детаљан начин дефинише предуслове за интероперабилност софтверских решења;

33) податак је електронски меморисан запис о одређеној чињеници од значаја за електронско управно поступање и електронске комуникације који је садржан у електронском документу, регистру и/или бази података;

34) поновна употреба података је коришћење података органа од стране физичких или правних лица за комерцијалне и некомерцијалне сврхе другачије од првобитне за коју су настали и не обухвата размену података између органа у обављању послова из делокруга;

35) Портал отворених података је збирка отворених података која служи за прикупљање, категоризацију и дистрибуцију отворених података у поседу органа и омогућава њихово лакше претраживање и поновну употребу;

36) расположивост податка је својство које значи да је податак доступан у електронском облику и употребљив на захтев овлашћеног лица;

37) регистар је јединствен централизован скуп података у електронском облику који се могу обрађивати на аутоматизован начин;

38) Сервисна магистрала органа је централизована софтверско-хардверска платформа за интеграцију и размену података између органа;

39) скупови података од посебног значаја за поновну употребу су геопросторни, метеоролошки, статистички подаци, као и подаци о заштити животне средине, привредним друштима и мобилности, као и други подаци чија поновна употреба доноси додатну корист друштву;

40) услуга електронске управе је електронско управно поступање и електронско комуницирање корисника;

41) федерација идентитета представља процес повезивања атрибута електронске идентификације корисника између различитих имаоца система за управљање електронском идентификацијом у електронској управи;

42) шифарник је скуп ознака којим се на јединствен начин идентификује податак који се користи у електронској управи.”

Члан 2.

Члан 8. мења се и гласи:

„Члан 8.

Орган је дужан да послове електронске управе обавља преко Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе или на други безбедан начин, у складу са прописима којима се уређује информациона безбедност.

Изузетно од става 1. овог члана, орган користи интерну рачунарску мрежу за обављање послова електронске управе, ако је због природе послова, разлога безбедности или других оправданих разлога утврђених посебним законом то прописано.

Јединствену информационо-комуникациону мрежу електронске управе успоставља и води орган државне управе надлежан за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе (у даљем тексту: надлежни орган).

Орган подноси пријаву за приступ Јединственој информационо-комуникационој мрежи електронске управе надлежном органу.

Приступ Јединственој информационо-комуникационој мрежи електронске управе омогућава надлежни орган.

Ближи начин на који се врши одржавање и унапређење Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе и повезивање органа на мрежу уређује Влада.”

Члан 3.

Члан 9. мења се и гласи:

„Члан 9.

Орган који води регистре из свог делокруга у складу са посебним законима, податке и документа у електронском облику из тих регистара размењује преко Сервисне магистрале органа или на други начин прописан законом.

Сервисном магистралом органа из става 1. овог члана управља надлежни орган.

Орган приступа Сервисној магистрали органа преко Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе или на други безбедан начин.

Орган је дужан да податке размењује у структурираном, дигитално предефинисаној форми, у складу са законом, правилима интероперабилности и техничким стандардима.

Орган који је податак изложио на сервисној магистрали органа одговара за његову истоветност са податком из евиденција и регистара које води.

Надлежни орган дужан је да органу омогући коришћење Сервисне магистрале органа за прибављање и уступање података и докумената у електронском облику са другим органима, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Надлежни орган дужан је да приликом размене података преко Сервисне магистрале органа из става 1. овог члана обавезно чува:

1) податке о органу који уступа податке, и то: идентификациону ознаку и назив органа;

2) податке о органу који преузима податке, и то: идентификациону ознаку органа, назив органа, назив софтверског решења у које се преузимају подаци, подаци о серверском сертификату, интернет протокол адресу сервера са ког се врши позив веб сервиса;

3) податке о веб сервису, и то: начин аутентикације органа који преузима податке, назив и опис веб сервиса, веб адресу на којој је изложен сервис (урл адреса), време позивања и време одговора веб сервиса.

Сврха обраде података из става 7. овог члана је пружање услуга електронске управе, као и обезбеђивање доказа приликом вршења надзора и вођења судског поступка.

Подаци из става 7. овог члана чувају се годину дана од дана позива веб сервиса.

Начин одобравања, суспендовања и укидања приступа Сервисној магистрали органа, као и правила интероперабилности ближе уређује Влада.”

Члан 4.

Члан 10. мења се и гласи:

„Члан 10.

Орган је дужан да регистре и евиденције које води у складу са законом, успостави у електронском облику.

За тачност података у регистрима и евиденцијама одговара орган који је податке уписао, односно орган од кога су ти подаци преузети, осим ако посебним законом није другачије уређено.

Орган прикупља, обрађује и чува податке у регистрима и евиденцијама у електронском облику.

Орган је дужан да, на начин из члана 9. став 4. овог закона, из регистара и евиденција које води у електронском облику омогући преузимање података о:

- 1) физичким лицима којима је додељена јединствена идентификациона ознака у Републици Србији из Централног регистра становништва;
- 2) правним лицима и предузетницима из регистра привредних субјеката;
- 3) удружењима из регистра удружења и регистра страних удружења;
- 4) задужбинама и фондацијама и представништвима страних задужбина и фондација из регистра задужбина и фондација и регистра представништава страних задужбина и фондација;
- 5) органима из каталога органа;
- 6) непокретностима из регистра катастра непокретности;
- 7) адресним подацима из адресног регистра.

Ради вођења ажурних и тачних регистара и евиденција у електронском облику орган је дужан да по службеној дужности преузима податке из регистара из става 4. овог члана, као и из других регистара у складу са изворима података одређених у метарегистру, односно на основу података у предефинисаној дигиталној форми преко сервисне магистрале органа, или на други погодан начин.

Надлежни орган успоставља и ажурира Каталог органа преузимањем потребних података из евиденција органа и евиденција о корисницима јавних средстава.

По започињању електронског управног поступања, органу се омогућава приступ сопственим подацима у каталогу органа, у циљу њихове допуне, ажурирања и брисања.

Приликом уписа из става 6. овог члана надлежни орган додељује јединствену идентификациону ознаку органу, након чега се, у складу са законом, уписују и друге идентификационе ознаке, и то:

- 1) матични број издат од стране државног органа надлежног за статистику, осим ако посебним законом није другачије прописано;
- 2) порески идентификациони број издат од стране органа надлежног за порезе;
- 3) јединствени број корисника јавних средстава издат од стране органа надлежног за вођење тог списка, све у смислу одредаба закона којим се уређује буџетски систем, ако је орган буџетски корисник.

Надлежни орган омогућава органу надлежном за статистику стални приступ подацима унетим у каталог органа, у циљу потврђивања, односно оспоравања тих података.

Регистри и евиденције у електронском облику, као и налози за електронску комуникацију, могу се налазити само у Републици Србији, а изузетно, налози за електронску комуникацију органа који обављају делатност изван Републике Србије, уз прописане мере безбедности, могу се налазити ван Републике Србије.”

Члан 5.

Члан 11. мења се и гласи:

„Члан 11.

Орган преузима податке из регистара и евиденција у електронском облику без додатних провера, у складу са законом.

Изузетно од става 1. овог члана, ако постоји сумња у тачност података садржаних у регистрима и електронским евиденцијама које води орган који је надлежан за њихово вођење дужан је да изврши проверу и за то време податак означи статусом „Податак је у статусу провере”.

Подаци који су означени статусом „Податак је у статусу провере” не преузимају се.

Увид у податке и њихово преузимање врши се преко Сервисне магистрале органа или другог прихваћеног решења на основу јединствених шифарника и јединствених идентификатора корисника услуге електронске управе чије податке орган у оквиру својих надлежности обрађује.

Јединствени идентификатори су подаци на основу којих се, из регистара и евиденција у електронском облику које органи воде у складу са посебним законима, могу упоредити подаци о корисницима, и то: јединствени матични број грађана, евиденцијски број странца, јединствени образовни број, јединствени број који додељује Централни регистар обавезног социјалног осигурања за потребе обавезног социјалног осигурања обвезницима доприноса и осигураним лицима, лични број осигураника, лични здравствени број, матични број правног лица, порески идентификациони број и други идентификатори у складу са законом.

Орган је дужан да податке из евиденција у електронском облику које су законом, односно другим прописом установљене, достави другом органу који води регистар, ако су ти подаци неопходни за вођење тог регистра, а ради извршавања послова из њихове надлежности.

Орган надлежан за вођење регистра дужан је да одмах, а најкасније у року од три радна дана од дана подношења захтева, достави податке неопходне за електронско управно поступање и вођење других регистара.

Орган је дужан да води евиденцију сваког приступа и увида у електронске документе и податке у поступцима које води, и то податке о: идентитету лица које је приступало (јединствени матични број грађана и име и презиме), датуму и времену приступа и скупу података којима се приступало.

Сврха обраде података из става 8. овог члана је вршење надзора и обезбеђивање доказа приликом вршења надзора и вођења судског поступка.

Подаци из става 8. овог члана чувају се десет година од извршеног приступа, односно увида.

Начин на који органи врше увид, прибављају, обрађују и уступају, односно достављају податке о чињеницама о којима се води службена евиденција из регистара у електронском облику, а који су неопходни за одлучивање у управном поступку ближе уређује министарство надлежно за развој електронске управе.”

Члан 6.

У члану 12. став 4. брише се.

Члан 7.

После члана 14. додају се називи и чланови 14а и 14б, који гласе:

„Систем за електронску идентификацију

Члан 14а

Надлежни орган успоставља и управља системом еид за електронску идентификацију корисника.

Систем еид садржи веб портал еид–преко кога се врши регистрација налога корисника софтверских решења и издавање средства електронске идентификације.

Налог корисника софтверских решења из става 2. овог члана обавезно садржи: јединствени матични број грађана односно евиденцијски број странца, име и презиме, датум рођења, корисничко име, електронску адресу за пријем обавештења, затим број личне карте или број путне исправе за држављане Републике Србије, број личне карте за странца, број стране важеће путне исправе, број важеће стране личне карте коју је издао надлежни орган друге државе и земљу издавања стране путне исправе, односно стране личне карте, број дозволе за привремени боравак и број дозволе за привремени боравак и рад, број путне исправе за избеглице, број друге исправе за идентификацију лица, датум истека документа.

Корисничко име налога из става 3. овог члана је адреса електронске поште коју је корисник софтверских решења уписао приликом регистрације.

Адресу електронске поште из става 4. овог члана корисник софтверских решења може изменити ако се пријави на портал еид шемом електронске идентификације високог нивоа поузданости.

Податке о личности из става 3. овог члана надлежни орган обрађује у сврху издавања средства електронске идентификације и чува их десет година од дана брисања налога из става 2. овог члана.

Надлежни орган је дужан да редовно ажурира податке из става 3. овог члана увидом, односно преузимањем податка из регистара и евиденција које воде органи у вези са чињеницама које битно утичу на важење издатог средства електронске идентификације.

Ради омогућавања федерације идентитета, надлежни орган имаоцима система за управљање електронском идентификацијом у електронској управи доставља податке из налога корисника софтверских решења из става 2. овог члана, и то: јединствени матични број грађана односно евиденцијски број странца, име и презиме, корисничко име, електронску адресу за пријем обавештења, број стране важеће путне исправе и државу надлежног органа који је издао путну исправу.

Податке о личности из става 8. овог члана надлежни орган обрађује у сврху омогућавања федерације идентитета и не чува их у систему за електронску идентификацију.

Корисник софтверских решења у систему електронске идентификације може самостално креирати податке за активацију средства електронске идентификације на мобилном уређају, као и извршити опозив и обнову тог средства ако се пријави на портал еид шемом електронске идентификације високог нивоа поузданости.

Орган је дужан да кориснику софтверског решења омогући аутентикацију из члана 34. овог закона путем система еид.

Налог корисника услуга електронске управе

Члан 146

Орган је дужан да се региструје као корисник услуга електронске управе и да користи услуге на порталу еУправа у складу са законом.

Физичко и правно лице може да користи услуге електронске управе, путем Портала еУправа, након што се региструје, чиме прихвата услове коришћења портала, са којима се упознаје пре саме регистрације.

Надлежни орган отвара налог кориснику услуге електронске управе на Порталу еУправа који садржи:

1) за физичка лица: име и презиме, датум рођења, корисничко име и адресу електронске поште, јединствени матични број грађана, односно евиденцијски број странца или број стране важеће путне исправе, односно број важеће стране личне карте коју је издао надлежни орган друге државе и земљу издавања стране путне исправе, односно стране личне карте странца нерезидента;

2) за правна лица: матични број, порески идентификациони број, пословно име, седиште и адресу електронске поште, као и податке о законском и другом заступнику, и то: име и презиме, јединствени матични број грађана, односно евиденцијски број странца или број путне исправе и земља издаваоца странца нерезидента и корисничко име које може бити адреса електронске поште правног лица;

3) за органе: јединствену идентификациону ознаку органа и/или: матични број, порески идентификациони број, јединствени број корисника јавних средстава, назив, седиште и адресу електронске поште, као и податке о руководиоцу и администратору органа и то име и презиме, ЈМБГ и адресу електронске поште.

Налог корисника услуга електронске управе који је физичко лице може садржати и податак о броју корисника у мобилној комуникационој мрежи, који корисник самостално уноси приликом регистрације из става 2. овог члана.

Надлежни орган је дужан да редовно ажурира податке из става 3. овог члана увидом, односно преузимањем податка из регистара надлежних органа.

Корисник услуга електронске управе може се регистровати и путем другог портала који користи портал еид, у складу са законом.

Корисник услуга електронске управе, осим у случају органа, може да повуче сагласност о прихватању услова коришћења услуга, након чега га надлежни орган брише из евиденције и затвара налог из става 1. овог члана, осим ако посебним законом није другачије уређено.

Подаци из става 3. овог члана чувају се пет година од дана коначног статуса последње услуге електронске управе која је пружена.

Ближе услове и начин регистрације органа из става 1. овог члана прописује Министар, уз претходно мишљење надлежног органа.”

Члан 8.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Надлежни орган дужан је да кориснику услуге електронске управе, након регистрације, додели еСандучић.

Регистрацијом из става 1. овог члана корисник услуга електронске управе прихвата да се достављање електронских докумената у електронској управи врши у еСандучић, у складу са законом.

Корисник услуга електронске управе може се посебно сагласити да се у еСандучић врши достављање и осталих електронских докумената.

Орган је дужан да достављање кориснику услуга електронске управе електронских докумената врши у еСандучић, осим ако посебним законом није другачије уређено.”

Члан 9.

Члан 16. мења се и гласи:

„Члан 16.

Орган може да изради софтверско решење, односно повеже се са постојећим које омогућава коришћење услуга електронске управе.

Софтверско решење из става 1. овог члана требало би да обезбеди управљање, поуздано чување и заштиту електронских података и докумената, односно трајно чување и заштиту електронских докумената који представљају архивску грађу, у складу са законом.

Изузетно од става 1. овог члана орган је дужан да приликом обављања послова канцеларијског пословања користи софтверска решења писарницу и еархив које обезбеђује надлежни орган, односно изврши повезивање софтверског решења из става 1. овог члана са писарницом и еархивом, осим ако посебним законом није другачије уређено.

Орган је дужан да софтверско решење из става 1. овог члана успостави на државном клауду надлежног органа, односно сопственој инфраструктури која се налази на територији Републике Србије.

Надлежни орган је дужан да обезбеди неопходне лиценце за софтверска решења које орган успоставља на државном клауду надлежног органа.

Ако орган успоставити софтверско решење на сопственој инфраструктури, самостално обезбеђује неопходне лиценце.

Орган може користити софтверско решење или протокол заснован на технологији дистрибуиране базе података којим се, у целини или делимично, омогућава аутоматизовано извршавање, контролисање, односно документовање правно релевантних догађаја и радњи закључивањем уговора у електронском облику, уз сагласност свих уговорних страна, у циљу обезбеђивања правне сигурности, у складу са законом.

Надлежни орган дужан је да успостави софтверско решење за комуникацију и однос са корисницима ради ефикаснијег пружања услуга електронске управе, у складу са законом.

Надлежни орган успоставља и води платформу за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији – паметни град, у циљу

побољшања ефикасности, одрживости, унапређења транспарентности и укључивања грађана у доношење одлука и квалитета урбаног живота.

Орган, у оквиру свог делокруга, обезбеђује софтверско решење за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији користећи националну платформу из става 9. овог члана, или на други начин.

Орган је дужан да при дизајнирању, изради, одржавању и ажурирању софтверског решења поштује стандарде приступачности, како би услуге електронске управе биле доступне свима, а нарочито особама са инвалидитетом.

Орган је дужан да софтверско решење прилагоди мобилним уређајима.

Ближе критеријуме и техничке стандарде, као и начин коришћења платформе из става 9. овог члана уређује министарство надлежно за развој електронске управе.”

Члан 10.

Члан 17. мења се и гласи:

„Члан 17.

Портал еУправа налази се на Јединственој информационо-комуникационој мрежи органа.

Орган успоставља услугу електронске управе на основу каталога поступака, у складу са законом.

Приликом пружања услуга електронске управе на Порталу еУправа води се евиденција о корисницима услуга електронске управе, и то: јединствени матични број грађана, односно евиденцијски број странца, као и порески идентификациони број и матични број правног лица, име и презиме, односно пословно име.

Приликом пружања услуга електронске управе на Порталу еУправа води се евиденција о приступу систему и коришћењу услуге, и то: корисничко име, интернет протокол адреса са које се приступа, датум и време приступа коришћењу услуге, шифру и верзију услуге, број и тип захтева, идентификациону ознаку трансакције и промене статуса услуге.

Сврха обраде података од стране надлежног органа као обрађивача података је несметано омогућавање пружања услуга електронске управе од стране органа.

Подаци из евиденција из ст. 3. и 4. овог члана чувају се десет година од дана пружања, односно ускраћивања услуге електронске управе.

Каталог поступака из става 2. овог члана успоставља и води надлежни орган, у сврху пружања услуга електронске управе, заснованих на тачним и ажурним подацима.

За успостављање и вођење Каталога поступака преузимају се одговарајући подаци из Регистра административних поступака, успостављеног законом који уређује вођење тог регистра, док преостале обавезне податке уноси орган приступом Каталогу поступака.

Порталом еУправа управља надлежни орган.

Начин рада на Порталу еУправа ближе уређује Влада.”

Члан 11.

У члану 22. после става 5. додаје нови став 6, који гласи:

„Орган је дужан да се пријави за коришћење услуге увида по службеној дужности у податке о извршеним плаћањима такси и накнада на Порталу еУправа, односно у оквиру другог софтверског решења електронске управе.”

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Члан 12.

Назив члана и члан 23. мењају се и гласе:

„Права и обавезе корисника услуга електронске управе на Порталу еУправа

Члан 23.

Корисник услуга електронске управе преко Портала еУправа:

1) остварује своја права и испуњава обавезе коришћењем успостављених услуга електронске управе:

- (1) подношењем електронских поднесака и других докумената;
- (2) плаћањем такси, накнада и других пореских и непореских намета;
- (3) примањем обавештења о предузетим радњама и донетим актима надлежних органа и праћењем статуса;
- (4) пријемом аката и других докумената надлежних органа у есандучић;
- (5) коришћењем других функционалности Портала еУправа;

2) остварује своја права и испуњава обавезе путем услуге еписарница у управним и осталим пословима када орган није успоставио посебну услугу електронске управе.

Корисник услуга електронске управе који је правно лице или орган дужан је да остварује своја права и испуњава обавезе на начин прописан ставом 1. овог члана, осим ако посебним законом није другачије прописано.”

Члан 13.

Назив члана и члан 25. мењају се и гласе:

„Право на поновну употребу података

Члан 25.

Свако има право на поновну употребу података насталих у раду органа приликом вршења овлашћења у комерцијалне или некомерцијалне сврхе.

Поновна употреба података допуштена је и доступна свима и под истим условима.

Подаци из става 1. овог члана подразумевају било који запис или његов део без обзира на облик (папирни или електронски).

Поновна употреба података не односи се на:

1) податке настале у раду органа изван јавних овлашћења, односно у вези са пружањем комерцијалних услуга које су изложене конкуренцији на тржишту;

2) податке на којима постоји искључиво право интелектуалне својине трећег лица;

3) податке којима је приступ ограничен у складу са прописима којима се уређује тајност података и другим прописима донетим у складу са тим законом;

4) податке којима је приступ ограничен у складу са прописима о критичној инфраструктури;

5) податке за чији је приступ прописано доказивање постојања правног интереса;

6) логотипе, грбове и ознаке;

7) податке о личности у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности;

8) податке органа који пружају услуге јавних медијских сервиса или обављају радиодифузну делатност, а који се односе на медијске услуге у складу са законом који уређује делатност јавних медијских сервиса и електронских медија;

9) податке установа културе, осим библиотека, укључујући универзитетске библиотеке, музеја и архива;

10) податке образовних установа, осим истраживачких података;

11) податке научноистраживачких установа и организација које финансирају истраживања, укључујући организације основане ради преноса резултата истраживања, осим истраживачких података;

12) податке којима је приступ ограничен у складу са прописима који уређују порески поступак и пореску администрацију.

Објављивање и поновна употреба геопросторних података који се обрађују у оквиру националне инфраструктуре геопросторних података врши се у складу са прописима којима се уређује национална инфраструктура геопросторних података.

Објављивање и поновна употреба генетичких, биомедицинских и других података од значаја за истраживање и развој у области биотехнологије, биоинформатике, биономије, генетике и медицине врши се у складу са прописима којима се уређује здравствена документација и евиденције у области здравства.

Орган је дужан да одреди лице за поновну употребу и отварање података и да податке о том лицу објави на веб презентацији органа.

Лице за поновну употребу и отварање података обавља, односно координира послове припреме и отварања података обезбеђујући да подаци буду потпуни, тачни и ажурни и објављени на законит начин.”

Члан 14.

Назив члана и члан 26. мењају се и гласе:

„Услови за поновну употребу података

Члан 26.

Орган омогућава поновну употребу података у машински читљивом облику и отвореном облику слободном лиценцом, према условима дефинисаним у ст. 2. и 3. овог члана, осим ако посебним законом није другачије уређено.

Слободна лиценца омогућава слободну поновну употребу, у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, која укључује умножавање, дистрибуцију, стављање на располагање трећим лицима, прилагођавање и повезивање са другим подацима, интегрисање у пословне процесе, производе и сервисе, измене, као и друге поновне употребе.

Слободна лиценца обавезује на упућивање на извор података, укључујући назив органа који је податке учинио доступним за поновну употребу, датум преузимања, адресу на којој се подаци могу преузети, као и јасну ознаку свих измена, уређивања или новог дизајна преузетих података.

Текст слободне лиценце објављује се и на порталу отворених података у електронском и машински читљивом облику.

Орган не може уговором или другим споразумом или одлуком одобрити једном лицу поновну употребу података која би спречила поновну употребу тих података од стране других лица.

Изузетно, орган може доделити искључиво право на поновну употребу података трећем лицу:

1) ако је то неопходно за пружање услуга у јавном интересу, што се преиспитује на сваке три године;

2) ако се право на поновну употребу података односи на дигитализацију извора културе, које по правилу не може трајати дуже од 10 година, а уколико траје дуже преиспитује се током једанаесте године трајања права и сваких седам година након тога, ако је применљиво.

Услови доделе и начин коришћења искључивог права из става 3. овог члана морају бити транспарентни и јавно објављени на веб презентацији органа.

У случају доделе искључивог права из става 6. тачка 2) овог члана, стицалац тог права је дужан да органу обезбеди копију дигитализованих културних добара без накнаде која ће бити доступна за поновну употребу након истека периода трајања искључивости права.

Орган је дужан да учини доступним на својој веб презентацији, најмање два месеца пре ступања на снагу, уговор, споразум или одлуку и информације о правним односима:

1) којима се заснивају искључива права на поновну употребу података у складу са ставом 6. овог члана или

2) којима се не заснивају искључива права на поновну употребу података, али која имају за циљ или по свом ефекту могу довести до ограничене доступности података за поновну употребу у складу са ставом 9. овог члана.

У случају из става 9. тачка 2) овог члана орган је дужан да преиспита ефекат таквих уговора, споразума, одлука, односно правних односа на доступност података за поновну употребу на сваке три године и да информације о томе учини јавно доступним на својој веб презентацији.

Када је поновна употреба података условљена, ти услови ће бити пропорционални, недискриминаторни и оправдани јавним интересом и неће неосновано ограничавати могућност и начин њихове поновне употребе, нити ће ограничавати конкуренцију.”

Члан 15.

После члана 26. додаје се назив и члан 26а, који гласе:

„Поступак остваривања права на поновну употребу

Члан 26а

Право на поновну употребу података остварује се подношењем захтева за поновну употребу података органу који поседује податке, односно приступањем подацима у складу са чл. 27. и 27а овог закона.

Захтев садржи назив органа који поседује податке, име и презиме односно пословно име или назив подносиоца, адресу, сврху, опис података за које се тражи поновна употреба, као и облик и начин преузимања података.

У складу са захтевом подносиоца, орган ће податке за поновну употребу учинити доступним у машински читљивом и отвореном облику, заједно са метаподацима уколико је то технички могуће.

Ако подаци за поновну употребу обухватају податке о личности ти подаци се морају анонимизовати.

У сврху поновне употребе на основу захтева, орган нема обавезу да податке изради, прилагоди, односно издвоји ако то захтева несразмеран утрошак времена или средстава, нити је дужан да настави ажурирање, надограђивање или чување тих података.

Орган одбија захтев за поновну употребу података ако се захтев односи на податке из члана 25. став 4. овог закона.

Орган који одбије захтев за поновну употребу података због заштите права интелектуалне својине, дужан је да пружи информације о носиоцу права интелектуалне својине уколико му је познат, односно о лицу које је органу пренело права интелектуалне својине у складу са прописима којима се уређују права интелектуалне својине.

Решење органа из ст. 6. и 7. овог члана је коначно у управном поступку.

Орган не наплаћује таксу за поновну употребу података, осим ако то посебним законом није другачије утврђено.

Орган не наплаћује таксу за поновну употребу скупова података од посебног значаја за поновну употребу и истраживачких података.”

Члан 16.

Члан 27. мења се и гласи:

„Члан 27.

Орган је дужан да на Порталу отворених података објављује отворене податке из делокруга своје надлежности, на начин који омогућава њихово лако претраживање и поновну употребу, у складу са отвореним стандардом.

Орган је дужан да пре објављивања података на Порталу отворених података изврши анонимизацију података о личности.

Портал отворених података води и одржава надлежни орган.

Ближе услове о успостављању и начину рада Портала отворених података, као и ближу садржину годишњег плана и начин припреме, отварања и објављивања података прописује Влада.”

Члан 17.

После члана 27. додају се називи и чланови 27а и 27б, који гласе:

„Динамички подаци за поновну употребу

Члан 27а

Ако орган објављује динамичке податке за поновну употребу дужан је да их објави најраније када је то могуће након прикупљања путем апликативног програмског интерфејса и, када је могуће, путем масовног преузимања.

Ако објављивање података из става 1. овог члана представља несразмерно финансијско и техничко оптерећење, орган може да те податке објави одложено или са привременим техничким ограничењима тако да се не умањи њихова економска или друштвена вредност.

Орган је дужан да на Порталу отворених података објави везу са динамичким подацима из става 1. овог члана.

Скупови података од посебног значаја за поновну употребу

Члан 27б

Скупови података од посебног значаја за поновну употребу укључују геопросторне, метеоролошке, статистичке податке, као и податке о заштити животне средине, привредним друштвима и мобилности.

Скупови података од посебног значаја за поновну употребу доступни су:

- 1) без накнаде;
- 2) у машински читљивом облику;
- 3) путем мрежних сервиса;
- 4) за масовно преузимање, када је применљиво.

Скупове података од посебног значаја за поновну употребу из става 1. овог члана, као и из других области од значаја за поновну употребу, и ближе услове под којим се ови подаци чине доступним уређује Влада.”

Члан 18.

Члан 38. мења се и гласи:

„Члан 38.

Орган је дужан да омогући подношење електронских поднесака електронским путем.

Електронски поднесци обавезно садрже: идентификациону ознаку подносиоца, јединствени матични број грађана, евиденцијски број за странца или другу додељену идентификациону ознаку физичком лицу, као и име и презиме и адресу пребивалишта и/или боравишта, или адресу становања и податак о држављанству када подносилац нема пријављено пребивалиште, односно боравиште, односно матични број и/или порески идентификациони број правног лица, односно органа, као и његово пословно име, односно назив и седиште, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Уколико је прописана обавезност потписивања, регистрована шема електронске идентификације високог нивоа поузданости којом се корисник услуга пријављује на Портал еУправа приликом коришћења услуга, замењује електронски потпис подносиоца, осим ако посебним законом није другачије прописано.”

Члан 19.

После члана 39. додају се назив члана и члан 39а, који гласе:

„Акт органа

Члан 39а

Орган је дужан да акт и други документ који настаје у раду органа изради као електронски документ, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Акт органа, као и други електронски документ који орган доноси у вршењу јавних овлашћења, уместо потписа службеног лица и печата, садржи квалификовани електронски печат тог органа односно квалификовани електронски потпис овлашћеног лица, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Изузетно од става 1. овог члана, типски акт органа не мора садржати квалификовани електронски печат тог органа или квалификовани електронски потпис овлашћеног лица ако је обезбеђен интегритет података у софтверском решењу путем кога се креира и доставља акт.”

Члан 20.

Члан 40. мења се и гласи:

„Члан 40.

Орган је дужан да уверење, одлуку, решење, закључак, други електронски документ и/или податак из оквира своје надлежности достави кориснику електронским путем.

Уверења, одлуке, решења, закључци и други документи у поступку, на захтев корисника, могу се доставити у облику овереног одштампаног примерка електронског документа у складу са прописима којима се уређује електронски документ.

Трошкове доставе из става 2. овог члана сноси корисник који захтева доставу и у папирном облику.

Електронско достављање електронског документа врши се у Јединствени електронски сандучић корисника услуга електронске управе, односно посебним законима који на другачији начин уређују електронску доставу.”

Члан 21.

После члана 45. додаје се члан 45а, који гласи:

„Члан 45а

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај лице одговорно за отварање података ако не омогући поновну употребу у комерцијалне или некомерцијалне сврхе података насталих у вршењу јавних овлашћења органа из члана 25. став 1. овог закона.”

Члан 22.

Члан 47. мења се и гласи:

„Члан 47.

Новчаном казном од 30.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу ако орган:

1) не омогући електронско управно поступање и друге електронске управне радње на Порталу еУправе из члана 18. став 1. тач. 1)–9) овог закона;

1а) у органу није одређено лице одговорно за отварање података из члана 25. став 1. овог закона;

1б) не омогући електронско плаћање у складу са чланом 22. овог закона;

2) пређе на електронску управу, а не испуни услове из члана 31. став 1. тач. 1)–20) овог закона;

3) не омогући пријем електронских поднеска и не достави потврду о његовом пријему из члана 39. овог закона;

4) не достави електронским путем одлуку или други акт из оквира своје надлежности кориснику електронске управе из члана 40. овог закона.”

Члан 23.

Назив изнад члана 48. мења се и гласи:

„Рок за доношење подзаконских аката и рокови за поступање надлежног органа и органа“.

У члану 48. додају се нови ст. 2-13. који гласе:

„Изузетно од става 1. овог члана подзаконски акти из члана 16. став 13. и члана 27б став 3. овог закона донеће се најкасније до 1. марта 2027. године.

Надлежни орган дужан је да успостави каталог органа у складу са чланом 10. ст. 6-9. овог закона најкасније до 1. јуна 2027. године.

Надлежни орган дужан је да успостави платформу за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији – паметни град, са циљем интегрисаног управљања садржајем у складу са чланом 16. овог закона, најкасније до 1. јануара 2030. године.

Надлежни орган дужан је да успостави каталог поступака у складу са чланом 17. овог закона најкасније до 1. јуна 2027. године.

Орган је дужан да омогући преузимање података у складу са чланом 10. став 4. овог закона из регистара и евиденција које води у електронском облику најкасније почев од 1. јуна 2028. године.

Орган је дужан да омогући електронско плаћање преко Портала еУправа у складу са чланом 22. овог закона најкасније од 1. децембра 2027. године.

Орган је дужан да омогући поновну употребу података у складу са чланом 27б овог закона најкасније почев од 1. јануара 2030. године.

Орган је дужан да акта и друге документе који настају у његовом раду израђује као електронске документе, у складу са чланом 39а став 1. овог закона, најкасније од 1. јануара 2030. године.

Орган који на дан ступања на снагу овог закона није регистрован као корисник портала еУправа дужан је да то учини, уз навођење података о руководиоцу и администратору тог органа, најкасније до 1. септембра 2026. године.

Орган је дужан да се пријави за коришћење услуге увида по службеној дужности у податке о извршеним плаћањима такси и накнада у систему електронске управе у складу са чланом 22. став 6. овог закона, најкасније до 1. септембра 2026. године.

Новоосновани орган дужан је да поступи у складу са ст. 10. и 11. овог члана у року од 30 дана од дана оснивања.

Ако орган не изврши обавезу из ст. 10 – 12. овог члана у прописаном року, надлежни орган ће по службеној дужности извршити ту регистрацију без одлагања, на основу података из доступних евиденција и позвати орган да одреди администратора из члана 19. тачка 2) овог закона и да своје поступање усклади са обавезама из чл. 18. и 31. став 1. овог закона. Истовремено ће о томе обавестити орган који врши надзор над радом тог органа и управну инспекцију, ради предузимања мера из њихове надлежности.”

Измена и допуна важећих подзаконских аката

Члан 24.

Измена и допуна важећих подзаконских аката из члана 9. став 10, члана 27. став 4. и члана 28. став 8. Закона, ради усклађивања са овим изменама Закона, извршиће се најкасније до 1. марта 2027. године.

Ступање на снагу

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 16) Устава Републике Србије, којим се утврђује да Република Србија, између осталог, уређује и организацију, надлежност и рад републичких органа.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Закон о електронској управи („Службени гласник РС”, број 27), (у даљем тексту: Закон) усвојен је пре више од шест година, ради реформе јавне управе у домену дигитализације управног поступања, употребом модерних, ефикасних и поузданих информационо-комуникационих технологија.

Закон прописује обавезе врло широком кругу јавне управе, у коју спадају државни органи и организације, органи и организације покрајинске аутономије, органи и организације јединица локалне самоуправе, установе, јавна предузећа, посебни органи преко којих се остварује регулаторна функција и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења.

Закон успоставља правни оквир за коришћење информационо-комуникационих технологија у јавној управи и ефикасно функционисање електронске управе и електронског управног поступања. Закон, између осталог, уређује размену података јавне управе путем Сервисне магистрале органа, успостављање и вођење Метарегистра, успостављање и вођење регистара и евиденција у електронском облику, право на отворене податке и поновну употребу података, правила електронског управног поступања, укључујући обавезе органа у комуникацији са корисницима електронских услуга, аутентфикацију и ауторизацију корисника и федерацију идентитета, као и електронски поднесак и електронско достављање, надзор над спровођењем Закона, казнене одредбе и рокове за отпочињање примене конкретних законских решења.

Од доношења Закона о електронској управи 2018. године, резултати дигитализације јавне управе су очигледни и веома значајни. Издвајају се следећи кључни резултати примене Закона о електронској управи:

- Успостављен је државни центар за управљање и чување података у Крагујевцу и Београду, који је до краја 2023. године чувао податке за 60 органа државне управе, АП и ЈЛС укупно је 209 регистара и других софтверских решења смештено у државне центре за управљање и чување података;

- Развијена је јединствена информационо-комуникациона мрежа електронске управе;

- Успостављена је интероперабилност информационих система органа и њихових веб сервиса, повезивањем информационих система органа јавне управе на Сервисној магистрали органа. Ова изузетно значајна функционалност је омогућила је реализацију обавезе органа јавне управе да од странака могу да захтевају само податке који су неопходни за њену идентификацију и документе који потврђују чињенице о којима се не води службена евиденција, а да по службеној дужности прибављају и врши увид у податке о чињеницама неопходним за одлучивање о којима се води службена евиденција (чл.9. и 103. Закона о општем управном поступку). Сервисна магистрала тренутно садржи податке из евиденција у надлежности 10

институција и из система еИнспектор, укупно 61 сет података и до фебруара 2024. године, 500 органа државне управе, локалне самоуправе и центара за социјални рад су размењивали своје податке. Само у 2023. години, број података размењених преко Сервисне магистрале органа је 70.620.589, док је укупно до краја 2023. године размењено 195.141.236.

- Унапређен је национални Портал еУправе као приступна тачка електронској управи органа, који тренутно бележи преко 2,2 милиона корисника и најскорији подаци о мерењу задовољства корисника показују да проценат задовољних корисника услуга на Порталу еУправа износи 92%.

- Базе података, електронски регистри, информациони системи и налози за електронску пошту смештени су на сервере у Републици Србији;

- Спроведене су активности на различитим нивоима јавне управе на успостављању нових и унапређењу постојећих регистара и евиденција у електронском облику, међу којима се издвајају они који се воде у Пореској управи, Агенцији за привредне регистре и Републичком геодетском заводу. Међутим, с обзиром да важећим законом није јасно прописано на које све регистре и евиденције се ова обавеза односи, не може се проценити у којој мери је дигитализација регистара и евиденција спроведена у пракси;

- Успостављен је Центар за безбедност ИКТ система у органима власти – ЦЕРТ органа власти;

- Успостављањем Јединственог електронског сандучића обезбеђена је електронска достава за сва физичка и правна лица која се региструју као корисници услуга електронске управе. До краја 2024. године, 84 органа државне управе је отпочело да врши доставу тим путем. Истовремено је свим органима локалне управе оумугућено да врше доставу на овај начин, тако да је ова врста доставе заживела на нивоу свих локалних управа у Србији. Такође, 25 органа АП Војводине врше доставу у јединствени електронски сандучић, као и 3.379 установа кроз посебна софтверска решења. Битан је и податак да је за 2.542.288 грађана и 150.991 привредних субјеката активиран е-Сандучић. Наиме, то је по службеној дужности учињено за сва привредна друштва, која су по члану 21. став 1. Закона о привредним друштвима била дужна да се региструју као корисници електронске управе, као и за оне предузетнике који су сами иницирали да се региструју у том својству;

- Успостављен је Портал отворених података, као јединствена приступна тачка машински читљивим подацима управе, који тренутно садржи преко 6 хиљада ресурса и бележи 40 примера употребе података;

- Када је реч о успостављању канцеларијског пословања путем Писарнице, битно је назначити да 396 органа обавља канцеларијско пословање користећи софтверско решење Писарницу, као и да је 8.983 поступака учитано у Каталог поступака и Писарницу.

Једна законска обавеза још увек није спроведена, а то је успостављање Метарегистра. Битно је напоменути да је благовремено усвојен подзаконски акт који ближе уређује његово успостављање и функционисање и да се његова пуна имплементација очекује у текућој 2026. години. Напомињемо да је јавна доступност Метарегистра битна за правну сигурност грађана, јер тај регистар

треба да им обезбеди поуздану информацију о томе који регистар, односно евиденција садржи релевантан податак који желе да провере.

Наравно, након шест година имплементације Закона било је јасно да је потребно анализирати ефекте тог прописа, утврдити недостатке у његовој примени и покушати уклонити узроке тих недостатака. Анализом стања уочени су следећи недостаци у имплементацији Закона о електронској управи:

- Право грађана и привреде на електронско управно поступање, прописано чланом 39. Закона, није у потпуности омогућено, већ само у односу на конкретне административне поступке (сервисе);

- Комплетна јавна управа не врши доставу у јединствени електронски сандучић регистрованим корисницима електронске управе, што умањује њихову правну сигурност у вези са доставом;

- Иако је имплементација јавних политика у домену електронске управе допринела успостављању и унапређењу 36 регистара у електронском облику, комплетна јавна управа није спровела своју обавезу из члана 10. Закона да регистре и евиденције које води успостави у електронском облику;

- Није јасно прописана дужност органа да омогуће преузимање података из регистара преко Сервисне магистрале органа и није јасно одређено из којих изворних регистара се преузимају који подаци;

- Право грађана и привреде, као и јавне управе на лако претраживање и поновну употребу података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, прописано чланом 25. Закона, није у потпуности обезбеђено у пракси, јер се у недостатку методолошких правила за приоритизацију и стандардизацију отварања података, подаци селективно објављују, са различитим нивоима квалитета и обима скупова података. Такође, у пракси није јасно које лице у органима је одговорно за отварање података и у ком поступку се остварује то право, па грађани и привреда не могу да остваре заштиту права на отворене податке;

- Право на отворене податке и поновну употребу података није имплементирано у мери која омогућава развој паметних сервиса као што су „паметан град”, „одрживи урбани системи” и сл. заснованих на вештачкој интелигенцији и широко отвореним подацима, како би се искористили потенцијали отворених података;

- Закон није прецизно прописао обавезу органа да размењују податке у структурираном, дигитално предефинисаном формату, у складу са правилима интероперабилности и техничким стандардима. Ово у пракси нарочито ствара проблеме у тзв. једношалтерским процедурама и поступцима повезаних процедура, у којима се између више надлежних органа размењују подаци и документа. Наиме, у пракси се дешава да институције електронским путем достављају скениране копије докумената који су основ за упис, које нису машински читљиве, што намеће неприхватљиву обавезу за институцију примаоца „прекуцавања” података из докумената и уводи ризик од грешака током уноса података у регистре и евиденције. Типичан пример за ово је достава аката за упис Републичком геодетском заводу, преко Правосудног информационог система, од стране судова и јавних бележника, у ком случају се

повећава ризик нетачног или непотпуног уноса података о стицаоцима права и стеченим правима који се уписују у катастар по службеној дужности;

- Корисници софтверских решења у електронској управи (грађани, правна лица, органи јавне власти) у пракси се идентификују путем националног портала за електронску идентификацију (<https://eid.gov.rs>). Међутим, Законом није обухваћен систем и портал електронске идентификације еИД за регистрацију налога корисника софтверских решења, као ни садржај тог налога, нити је обухваћена могућност самосталног креирања података за активацију средстава електронске идентификације на мобилном уређају, која је доступна у пракси;

- Од почетка примене Закона нису вршени редовни инспекцијски надзори над спровођењем Закона и на основу њега донетих прописа иако је Управна инспекција развила контролну листу 2021. године.

Имајући у виду потребу да се одредбе Закона прецизирају у циљу превазилажења горе наведених проблема, приступило се изради овог Нацрта закона, а у образложењу појединачних одредби ћемо указати на то како ће ти проблеми бити решени.

Напомињемо да је директан повод за измену Закона то што је постојала потреба да се исти додатно усклади са Директивом (ЕУ) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, првенствено у погледу концепата „динамички подаци“, „истраживачки подаци“ и „скупови података високе вредности од значаја за друштво“, транспарентности услова односно лиценце којом се уређује поновна употреба података, услова за доделу искључивог права на поновну употребу података који нису у отвореном облику, услова за одбијање захтева за поновну употребу итд. Прецизирање начина на који ће се подаци отварати и омогућити њихова поновна употреба додатно ће се извршити усвајањем подзаконских аката, али је било нужно да се обавезе органа, које су већ прописане важећим текстом Законом, прецизирају и терминолошки усагласе са поменутом директивом. Битан разлог за измену Закона је и одлагање примене одредби које већ прописују обавезу електронског управног поступања, као и отварања података и обавезу омогућавања поновне употребе података, а како би се органима оставио довољно дуг рок да своја постојећа софтверска решења развијају тако да омогуће аутоматизован процес отварања података, као и поступања по захтевим за поновну употребу података. То је и разлог због кога је спровођење тих обавеза одложено за 1. јануар 2030. године, јер се очекује да ће сви органи у том интервалу вршити редовна унапређења софтверских решења, која користе у свом електронском пословању и управном поступању, па им усклађивање са овим функционалностима неће стварати ванредне и неочекиване трошкове.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбама члана 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о електронској управи (у даљем тексту: Предлог закона) извршено је прецизирање појединих израза-појмова одређених у члану 4. Закона и уведени

су нови појмови како би се омогућило ефикасније спровођење овог закона. Дефинисан је појам анонимизације, у циљу заштите података о личности, а у циљу усклађивања са Директивом (ЕУ) 2019/1024 дефинисани су и појмови „динамички подаци“, „истраживачки подаци“ и „скупови података од посебног значаја за поновну употребу“. Такође је дефинисано шта се подразумева под појмом „електронски архив“, а прецизирани су и неки други појмови у циљу бољег разумевања Закона. Допуном дефиниције „јединствени електронски сандучић“, омогућена је његова употреба и за доставу писмена ван управног поступка, уз сагласност корисника, што олакшава комуникацију корисника електронске управе у бројним ситуацијама (пружаоци комуналних услуга, јавни бележници и др.)

Чланом 2. Предлога закона прецизиран је члан 8. Закона у циљу терминолошке доследности и разумљивости.

Чланом 3. Предлога закона допуњен је члан 9. Закона како би се нагласила обавеза да је орган дужан да податке размењује у структурираном, дигитално предефинисаној форми преко Сервисне магистрале органа, у складу са правилима интероперабилности и техничким стандардима, те да одговара за истоветност податка који је изложио на Сервисној магистрали са податком из евиденције, односно регистара који води.

Такође је прописано да је Канцеларија за информационе технологије и електронску управу (у даљем тексту: Канцеларије за ИТЕ), тј. орган који управља Сервисном магистралом дужан годину дана да чува податке о органу који уступа податке, органу који преузима податке и веб сервису (начин аутентикације, веб адресу на којој је изложен сервис, време позивања и време одговора веб сервиса и др.), све у циљу надзора ради спречавања злоупотребе и правне сигурности у судским поступцима.

Чланом 4. Предлога закона прецизиране су одредбе члана 10. Закона, како би било јасно да су сви којима је законом поверено вођење регистара и евиденција дужни да исте успоставе и воде електронски. Важећа формулација је била нејасна, па је могла да се тумачи да је само оне регистре и евиденције које води електронски, орган дужан да води у складу са овим законом.

Такође, прецизирано је који су органи дужни да омогуће преузимање података преко Сервисне магистрале органа и из којих регистара, односно евиденција (нпр. података о физичким лицима из централног регистра становништва, података о правним лицима и предузетницима из регистра привредних субјеката, података о органима из каталога органа, података о непокретностима из регистра катастра непокретности, адресних података из адресног регистра и др.). Овим чланом је предвиђен и начин регистрације органа након оснивања.

Чланом 5. Предлога закона допуњен је списак јединствених идентификатора у члану 11. Закона, евиденцијским бројем странаца и личним здравственим бројем. Такође је прецизирано да десет година траје раније прописана обавеза свих органа да чувају податке о приступу и увиду у електронске регистре које воде, тј. електронске документе и податке у поступцима које воде.

Чланом 6. Предлога закона брисана је одредба из члана 12. Закона која је прописивала надлежност за прописивање ближих услова и начина издавања дозвола за изношење података и електронских докумената из Републике Србије, с обзиром да је то предмет посебних закона.

Чланом 7. Предлога закона додаје се нови члан 14а Закона који уређује систем за електронску идентификацију корисника високог нивоа поузданости. Прописано је да ће корисник софтверских решења у систему електронске идентификације моћи самостално да креира податке за активацију средства електронске идентификације на мобилном уређају, као и да изврши опозив и обнову тог средства ако се пријави на портал ЕИД шемом електронске идентификације високог нивоа поузданости. Ово решење би требало значајно да олакша корисницима приступ услугама електронске управе.

Такође додаје се и нови члан 14б Закона који прописује право физичких и правних лица да користе услуге електронске управе, путем портала еУправа, након што се региструју као корисници електронске управе. Ово право је било прописано и иницијалном верзијом Закона, али је предложена одредба јаснија и прецизнија. Прописани су обавезни подаци које садржи кориснички налог, у зависности од тога да ли је корисник физичко лице, правно лице или орган. Такође је остављена могућност да се корисник услуга електронске управе региструје и путем другог портала преко портала ЕИД, у складу са законом. Ово је учињено пре свега из разлога лакше доступности електронске управе корисницима. Наиме, сваком потенцијалном кориснику електронске управе најједоставније је да регистрацију тог корисничког својства започне управо са портала на коме жели да користи услугу електронске управе. Када се на тај начин региструје као корисник електронске управе, обезбеђује му се приступ и свим осталим електронским корисничким сервисима, које обезбеђују остали органи, а аутоматски му се отвара и електронско сандуче из члана 15. Закона, кроз који му се врши квалификована електронска достава свих дописа од стране било ког органа јавне управе.

Чланом 8. Предлога закона измењен је члан 15. Закона, који уређује електронски сандучић, тако да јасније прописује право корисника електронске управе да му достава буде вршена у тај сандучић, осим ако посебним законом није другачије уређено. Овакво прецизирање одредбе повећава правну сигурност у погледу доставе, а нарочито у погледу рокова доставе, од којих се рачунају рокови извршности и права на подношење правних лекова у управним поступцима. Од посебног значаја је новина да се корисник услуга електронске управе може посебно сагласити да му се у еСандучић врши достављање и осталих електронских докумената. Тиме се отвара могућност да се у тај сандучић врши достава и од стране нпр. пружалаца комуналних услуга, банака и других заинтересованих страна, али се подразумева да ће корисник претходно морати да се сагласи да му у есандучић доставу врше и друга конкретна правна лица, која нису органи дефинисани Законом. Напомињемо да је назив тог сандучића усклађен са називом који је заживео у његовој употреби, тако што је изостављена реч „јединствени”.

Чланом 9. Предлога закона прецизиран је члан 16. Закона, који уређује начин остваривања права на електронску управу, тачније ко је обавезан да успостави електронске сервисе за остварење тог права. По том решењу је

Канцеларија за ИТЕ дужна да обезбеди софтверска решења за електронску писарницу и електронски архив, док су сви органи дужни да те заједничке сервисе користе, осим ако посебним законом није другачије уређено (вођење поступака пред Пореском управом, Службама катастра, Агенцијом за привредне регистре и сл). С друге стране, прописано је да су сви органи дужни да своја софтверска решења, које омогућавају коришћење услуга електронске управе, успоставе на државном клауду Канцеларије за ИТЕ или на сопственој клауд инфраструктури, која се налази на територији Републике Србије. Ови заједнички сервиси значајно поједностављују пословање органа, јер је обавеза Канцеларије за ИТЕ да обезбеди неопходне лиценце за софтверска решења које успоставља.

Прописано да орган може користити софтверско решење или протокол заснован на технологији дистрибуиране базе података којим се, у целини или делимично, омогућава аутоматизовано извршавање, контролисање, односно документовање правно релевантних догађаја и радњи закључивањем уговора у електронском облику, уз сагласност свих уговорних страна, у циљу обезбеђивања правне сигурности, у складу са законом.

Овим чланом је прописана обавеза Канцеларије за ИТЕ да успостави софтверско решење за комуникацију и однос са корисницима ради ефикаснијег пружања услуга електронске управе, у складу са законом.

Канцеларији за ИТЕ је овим чланом поверена надлежност да успоставља и води националну платформу за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији – паметни град, у циљу побољшања ефикасности, одрживости и квалитета урбаног живота. Овим чланом је прописана надлежност Министарства надлежног за развој електронске управе да ближе уреди критеријуме и техничке стандарде, као и начин коришћења те платформе. С друге стране, органима је препуштено да, у оквиру свог делокруга, обезбеђују софтверско решење за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији користећи националну платформу или на други начин. На овај начин се стварају предуслови за развој тзв. „паметних сервиса”, у складу са потребама локалних самоуправа, као и управљача специфичних територијалних целина као што су нпр. паркови природе, просторно културно-историјска целина, археолошког налазишта и знаменитих места, а и у складу са потребама правних лица у вези са садржајима и услугама које су од значаја за урбани живот грађана. Напомињемо да је члан формулисан у сарадњи са Републичким секретаријатом за законодавство, које је сматрало да је сувишно формулисати сам појам паметног града и да овако формулисана одредба дефинише правни основ за развој тог концепта у Републици Србији.

Чланом 10. Предлога закона измењен је члан 17. Закона тако што је прецизиран начин на који се евидентирају корисници услуга електронске управе и њихови захтеви, када те услуге користе преко Портала еУправа. Прописан је да се ти подаци чувају десет година од дана коначног статуса услуге електронске управе која је пружена.

Чланом 11. Предлога закона измењен је члан 22. Закона додавањем новог става 6, који треба да обезбеди имплементацију електронског плаћања такси и накнада за све услуге које се пружају корисницима.

Чланом 12. Предлога закона измењен је члан 23. Закона тако да буде јасно на који начин корисник услуга електронске управе преко Портала еУправа остварује своја права и испуњава обавезе. Јасно је прописано право корисника електронске управе да своје право на електронску управу оствари путем услуге

еПисарница у управним и вануправним стварима, увек када орган није успоставио посебну услугу електронске управе. На тај начин ће се обезбедити грађанима и правним лицима једнако право на електронску управу, без обзира на развијеност електронских сервиса у локалној самоуправи у којој живе или привремено бораве, односно где имају седиште. Такође, имајући у виду да сви управни поступци не могу бити покривени посебним електронским сервисима, нужно је омогућити грађанима и правним лицима електронско поступње и у преосталим поступцима, а то је могуће само кроз еПисарницу. Такође, прописано је да се еПисарница користи и у осталим пословима, а то је комуникација са органима ван њиховог спровођења јавних овлашћења.

Чланом 13. Предлога закона је у потпуности измењен члан 25. Закона који уређује право на поновну употребу података, тако да те одредбе буду усклађене са Директивом (ЕУ) 2019/1024. Прописано је да свако има право на поновну употребу података насталих у раду органа приликом вршења овлашћења у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, под истим условима. Набројани су изузеци од права на поновну употребу података, тако да буду прецизни и да онемогућавају широко тумачење (подаци изван делокруга послова које обавља орган коме се траже, изван јавних овлашћења, подаци на којима постоји право интелектуалне својине трећег лица, подаци којима је приступ ограничен у складу са прописима који се односе на националну и јавну безбедност, одбрану, статистичку поверљивост и пословну тајну и др.). Такође, поновна употреба података не односи се на податке научноистраживачких установа и организација које финансирају истраживања, укључујући организације основане ради преноса резултата истраживања (као што су центри за трансфер технологија при факултетима и иновациони центри) које имају специфичан задатак да повежу истраживаче са индустријом, тржиштем и потенцијалним корисницима истраживачких резултата. Ове организације се баве комерцијализацијом резултата истраживања, што подразумева специфичан приступ подацима и њиховој поновној употреби. За организације основане ради преноса резултата истраживања, подаци који се односе на комерцијалну примену технологије или производа могу бити подложни посебној заштити или уговорима који спречавају њихову слободну поновну употребу. Прописана је и обавеза органа да одреди лице за поновну употребу и отварање података и да податке о том лицу објави на веб презентацији органа, како би се знало од кога се ти подаци траже и ко је прекршајно одговоран за евентуално ускраћивање тих права.

Чланом 14. Предлога закона је измењен члан 26. Закона који уређује услове за поновну употребу података. Прописано је да орган омогућава поновну употребу података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, у машински читљивом облику и отвореном облику у складу са слободном лиценцом, осим ако посебним законом није другачије утврђено. Због неразумевања појма „лиценца за поновну употребу података” појашњавамо да је реч о скупу правила, тј. услова за коришћење података, која се примењују на сваког корисника. Обавеза је корисник да поштује правила дефинисана лиценцом. Прописано је шта слободна лиценца омогућава кориснику, те да се текст слободне лиценце објављује и на порталу отворених података у електронском и машински читљивом облику. Слободна лиценца обавезује упућивање на извор података, укључујући назив органа који је податке учинио доступним за поновну употребу, датум преузимања, адресу на којој се подаци могу преузети, као и јасну ознаку свих измена, уређивања или новог дизајна преузетих података. Прописан је и изузетак од тог правила, по коме орган може доделити искључиво право на поновну употребу података, са ограниченим роком, трећем лицу ако је то неопходно за пружање услуга у јавном интересу

или се односи на дигитализацију културних добара, те да су услови доделе и начин коришћења искључивог права морају бити транспарентни и јавно објављени на веб презентацији органа. Прописано је да када је поновна употреба података условљена, ти услови ће бити пропорционални, недискриминаторни и оправдани јавним интересом и неће неосновано ограничавати могућност и начин њихове поновне употребе, нити ће ограничавати конкуренцију. Сва права и ограничења су прописана у складу са Директивом (ЕУ) 2019/1024.

Чланом 15. Предлога закона се додаје нови члан 26А, који уређује поступак остваривања права на поновну употребу података. Прописано је да се у поступању по захтеву примењује закон којим се уређује управни поступак. Такође је прописано да орган нема обавезу да податке изради, прилагоди, односно издвоји ако то захтева несразмеран утрошак времена или средстава, нити је дужан да настави ажурирање, надограђивање или чување тих података. Прописано је да је решење по захтеву за поновну употребу података коначно у управном поступку, што значи да странка којој је то право решењем ускраћено може покренути управни спор, у циљу заштите тог права.

Имајући у виду значај доступности података, прописано је да орган не наплаћује накнаду за поновну употребу података, као ни за поновну употребу скупова података од посебног значаја за поновну употребу и истраживачких података.

Чланом 16. Предлога закона се члан 27. Закона који уређује Портал отворених података усклађује са осталим предложеним изменама и прецизније се дефинишу овлашћења за доношење подзаконског акта који уређује успостављање и начину рада Портала отворених података, као и ближу садржину годишњег плана и начин припреме, отварања и објављивања података.

Чланом 17. Предлога закона додаје се нови члан 27а Закона, који уређује динамичке податке за поновну употребу. Прописано је да је орган, ако објављује динамичке податке за поновну употребу, дужан да их објави најраније када је то могуће, након прикупљања путем апликативног програмског интерфејса и када је могуће, путем масовног преузимања, те да ако објављивање динамичких података за њега представља несразмерно финансијско и техничко оптерећење, орган може да те податке објави одложено или са привременим техничким ограничењима, али тако да се не умањи њихова економска или друштвена вредност.

Такође, додаје се нови члан 27б Закона, који уређује скупове података од посебног значаја за поновну употребу, који укључују геопросторне, метеоролошке, статистичке податке, као и податке о заштити животне средине, привредним друштвима и мобилности. Прописано је да су ти подаци доступни без накнаде, у машински читљивом облику, путем мрежних сервиса, као и за масовно преузимање, када је то применљиво. Такође, скупове података од посебног значаја за поновну употребу и ближе услове под којим се чине доступним уређује Влада.

Чланом 18. Предлога закона измењен је члан 38. Закона, који уређује електронски поднесак, у циљу прецизирање обавезне садржине тог поднеска, а у циљу прецизне идентификације странке у поступку. Врло је значајна новина која омогућује потписивање поднеска без квалификованог електронског

сертификата. Наиме, прописује се да регистрована шема електронске идентификације високог нивоа поузданости, којом се корисник услуга пријављује на портал еУправа, замењује квалификовани електронски потпис подносиоца, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Чланом 19. Предлога закона је додат нови члан 39а Закона који уређује акт органа. Одредба је усклађен са законом који уређује електронски документ, тако што је прописано да акт органа, као и други електронски документ који орган доноси у вршењу јавних овлашћења, уместо потписа службеног лица и печата, садржи квалификовани електронски печат тог органа и/или квалификовани електронски потпис овлашћеног лица, те да изузетно не мора садржати квалификовани електронски печат тог органа или квалификовани електронски потпис овлашћеног лица, ако је обезбеђен интегритет података у софтверском решењу путем кога се креира и доставља акт. Иако је обавеза израде аката и докумената у електронском формату од стране свих органа произлазила из текста важећег закона, та обавеза је додатно прецизирана, а у прелазним и завршним одредбама је одложена њена пуна примена за 2030. годину, на иницијативу Министарства финансија које је истакло да се сви органи не могу прилагодити овој обавези у краћем року, имајући у виду кадровске и материјалне ресурсе.

Чланом 20. Предлога закона је измењен члан 40. Закона тако што је усаглашен са законом који уређује електронски документ у погледу начина на који се електронски документ може превести у папирни облик и доставити странци. Такође је прописано да се поред доставе у јединствени електронски сандучић електронска достава може вршити и на други начин прописан законом. На тај начин је Закон усклађен са бројним прописима који електронску доставу врше у својим информационалним системима, кроз које спроводе електронске процедуре (Пореска управа, РГЗ, АПР) .

Чланом 21. Предлога закона се додаје нови члан 45а Закона који прописује прекршајну одговорност за лице одговорно за отварање података које немогући поновну употребу у комерцијалне или некомерцијалне сврхе података насталих у вршењу јавних овлашћења.

Чланом 22. Предлога закона измењен је члан 47. Закона како би се додатно прописала прекршајна одговорност за одговорно лице у органу, у случају ако у органу није одређено лице одговорно за отварање података, као и у случају ако се странци немогући електронско плаћање у складу са чланом 22. Закона.

Чланом 23. Предлога закона измењен је члан 48. Закона, како би се поред постојећих прописали и нови рокови за поступање по измењеним одредбама које ступају на снагу са одложеним дејством. Прописан је рок за доношење подзаконских аката из члана 16. став 13. и члана 27б став 3. Закона. Даље се прописује да је Канцеларија за информационе технологије и електронску управу дужна да успостави Каталог органа и Каталог поступака најкасније до 1. јуна 2027. године, а платформу за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији – паметни град најкасније до 1. јануара 2030. године. Такође је прописано да су органи који воде регистре и евиденције наведене у члану 10. став 4. Закона дужни да омогуће преузимање података из тих регистара и евиденција, ако их воде у електронском облику, најкасније до 1. јуна 2028. године. Такође је прописано да су органи дужни да омогуће електронско плаћање преко Портала еУправа у складу са чланом 22. најкасније почев од 1. децембра 2027. године. Прописано је и да је орган дужан

да омогући поновну употребу података у складу са чланом 27б. овог закона почев од 1. јануара 2030. године. Предложени рок је дефинисан имајући у виду потребу органа да ову функционалност обезбеде кроз измену софтвера које користе у вођењу регистара и евиденција, као и у електронском поступању. Процена је да ће се у периоду до 2030. године радити редовно унапређење софтверских решења, те да ће у том моменту трошак овог усклађивања бити најмањи. Треба имати у виду да се ова обавеза односи на све органе, од којих велики број не може да обезбеди средства за овај трошак, уколико би био ванредни. Прописано је и да је орган дужан да акта и друге документе који настају у његовом раду израђује као електронске документе, у складу са чланом 39а став 1. овог закона, најкасније почев од 1. јануара 2030. године. На тај начин је примена постојеће обавезе органа на електронско поступање одложена због недостатака капацитета свих органа да поступају у складу са истом.

Самосталним чланом 24. је прописан рок за измену и допуну важећих, већ усвојених подзаконских аката из члана 9. став 10, члана 27. став 4. и члана 28. став 8. Закона.

Чланом 25. Предлога закона прописује да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење Предлога закона о изменама и допунама Закона о електронској управи није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС”, број 108/25), док ће се у наредној години средства планирати у складу са укупним нивоом расхода и издатака буџета Републике Србије, наведеног у делу III Закона о буџету Републике Србије - Извршавање буџета на разделу 51 - Канцеларија за информационе технологије и електронску управу, Програм 0614 – Информационе технологије и електронска управа, Функција 140 – Основно истраживање, Пројекат 5003 – Имплементација електронских регистара органа и организација јавне управе и људских ресурса у систему јавне управе, Економска класификација 515 – Нематеријална имовина, у износу од 132.000.000 динара.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДБИ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Значење појединих израза

Члан 4.

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) база података је ~~организован и уређен скуп међусобно повезаних структурираних података, која може садржати једну или више евиденција;~~
- 2) веб портал је ~~приступна тачка електронској управи једног или више органа;~~
- 3) веб презентација органа је ~~званична презентација органа на којој се објављују информације о његовом раду и представља скуп података и информација помоћу посебних рачунарских програма који су на располагању корисницима преко рачунарских мрежа;~~
- 4) веб сервиси су ~~дистрибуиране софтверске компоненте које су доступне кроз стандардне интернет протоколе;~~
- 5) домен органа је ~~текстуална ознака која идентификује орган на јединственој информационо-комуникационој мрежи;~~
- 6) Државни центар за управљање и чување података је ~~физичка и виртуелна инфраструктура чија је намена смештање рачунара, сервера, мрежних и безбедносних система неопходних за функционисање електронске управе;~~
- 7) Државни клауд је ~~дељени, динамички скалабилан скуп ресурса заснован на технологијама виртуализације и/или скалираним апликативним окружењима, који је намењен органима у електронској управи;~~
- 8) електронска писарница је ~~информациони систем за управљање електронским документима, у циљу обављања послова пријема, отварања, прегледања и распоређивања поште, евидентирања предмета, здруживања аката, достављања предмета и аката унутрашњим организационим јединицама, отпремања поште, развођења предмета као и њихова чувања и архивирања;~~
- 9) електронски поднесак је ~~поднесак у електронском облику;~~
- 10) електронско управно поступање је ~~поступање у управним стварима електронским путем;~~
- 11) електронско јединствено управно место је ~~веб портал или друго софтверско решење које на једном месту омогућава електронско управно поступање једног или више органа ради остваривања једног или више права;~~
- 12) идентификациона ознака је ~~ознака која на јединствен начин одређује корисника услуге;~~
- 13) Јединствена информационо-комуникациона мрежа електронске управе је ~~информационо-комуникациона мрежа која омогућава пренос података између органа којом управља надлежни орган;~~
- 14) Јединствен електронски сандучић је ~~електронски поштански сандучић корисника за пријем свих електронских докумената у електронској управи;~~
- 15) комуникација је ~~свака размена информација или података између ограниченог броја лица, физичких и правних, путем доступне информационо-комуникационе мреже;~~
- 16) корисник је ~~сваки учесник у електронској управи;~~
- 17) корисник услуге електронске управе је ~~физичко и правно лице о чијим се правима, правним интересима и обавезама одлучује у електронској управи;~~

- 18) метаподаци су структурирани подаци који описују, лоцирају и на други начин омогућавају коришћење података;
- 19) метарегистар је јединствен јавни електронски регистар о свим електронским регистрима успостављеним у Републици Србији;
- 20) машински читљив облик је облик електронски меморисаног записа структуриран тако да га програмска апликација може лако идентификовати, препознати и из њега издвојити одређене податке, укључујући појединачне податке и њихову унутрашњу структуру;
- 21) налог електронске поште овлашћеног службеног лица је додељена електронска адреса помоћу које овлашћена службена лица електронски комуницирају на Јединственој информационо-комуникационој мрежи електронске управе;
- 22) Портал еУправе је национални веб портал еУправа као јединствена приступна тачка електронској управи органа;
- 23) опрема су ресурси информационо-комуникационих технологија који се користе у електронској управи;
- 24) отворени облик је облик електронски меморисаног записа који има својство независности од платформе на којој је настала и која је доступна јавности без ограничења која би могла спречити поновну употребу;
- 25) отворени подаци су подаци који су доступни за поновну употребу, заједно са метаподацима, у машински читљивом и отвореном облику;
- 26) податак је електронски меморисан запис о одређеној чињеници од значаја за електронско управно поступање и електронске комуникације који је садржан у електронском документу, регистру и/или бази података;
- 27) поновна употреба података је коришћење отворених података и/или докумената органа од стране физичких или правних лица за комерцијалне и некомерцијалне сврхе другачије од првобитне за коју су били израђени;
- 28) Портал отворених података је збирка отворених података која служи за прикупљање, категоризацију и дистрибуцију отворених података у поседу органа и омогућава њихово лакше претраживање и поновну употребу;
- 29) расположивост податка је својство које значи да је податак доступан у електронском облику и употребљив на захтев овлашћеног лица;
- 30) регистар је јединствен централизован скуп података који се налазе у једној или више евиденција, који се воде у електронском облику;
- 31) Сервисна магистрала органа је централизована софтверско-хардверска платформа за интеграцију и управљање електронским услугама органа;
- 32) услуга електронске управе је електронско управно поступање и електронско комуницирање корисника;
- 33) федерација идентитета представља процес повезивања атрибута електронске идентификације корисника између различитих имаоца система за управљање електронском идентификацијом у електронској управи;
- 34) шифарник је скуп ознака којим се на јединствен начин идентификује податак који се користи у електронској управи.

ИЗРАЗИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ОВОМ ЗАКОНУ ИМАЈУ СЛЕДЕЋЕ ЗНАЧЕЊЕ:

- 1) БАЗА ПОДАТАКА ЈЕ ОРГАНИЗОВАН И УРЕЂЕН СКУП МЕЂУСОБНО ПОВЕЗАНИХ СТРУКТУИРАНИХ ПОДАТАКА, КОЈА МОЖЕ САДРЖАТИ ЈЕДНУ ИЛИ ВИШЕ ЕВИДЕНЦИЈА;

2) ВЕБ ПОРТАЛ ЈЕ ПРИСТУПНА ТАЧКА ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ОРГАНА;

3) ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈА ОРГАНА ЈЕ ЗВАНИЧНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ОРГАНА НА КОЈОЈ СЕ ОБЈАВЉУЈУ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЊЕГОВОМ РАДУ И ПРЕДСТАВЉА СКУП ПОДАТАКА И ИНФОРМАЦИЈА ПОМОЋУ ПОСЕБНИХ РАЧУНАРСКИХ ПРОГРАМА КОЈИ СУ НА РАСПОЛАГАЊУ КОРИСНИЦИМА ПРЕКО РАЧУНАРСКИХ МРЕЖА;

4) ВЕБ СЕРВИСИ СУ ДИСТРИБУИРАНЕ СОФТВЕРСКЕ КОМПОНЕНТЕ КОЈЕ СУ ДОСТУПНЕ КРОЗ СТАНДАРДНЕ ИНТЕРНЕТ ПРОТОКОЛЕ;

5) ДИНАМИЧКИ ПОДАЦИ СУ ПОДАЦИ КОЈИ СЕ ЗБОГ СВОЈЕ ПРИРОДЕ УЧЕСТАЛО МЕЊАЈУ И АЖУРИРАЈУ У РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ ЗБОГ БРЗОГ ЗАСТАРЕВАЊА;

6) ДОМЕН ОРГАНА ЈЕ ТЕКСТУАЛНА ОЗНАКА КОЈА ИДЕНТИФИКУЈЕ ОРГАН НА ЈЕДИНСТВЕНОЈ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНОЈ МРЕЖИ;

7) ДРЖАВНИ ЦЕНТАР ЗА УПРАВЉАЊЕ И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА - ДРЖАВНИ ДАТА ЦЕНТАР ЈЕ ФИЗИЧКА И ВИРТУЕЛНА ИНФРАСТРУКТУРА ЧИЈА ЈЕ НАМЕНА СМЕШТАЊЕ РАЧУНАРА, СЕРВЕРА, МРЕЖНИХ И БЕЗБЕДНОСНИХ СИСТЕМА НЕОПХОДНИХ ЗА ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ;

8) ДРЖАВНИ КЛАУД ЈЕ ДЕЉЕНИ, ДИНАМИЧКИ СКАЛАБИЛАН СКУП РЕСУРСА ЗАСНОВАН НА ТЕХНОЛОГИЈАМА ВИРТУАЛИЗАЦИЈЕ И/ИЛИ СКАЛИРАНИМ АПЛИКАТИВНИМ ОКРУЖЕЊИМА КОЈЕ КОРИСТИ ОРГАН У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ;

9) ЕЛЕКТРОНСКА ПИСАРНИЦА ЈЕ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ ДОКУМЕНТИМА – ПИСАРНИЦА, УСПОСТАВЉЕНО У ЦИЉУ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА КАНЦЕЛАРИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА;

10) ЕЛЕКТРОНСКИ АРХИВ ЈЕ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА АРХИВИРАЊА – ЕАРХИВ;

11) ЕЛЕКТРОНСКИ ПОДНЕСАК ЈЕ ПОДНЕСАК У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ;

12) ЕЛЕКТРОНСКО УПРАВНО ПОСТУПАЊЕ ЈЕ ПОСТУПАЊЕ У УПРАВНИМ СТВАРИМА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ;

13) ЕЛЕКТРОНСКО ЈЕДИНСТВЕНО УПРАВНО МЕСТО ЈЕ ВЕБ ПОРТАЛ ИЛИ ДРУГО СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ КОЈЕ НА ЈЕДНОМ МЕСТУ ОМОГУЋАВА ЕЛЕКТРОНСКО ПОСТУПАЊЕ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ОРГАНА РАДИ ОСТВАРИВАЊА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ПРАВА;

14) ИДЕНТИФИКАЦИОНА ОЗНАКА ЈЕ ОЗНАКА КОЈА НА ЈЕДИНСТВЕН НАЧИН ОДРЕЂУЈЕ КОРИСНИКА УСЛУГЕ;

15) ИСТРАЖИВАЧКИ ПОДАЦИ СУ ПОДАЦИ КОЈИ СУ ПРИКУПЉЕНИ ИЛИ НАСТАЛИ У НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ И КОЈИ СЕ УПОТРЕБЉАВАЈУ КАО ДОКАЗИ У ИСТРАЖИВАЧКОМ ПРОЦЕСУ, ИЛИ ИХ ИСТРАЖИВАЧКА ЗАЈЕДНИЦА КОРИСТИ ЗА ПРОВЕРУ ИСТРАЖИВАЧКИХ НАЛАЗА И РЕЗУЛТАТА;

16) ЈЕДИНСТВЕНА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА МРЕЖА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ЈЕ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА МРЕЖА КОЈА ОМОГУЋАВА ПРЕНОС ПОДАТАКА ИЗМЕЂУ ОРГАНА КОЈОМ УПРАВЉА НАДЛЕЖНИ ОРГАН;

17) ЈЕДИНСТВЕН ЕЛЕКТРОНСКИ САНДУЧИЋ – ЕСАНДУЧИЋ ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ ПОШТАНСКИ САНДУЧИЋ КОРИСНИКА ЗА ПРИЈЕМ СВИХ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ И ДРУГИХ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА;

18) КАТАЛОГ ОРГАНА ЈЕ ЕВИДЕНЦИЈА ОРГАНА;

19) КАТАЛОГ ПОСТУПАКА ЈЕ ЕВИДЕНЦИЈА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ О УПРАВНИМ И ВАНУПРАВНИМ ПОСТУПЦИМА КОЈЕ ОБАВЉАЈУ ОРГАНИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

20) КОМУНИКАЦИЈА ЈЕ СВАКА РАЗМЕНА ИНФОРМАЦИЈА ИЛИ ПОДАТАКА ИЗМЕЂУ ОГРАНИЧЕНОГ БРОЈА ЛИЦА, ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ, ПУТЕМ ДОСТУПНЕ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ;

21) КОРИСНИК ЈЕ СВАКИ УЧЕСНИК У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ;

22) КОРИСНИК СОФТВЕРСКОГ РЕШЕЊА У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: КОРИСНИК СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА) ЈЕ ФИЗИЧКО И ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ РЕГИСТРОВАНО КАО КОРИСНИК У СОФТВЕРСКОМ РЕШЕЊУ;

23) КОРИСНИК УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ЈЕ ФИЗИЧКО, ПРАВНО ЛИЦЕ И ОРГАН РЕГИСТРОВАН КАО КОРИСНИК ПОРТАЛА ЕУПРАВА, А О ЧИЈИМ СЕ ПРАВИМА, ПРАВНИМ ИНТЕРЕСИМА И ОБАВЕЗАМА ОДЛУЧУЈЕ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ;

24) МЕТАПОДАЦИ СУ СТРУКТУРИРАНИ ПОДАЦИ КОЈИ ОПИСУЈУ, ЛОЦИРАЈУ И НА ДРУГИ НАЧИН ОМОГУЋАВАЈУ КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА;

25) МЕТАРЕГИСТАР ЈЕ ЈЕДИНСТВЕН ЈАВНИ ЕЛЕКТРОНСКИ РЕГИСТАР О СВИМ ЕЛЕКТРОНСКИМ РЕГИСТРИМА УСПОСТАВЉЕНИМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ;

26) МАШИНСКИ ЧИТЉИВ ОБЛИК ЈЕ ОБЛИК ЕЛЕКТРОНСКИ МЕМОРИСАНОГ ЗАПИСА СТРУКТУРИРАН ТАКО ДА ГА ПРОГРАМСКА АПЛИКАЦИЈА МОЖЕ ЛАКО ИДЕНТИФИКОВАТИ, ПРЕПОЗНАТИ И ИЗ ЊЕГА ИЗДВОЈИТИ ОДРЕЂЕНЕ ПОДАТКЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ПОЈЕДИНАЧНЕ ПОДАТКЕ И ЊИХОВУ УНУТРАШЊУ СТРУКТУРУ;

27) НАЛОГ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ОВЛАШЋЕНОГ СЛУЖБЕНОГ ЛИЦА ЈЕ ДОДЕЉЕНА ЕЛЕКТРОНСКА АДРЕСА ПОМОЋУ КОЈЕ ОВЛАШЋЕНА СЛУЖБЕНА ЛИЦА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИЦИРАЈУ НА ЈЕДИНСТВЕНОЈ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНОЈ МРЕЖИ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ;

28) ПОРТАЛ ЕУПРАВЕ ЈЕ НАЦИОНАЛНИ ВЕБ ПОРТАЛ ЕУПРАВА КАО ЈЕДИНСТВЕНА ПРИСТУПНА ТАЧКА ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ ОРГАНА;

29) ОПРЕМА СУ РЕСУРСИ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ;

30) ОТВОРЕНИ ОБЛИК ЈЕ ОБЛИК ЕЛЕКТРОНСКИ МЕМОРИСАНОГ ЗАПИСА КОЈИ ИМА СВОЈСТВО НЕЗАВИСНОСТИ ОД ПЛАТФОРМЕ НА КОЈОЈ ЈЕ НАСТАЛА И КОЈА ЈЕ ДОСТУПНА ЈАВНОСТИ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА КОЈА БИ МОГЛА СПРЕЧИТИ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ;

31) ОТВОРЕНИ ПОДАЦИ СУ ПОДАЦИ КОЈИ СУ ДОСТУПНИ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ, ЗАЈЕДНО СА МЕТАПОДАЦИМА, У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ И ОТВОРЕНОМ ОБЛИКУ;

32) ОТВОРЕНИ СТАНДАРД ЈЕ У ПИСАНОМ ОБЛИКУ УТВРЂЕН СТАНДАРД КОЈИ НА ДЕТАЉАН НАЧИН ДЕФИНИШЕ ПРЕДУСЛОВЕ ЗА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА;

33) ПОДАТАК ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ МЕМОРИСАН ЗАПИС О ОДРЕЂЕНОЈ ЧИЊЕНИЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКО УПРАВНО ПОСТУПАЊЕ И ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ КОЈИ ЈЕ САДРЖАН У ЕЛЕКТРОНСКОМ ДОКУМЕНТУ, РЕГИСТРУ И/ИЛИ БАЗИ ПОДАТАКА;

34) ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА ЈЕ КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА ОРГАНА ОД СТРАНЕ ФИЗИЧКИХ ИЛИ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА КОМЕРЦИЈАЛНЕ И НЕКОМЕРЦИЈАЛНЕ СВРХЕ ДРУГАЧИЈЕ ОД ПРВОБИТНЕ ЗА КОЈУ СУ НАСТАЛИ И НЕ ОБУХВАТА РАЗМЕНУ ПОДАТАКА ИЗМЕЂУ ОРГАНА У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ИЗ ДЕЛОКРУГА;

35) ПОРТАЛ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА ЈЕ ЗБИРКА ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА КОЈА СЛУЖИ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ, КАТЕГОРИЗАЦИЈУ И ДИСТРИБУЦИЈУ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА У ПОСЕДУ ОРГАНА И ОМОГУЋАВА ЊИХОВО ЛАКШЕ ПРЕТРАЖИВАЊЕ И ПОНОВНУ УПОТРЕБУ;

36) РАСПОЛОЖИВОСТ ПОДАТКА ЈЕ СВОЈСТВО КОЈЕ ЗНАЧИ ДА ЈЕ ПОДАТАК ДОСТУПАН У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ И УПОТРЕБЉИВ НА ЗАХТЕВ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА;

37) РЕГИСТАР ЈЕ ЈЕДИНСТВЕН ЦЕНТРАЛИЗОВАН СКУП ПОДАТАКА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ КОЈИ СЕ МОГУ ОБРАЂИВАТИ НА АУТОМАТИЗОВАН НАЧИН;

38) СЕРВИСНА МАГИСТРАЛА ОРГАНА ЈЕ ЦЕНТРАЛИЗОВАНА СОФТВЕРСКО-ХАРДВЕРСКА ПЛАТФОРМА ЗА ИНТЕГРАЦИЈУ И РАЗМЕНУ ПОДАТАКА ИЗМЕЂУ ОРГАНА;

39) СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ СУ ГЕОПРОСТОРНИ, МЕТЕОРОЛОШКИ, СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ, КАО И ПОДАЦИ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТИМА И МОБИЛНОСТИ, КАО И ДРУГИ ПОДАЦИ ЧИЈА ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОНОСИ ДОДАТНУ КОРИСТ ДРУШТВУ;

40) УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО УПРАВНО ПОСТУПАЊЕ И ЕЛЕКТРОНСКО КОМУНИЦИРАЊЕ КОРИСНИКА;

41) ФЕДЕРАЦИЈА ИДЕНТИТЕТА ПРЕДСТАВЉА ПРОЦЕС ПОВЕЗИВАЊА АТРИБУТА ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ КОРИСНИКА ИЗМЕЂУ РАЗЛИЧИТИХ ИМАОЦА СИСТЕМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКОМ ИДЕНТИФИКАЦИЈОМ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ;

42) ШИФАРНИК ЈЕ СКУП ОЗНАКА КОЈИМ СЕ НА ЈЕДИНСТВЕН НАЧИН ИДЕНТИФИКУЈЕ ПОДАТАК КОЈИ СЕ КОРИСТИ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ.”

Јединствена информационо-комуникациона мрежа електронске управе

Члан 8.

~~Орган је дужан да послове електронске управе обавља преко Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе или на други безбедан начин, у складу са прописима којима се уређује питање информационе безбедности.~~

~~Изузетно од става 1. овог члана, орган користи интерну рачунарску мрежу за обављање послова електронске управе, ако је због природе послова, разлога безбедности или других оправданих разлога утврђених посебним законом то прописано.~~

~~Послове који се односе на заштиту од инцидената у оквиру Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе обавља Центар за~~

~~безбедност информационо-комуникационих система републичких органа (ЦЕРТ) у оквиру службе Владе која је надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе (у даљем тексту: надлежни орган).~~

~~Орган подноси захтев за прикључење на Јединствену информационо-комуникациону мрежу електронске управе надлежном органу.~~

~~Пристап Јединственој информационо-комуникационој мрежи електронске управе омогућава надлежни орган.~~

~~Организационе и техничке стандарде за одржавање и унапређење Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе и повезивање органа на мрежу ближе уређује Влада.~~

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПОСЛОВЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ОБАВЉА ПРЕКО ЈЕДИНСТВЕНЕ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ИЛИ НА ДРУГИ БЕЗБЕДАН НАЧИН, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ИНФОРМАЦИОНА БЕЗБЕДНОСТ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОРГАН КОРИСТИ ИНТЕРНУ РАЧУНАРСКУ МРЕЖУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, АКО ЈЕ ЗБОГ ПРИРОДЕ ПОСЛОВА, РАЗЛОГА БЕЗБЕДНОСТИ ИЛИ ДРУГИХ ОПРАВДАНИХ РАЗЛОГА УТВРЂЕНИХ ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ ТО ПРОПИСАНО.

ЈЕДИНСТВЕНУ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНУ МРЕЖУ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ УСПОСТАВЉА И ВОДИ ОРГАН ДРЖАВНЕ УПРАВЕ НАДЛЕЖАН ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ, УСКЛАЂИВАЊЕ, РАЗВОЈ И ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НАДЛЕЖНИ ОРГАН).

ОРГАН ПОДНОСИ ПРИЈАВУ ЗА ПРИСТУП ЈЕДИНСТВЕНОЈ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНОЈ МРЕЖИ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ.

ПРИСТУП ЈЕДИНСТВЕНОЈ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНОЈ МРЕЖИ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ОМОГУЋАВА НАДЛЕЖНИ ОРГАН.

БЛИЖИ НАЧИН НА КОЈИ СЕ ВРШИ ОДРЖАВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ ОРГАНА НА МРЕЖУ УРЕЂУЈЕ ВЛАДА.

Сервисна магистрала органа

Члан 9.

~~Орган који води регистре из своје области у складу са посебним законима, податке и документа у електронском облику из тих регистара размењује преко Сервисне магистрале органа.~~

~~Сервисном магистралом органа из става 1. овог члана управља надлежни орган.~~

~~Орган приступа Сервисној магистрали органа преко Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе или на други безбедан начин.~~

~~Надлежни орган дужан је да органу омогући коришћење Сервисне магистрале органа за прибављање и уступање података и докумената у електронском облику са другим органима.~~

~~Начин одобравања, суспендовања и укидања приступа Сервисној магистрали органа ближе уређује Влада.~~

ОРГАН КОЈИ ВОДИ РЕГИСТРЕ ИЗ СВОГ ДЕЛОКРУГА У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНИМА, ПОДАТКЕ И ДОКУМЕНТА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ ИЗ ТИХ РЕГИСТАРА РАЗМЕЊУЈЕ ПРЕКО СЕРВИСНЕ МАГИСТРАЛЕ ОРГАНА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ПРОПИСАН ЗАКОНОМ.

СЕРВИСНОМ МАГИСТРАЛОМ ОРГАНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УПРАВЉА НАДЛЕЖНИ ОРГАН.

ОРГАН ПРИСТУПА СЕРВИСНОЈ МАГИСТРАЛИ ОРГАНА ПРЕКО ЈЕДИНСТВЕНЕ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ИЛИ НА ДРУГИ БЕЗБЕДАН НАЧИН.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПОДАТКЕ РАЗМЕЊУЈЕ У СТРУКТУРИРАНОМ, ДИГИТАЛНО ПРЕДЕФИНИСАНОЈ ФОРМИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ПРАВИЛИМА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТИ И ТЕХНИЧКИМ СТАНДАРДИМА.

ОРГАН КОЈИ ЈЕ ПОДАТАК ИЗЛОЖИО НА СЕРВИСНОЈ МАГИСТРАЛИ ОРГАНА ОДГОВАРА ЗА ЊЕГОВУ ИСТОВЕТНОСТ СА ПОДАТКОМ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈА И РЕГИСТАРА КОЈЕ ВОДИ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА ОРГАНУ ОМОГУЋИ КОРИШЋЕЊЕ СЕРВИСНЕ МАГИСТРАЛЕ ОРГАНА ЗА ПРИБАВЉАЊЕ И УСТУПАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНТА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ СА ДРУГИМ ОРГАНИМА, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ ПРОПИСАНО.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА ПРИЛИКОМ РАЗМЕНЕ ПОДАТАКА ПРЕКО СЕРВИСНЕ МАГИСТРАЛЕ ОРГАНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЕЗНО ЧУВА:

1) ПОДАТКЕ О ОРГАНУ КОЈИ УСТУПА ПОДАТКЕ, И ТО: ИДЕНТИФИКАЦИОНУ ОЗНАКУ И НАЗИВ ОРГАНА;

2) ПОДАТКЕ О ОРГАНУ КОЈИ ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ, И ТО: ИДЕНТИФИКАЦИОНУ ОЗНАКУ ОРГАНА, НАЗИВ ОРГАНА, НАЗИВ СОФТВЕРСКОГ РЕШЕЊА У КОЈЕ СЕ ПРЕУЗИМАЈУ ПОДАЦИ, ПОДАЦИ О СЕРВЕРСКОМ СЕРТИФИКАТУ, ИНТЕРНЕТ ПРОТОКОЛ АДРЕСУ СЕРВЕРА СА КОГ СЕ ВРШИ ПОЗИВ ВЕБ СЕРВИСА;

3) ПОДАТКЕ О ВЕБ СЕРВИСУ, И ТО: НАЧИН АУТЕНТИКАЦИЈЕ ОРГАНА КОЈИ ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ, НАЗИВ И ОПИС ВЕБ СЕРВИСА, ВЕБ АДРЕСУ НА КОЈОЈ ЈЕ ИЗЛОЖЕН СЕРВИС (УРЛ АДРЕСА), ВРЕМЕ ПОЗИВАЊА И ВРЕМЕ ОДГОВОРА ВЕБ СЕРВИСА.

СВРХА ОБРАДЕ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ ПРУЖАЊЕ УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, КАО И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ДОКАЗА ПРИЛИКОМ ВРШЕЊА НАДЗОРА И ВОЂЕЊА СУДСКОГ ПОСТУПКА.

ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВАЈУ СЕ ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА ПОЗИВА ВЕБ СЕРВИСА.

НАЧИН ОДОБРАВАЊА, СУСПЕНДОВАЊА И УКИДАЊА ПРИСТУПА СЕРВИСНОЈ МАГИСТРАЛИ ОРГАНА, КАО И ПРАВИЛА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТИ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ ВЛАДА.

Успостављање и вођење регистара и евиденција у електронском облику

Члан 10.

~~Органи успостављају и воде регистре и евиденције у електронском облику у складу са законом.~~

~~Орган прикупља, обрађује и чува податке у регистрима и евиденцијама у електронском облику.~~

~~Регистри и евиденције у електронском облику, као и налози за електронску комуникацију, могу се налазити само у Републици Србији, а изузетно налози за електронску комуникацију органа који обављају делатност изван Републике Србије, уз прописане мере безбедности, могу се налазити ван Републике Србије.~~

~~Орган је дужан да уреди начин прикупљања, управљања, чувања, коришћења података, употребу идентификационе ознаке и друга питања од значаја за вођење регистра и евиденција које се воде у електронском облику, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.~~

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА РЕГИСТРЕ И ЕВИДЕНЦИЈЕ КОЈЕ ВОДИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, УСПОСТАВИ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ.

ЗА ТАЧНОСТ ПОДАТАКА У РЕГИСТРИМА И ЕВИДЕНЦИЈАМА ОДГОВАРА ОРГАН КОЈИ ЈЕ ПОДАТКЕ УПИСАО, ОДНОСНО ОРГАН ОД КОГА СУ ТИ ПОДАЦИ ПРЕУЗЕТИ, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УРЕЂЕНО.

ОРГАН ПРИКУПЉА, ОБРАЂУЈЕ И ЧУВА ПОДАТКЕ У РЕГИСТРИМА И ЕВИДЕНЦИЈАМА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА, НА НАЧИН ИЗ ЧЛАНА 9. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА, ИЗ РЕГИСТАРА И ЕВИДЕНЦИЈА КОЈЕ ВОДИ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ ОМОГУЋИ ПРЕУЗИМАЊЕ ПОДАТАКА О:

1) ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ДОДЕЉЕНА ЈЕДИНСТВЕНА ИДЕНТИФИКАЦИОНА ОЗНАКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ИЗ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА СТАНОВНИШТВА;

2) ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ПРЕДУЗЕТНИЦИМА ИЗ РЕГИСТРА ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА;

3) УДРУЖЕЊИМА ИЗ РЕГИСТРА УДРУЖЕЊА И РЕГИСТРА СТРАНИХ УДРУЖЕЊА;

4) ЗАДУЖБИНАМА И ФОНДАЦИЈАМА И ПРЕДСТАВНИШТВИМА СТРАНИХ ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА ИЗ РЕГИСТРА ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА И РЕГИСТРА ПРЕДСТАВНИШТАВА СТРАНИХ ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА;

5) ОРГАНИМА ИЗ КАТАЛОГА ОРГАНА;

6) НЕПОКРЕТНОСТИМА ИЗ РЕГИСТРА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ;

7) АДРЕСНИМ ПОДАЦИМА ИЗ АДРЕСНОГ РЕГИСТРА.

РАДИ ВОЂЕЊА АЖУРНИХ И ТАЧНИХ РЕГИСТАРА И ЕВИДЕНЦИЈА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ ИЗ РЕГИСТАРА ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ИЗ ДРУГИХ РЕГИСТАРА У СКЛАДУ СА ИЗВОРИМА ПОДАТАКА ОДРЕЂЕНИХ У МЕТАРЕГИСТРУ, ОДНОСНО НА ОСНОВУ ПОДАТАКА У ПРЕДЕФИНИСАНОЈ ДИГИТАЛНОЈ ФОРМИ ПРЕКО СЕРВИСНЕ МАГИСТРАЛЕ ОРГАНА, ИЛИ НА ДРУГИ ПОГОДАН НАЧИН.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН УСПОСТАВЉА И АЖУРИРА КАТАЛОГ ОРГАНА ПРЕУЗИМАЊЕМ ПОТРЕБНИХ ПОДАТАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈА ОРГАНА И ЕВИДЕНЦИЈА О КОРИСНИЦИМА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА.

ПО ЗАПОЧИЊАЊУ ЕЛЕКТРОНСКОГ УПРАВНОГ ПОСТУПАЊА, ОРГАНУ СЕ ОМОГУЋАВА ПРИСТУП СОПСТВЕНИМ ПОДАЦИМА У КАТАЛОГУ ОРГАНА, У ЦИЉУ ЊИХОВЕ ДОПУНЕ, АЖУРИРАЊА И БРИСАЊА.

ПРИЛИКОМ УПИСА ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДОДЕЉУЈЕ ЈЕДИНСТВЕНУ ИДЕНТИФИКАЦИОНУ ОЗНАКУ ОРГАНУ, НАКОН ЧЕГА СЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, УПИСУЈУ И ДРУГЕ ИДЕНТИФИКАЦИОНЕ ОЗНАКЕ, И ТО:

1) МАТИЧНИ БРОЈ ИЗДАТ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНОГ ОРГАНА НАДЛЕЖНОГ ЗА СТАТИСТИКУ, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ ПРОПИСАНО;

2) ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ ИЗДАТ ОД СТРАНЕ ОРГАНА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРЕЗЕ;

3) ЈЕДИНСТВЕНИ БРОЈ КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА ИЗДАТ ОД СТРАНЕ ОРГАНА НАДЛЕЖНОГ ЗА ВОЂЕЊЕ ТОГ СПИСКА, СВЕ У СМИСЛУ ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ БУЏЕТСКИ СИСТЕМ, АКО ЈЕ ОРГАН БУЏЕТСКИ КОРИСНИК.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОМОГУЋАВА ОРГАНУ НАДЛЕЖНОМ ЗА СТАТИСТИКУ СТАЛНИ ПРИСТУП ПОДАЦИМА УНЕТИМ У КАТАЛОГ ОРГАНА, У ЦИЉУ ПОТВРЂИВАЊА, ОДНОСНО ОСПОРАВАЊА ТИХ ПОДАТАКА.

РЕГИСТРИ И ЕВИДЕНЦИЈЕ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, КАО И НАЛОЗИ ЗА ЕЛЕКТРОНСКУ КОМУНИКАЦИЈУ, МОГУ СЕ НАЛАЗИТИ САМО У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, А ИЗУЗЕТНО, НАЛОЗИ ЗА ЕЛЕКТРОНСКУ КОМУНИКАЦИЈУ ОРГАНА КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ИЗВАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, УЗ ПРОПИСАНЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ, МОГУ СЕ НАЛАЗИТИ ВАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Коришћење података из регистара и евиденција у електронском облику

Члан 11.

~~Орган преузима податке из регистара и евиденција у електронском облику без додатних провера, у складу са законом.~~

~~Изузетно од става 1. овог члана, ако постоји сумња у тачност података садржаних у регистрима и електронским евиденцијама које води орган који је надлежан за њихово вођење дужан је да изврши проверу и за то време податак означи статусом „Податак је у статусу провере”.~~

~~Подаци који су означени статусом „Податак је у статусу провере” не преузимају се.~~

~~Увид у податке и њихово преузимање врши се преко Сервисне магистрале органа или другог прихваћеног решења на основу јединствених шифарника и јединствених идентификатора корисника услуге електронске управе чије податке орган у оквиру својих надлежности обрађује.~~

~~Јединствени идентификатори су подаци на основу којих се, из регистара и евиденција у електронском облику које органи воде у складу са посебним законима, могу упоредити подаци о корисницима, и то: јединствени матични број грађана, јединствени образовни број, јединствени број који додељује Централни регистар обавезног социјалног осигурања за потребе обавезног социјалног осигурања обвезницима доприноса и осигураним лицима, лични број осигураника, матични број и порески идентификациони број.~~

~~Орган је дужан да податке из евиденција у електронском облику које су законом, односно другим прописом установљене, достави другом органу који води регистар, ако су ти подаци неопходни за вођење тог регистра, а ради извршавања послова из њихове надлежности.~~

~~Орган надлежан за вођење регистра дужан је да одмах, а најкасније у року од три радна дана од дана подношења захтева, достави податке неопходне за електронско управно поступање и вођење других регистара.~~

~~Орган мора водити евиденцију сваког приступа и увида у електронске документе и податке из своје надлежности, и то податке о: идентитету~~

~~овлашћеног лица (јединствени матични број грађана и лично име), датуму и времену приступа и скупу података којима се приступало.~~

~~Начин на који органи врше увид, прибављају, обрађују и уступају, односно достављају податке о чињеницама о којима се води службена евиденција из регистара у електронском облику, а који су неопходни за одлучивање у управном поступку ближе уређује министарство надлежно за послове државне управе.~~

ОРГАН ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ ИЗ РЕГИСТАРА И ЕВИДЕНЦИЈА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ БЕЗ ДОДАТНИХ ПРОВЕРА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, АКО ПОСТОЈИ СУМЊА У ТАЧНОСТ ПОДАТАКА САДРЖАНИХ У РЕГИСТРИМА И ЕЛЕКТРОНСКИМ ЕВИДЕНЦИЈАМА КОЈЕ ВОДИ ОРГАН КОЈИ ЈЕ НАДЛЕЖАН ЗА ЊИХОВО ВОЂЕЊЕ ДУЖАН ЈЕ ДА ИЗВРШИ ПРОВЕРУ И ЗА ТО ВРЕМЕ ПОДАТАК ОЗНАЧИ СТАТУСОМ „ПОДАТАК ЈЕ У СТАТУСУ ПРОВЕРЕ”.

ПОДАЦИ КОЈИ СУ ОЗНАЧЕНИ СТАТУСОМ „ПОДАТАК ЈЕ У СТАТУСУ ПРОВЕРЕ” НЕ ПРЕУЗИМАЈУ СЕ.

УВИД У ПОДАТКЕ И ЊИХОВО ПРЕУЗИМАЊЕ ВРШИ СЕ ПРЕКО СЕРВИСНЕ МАГИСТРАЛЕ ОРГАНА ИЛИ ДРУГОГ ПРИХВАЋЕНОГ РЕШЕЊА НА ОСНОВУ ЈЕДИНСТВЕНИХ ШИФАРНИКА И ЈЕДИНСТВЕНИХ ИДЕНТИФИКАТОРА КОРИСНИКА УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ЧИЈЕ ПОДАТКЕ ОРГАН У ОКВИРУ СВОЈИХ НАДЛЕЖНОСТИ ОБРАЂУЈЕ.

ЈЕДИНСТВЕНИ ИДЕНТИФИКАТОРИ СУ ПОДАЦИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ, ИЗ РЕГИСТАРА И ЕВИДЕНЦИЈА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ КОЈЕ ОРГАНИ ВОДЕ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНИМА, МОГУ УПОРЕДИТИ ПОДАЦИ О КОРИСНИЦИМА, И ТО: ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ СТРАНЦА, ЈЕДИНСТВЕНИ ОБРАЗОВНИ БРОЈ, ЈЕДИНСТВЕНИ БРОЈ КОЈИ ДОДЕЉУЈЕ ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА ЗА ПОТРЕБЕ ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА ОБВЕЗНИЦИМА ДОПРИНОСА И ОСИГУРАНИМ ЛИЦИМА, ЛИЧНИ БРОЈ ОСИГУРАНИКА, ЛИЧНИ ЗДРАВСТВЕНИ БРОЈ, МАТИЧНИ БРОЈ ПРАВНОГ ЛИЦА, ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ И ДРУГИ ИДЕНТИФИКАТОРИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПОДАТКЕ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ КОЈЕ СУ ЗАКОНОМ, ОДНОСНО ДРУГИМ ПРОПИСОМ УСТАНОВЉЕНЕ, ДОСТАВИ ДРУГОМ ОРГАНУ КОЈИ ВОДИ РЕГИСТАР, АКО СУ ТИ ПОДАЦИ НЕОПХОДНИ ЗА ВОЂЕЊЕ ТОГ РЕГИСТРА, А РАДИ ИЗВРШАВАЊА ПОСЛОВА ИЗ ЊИХОВЕ НАДЛЕЖНОСТИ.

ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА ДУЖАН ЈЕ ДА ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ТРИ РАДНА ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА, ДОСТАВИ ПОДАТКЕ НЕОПХОДНЕ ЗА ЕЛЕКТРОНСКО УПРАВНО ПОСТУПАЊЕ И ВОЂЕЊЕ ДРУГИХ РЕГИСТАРА.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ СВАКОГ ПРИСТУПА И УВИДА У ЕЛЕКТРОНСКЕ ДОКУМЕНТЕ И ПОДАТКЕ У ПОСТУПЦИМА КОЈЕ ВОДИ, И ТО ПОДАТКЕ О: ИДЕНТИТЕТУ ЛИЦА КОЈЕ ЈЕ ПРИСТУПАЛО (ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА И ИМЕ И ПРЕЗИМЕ), ДАТУМУ И ВРЕМЕНУ ПРИСТУПА И СКУПУ ПОДАТАКА КОЈИМА СЕ ПРИСТУПАЛО.

СВРХА ОБРАДЕ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ ВРШЕЊЕ НАДЗОРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ДОКАЗА ПРИЛИКОМ ВРШЕЊА НАДЗОРА И ВОЂЕЊА СУДСКОГ ПОСТУПКА.

ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВАЈУ СЕ ДЕСЕТ ГОДИНА ОД ИЗВРШЕНОГ ПРИСТУПА, ОДНОСНО УВИДА.

НАЧИН НА КОЈИ ОРГАНИ ВРШЕ УВИД, ПРИБАВЉАЈУ, ОБРАЂУЈУ И УСТУПАЈУ, ОДНОСНО ДОСТАВЉАЈУ ПОДАТКЕ О ЧИЊЕНИЦАМА О КОЈИМА СЕ ВОДИ СЛУЖБЕНА ЕВИДЕНЦИЈА ИЗ РЕГИСТАРА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, А КОЈИ СУ НЕОПХОДНИ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА РАЗВОЈ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ.

Заштита података и докумената при њиховом прибављању и уступању Члан 12.

Подаци и електронска документа прибављају се и уступају у оквиру Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе или на други безбедан начин преко Сервисне магистрале органа.

Подаци и електронска документа који се износе из Републике Србије на основу посебних прописа, односно потврђених међународних уговора морају се посебно заштитити.

Изношење података и електронских докумената из става 2. овог члана може се обављати само ако је обезбеђен одређени степен заштите у тим земљама, односно међународним организацијама, који не може бити мањи од степена заштите који је обезбеђен у Републици Србији.

~~Ближе услове, мере и начин издавања дозвола за изношење података и електронских докумената из Републике Србије, заједнички прописују министарство надлежно за послове државне управе, министарство надлежно за послове правосудја и орган надлежан за изношење тајних података.~~

У случају да се износе подаци о личности примењују се одредбе закона којим се уређује заштита података о личности.

СИСТЕМ ЗА ЕЛЕКТРОНСКУ ИДЕНТИФИКАЦИЈУ

ЧЛАН 14А

НАДЛЕЖНИ ОРГАН УСПОСТАВЉА И УПРАВЉА СИСТЕМОМ ЕИД ЗА ЕЛЕКТРОНСКУ ИДЕНТИФИКАЦИЈУ КОРИСНИКА.

СИСТЕМ ЕИД САДРЖИ ВЕБ ПОРТАЛ ЕИД–ПРЕКО КОГА СЕ ВРШИ РЕГИСТРАЦИЈА НАЛОГА КОРИСНИКА СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА И ИЗДАВАЊЕ СРЕДСТВА ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ.

НАЛОГ КОРИСНИКА СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЕЗНО САДРЖИ: ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ СТРАНЦА, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ДАТУМ РОЂЕЊА, КОРИСНИЧКО ИМЕ, ЕЛЕКТРОНСКУ АДРЕСУ ЗА ПРИЈЕМ ОБАВЕШТЕЊА, ЗАТИМ БРОЈ ЛИЧНЕ КАРТЕ ИЛИ БРОЈ ПУТНЕ ИСПРАВЕ ЗА ДРЖАВЉАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, БРОЈ ЛИЧНЕ КАРТЕ ЗА СТРАНЦА, БРОЈ СТРАНЕ ВАЖЕЋЕ ПУТНЕ ИСПРАВЕ, БРОЈ ВАЖЕЋЕ СТРАНЕ ЛИЧНЕ КАРТЕ КОЈУ ЈЕ ИЗДАО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДРУГЕ ДРЖАВЕ И ЗЕМЉУ ИЗДАВАЊА СТРАНЕ ПУТНЕ ИСПРАВЕ, ОДНОСНО СТРАНЕ ЛИЧНЕ КАРТЕ, БРОЈ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК И БРОЈ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК И РАД, БРОЈ ПУТНЕ ИСПРАВЕ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ, БРОЈ ДРУГЕ ИСПРАВЕ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈУ ЛИЦА, ДАТУМ ИСТЕКА ДОКУМЕНТА.

КОРИСНИЧКО ИМЕ НАЛОГА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ АДРЕСА ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ КОЈУ ЈЕ КОРИСНИК СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА УПИСАО ПРИЛИКОМ РЕГИСТРАЦИЈЕ.

АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА КОРИСНИК СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА МОЖЕ ИЗМЕНИТИ АКО СЕ ПРИЈАВИ НА ПОРТАЛ ЕИД ШЕМОМ ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ВИСОКОГ НИВОА ПОУЗДАНОСТИ.

ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОБРАЂУЈЕ У СВРХУ ИЗДАВАЊА СРЕДСТВА ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ЧУВА ИХ ДЕСЕТ ГОДИНА ОД ДАНА БРИСАЊА НАЛОГА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА РЕДОВНО АЖУИРИРА ПОДАКЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УВИДОМ, ОДНОСНО ПРЕУЗИМАЊЕМ ПОДАТКА ИЗ РЕГИСТАРА И ЕВИДЕНЦИЈА КОЈЕ ВОДЕ ОРГАНИ У ВЕЗИ СА ЧИЊЕНИЦАМА КОЈЕ БИТНО УТИЧУ НА ВАЖЕЊЕ ИЗДАТОГ СРЕДСТВА ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ.

РАДИ ОМОГУЋАВАЊА ФЕДЕРАЦИЈЕ ИДЕНТИТЕТА, НАДЛЕЖНИ ОРГАН ИМАОЦИМА СИСТЕМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКОМ ИДЕНТИФИКАЦИЈОМ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ ДОСТАВЉА ПОДАТКЕ ИЗ НАЛОГА КОРИСНИКА СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, И ТО: ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ СТРАНЦА, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, КОРИСНИЧКО ИМЕ, ЕЛЕКТРОНСКУ АДРЕСУ ЗА ПРИЈЕМ ОБАВЕШТЕЊА, БРОЈ СТРАНЕ ВАЖЕЋЕ ПУТНЕ ИСПРАВЕ И ДРЖАВУ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА КОЈИ ЈЕ ИЗДАО ПУТНУ ИСПРАВУ.

ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОБРАЂУЈЕ У СВРХУ ОМОГУЋАВАЊА ФЕДЕРАЦИЈЕ ИДЕНТИТЕТА И НЕ ЧУВА ИХ У СИСТЕМУ ЗА ЕЛЕКТРОНСКУ ИДЕНТИФИКАЦИЈУ.

КОРИСНИК СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ МОЖЕ САМОСТАЛНО КРЕИРАТИ ПОДАТКЕ ЗА АКТИВАЦИЈУ СРЕДСТВА ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ НА МОБИЛНОМ УРЕЂАЈУ, КАО И ИЗВРШИТИ ОПОЗИВ И ОБНОВУ ТОГ СРЕДСТВА АКО СЕ ПРИЈАВИ НА ПОРТАЛ ЕИД ШЕМОМ ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ВИСОКОГ НИВОА ПОУЗДАНОСТИ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА КОРИСНИКУ СОФТВЕРСКОГ РЕШЕЊА ОМОГУЋИ АУТЕНТИКАЦИЈУ ИЗ ЧЛАНА 34. ОВОГ ЗАКОНА ПУТЕМ СИСТЕМА ЕИД.

НАЛОГ КОРИСНИКА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ

ЧЛАН 14Б

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА СЕ РЕГИСТРУЈЕ КАО КОРИСНИК УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ И ДА КОРИСТИ УСЛУГЕ НА ПОРТАЛУ ЕУПРАВА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ФИЗИЧКО И ПРАВНО ЛИЦЕ МОЖЕ ДА КОРИСТИ УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, ПУТЕМ ПОРТАЛА ЕУПРАВА, НАКОН ШТО СЕ РЕГИСТРУЈЕ, ЧИМЕ ПРИХВАТА УСЛОВЕ КОРИШЋЕЊА ПОРТАЛА, СА КОЈИМА СЕ УПОЗНАЈЕ ПРЕ САМЕ РЕГИСТРАЦИЈЕ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОТВАРА НАЛОГ КОРИСНИКУ УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ НА ПОРТАЛУ ЕУПРАВА КОЈИ САДРЖИ:

1) ЗА ФИЗИЧКА ЛИЦА: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ДАТУМ РОЂЕЊА, КОРИСНИЧКО ИМЕ И АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ СТРАНЦА ИЛИ

БРОЈ СТРАНЕ ВАЖЕЋЕ ПУТНЕ ИСПРАВЕ, ОДНОСНО БРОЈ ВАЖЕЋЕ СТРАНЕ ЛИЧНЕ КАРТЕ КОЈУ ЈЕ ИЗДАО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДРУГЕ ДРЖАВЕ И ЗЕМЉУ ИЗДАВАЊА СТРАНЕ ПУТНЕ ИСПРАВЕ, ОДНОСНО СТРАНЕ ЛИЧНЕ КАРТЕ СТРАНЦА НЕРЕЗИДЕНТА;

2) ЗА ПРАВНА ЛИЦА: МАТИЧНИ БРОЈ, ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ, ПОСЛОВНО ИМЕ, СЕДИШТЕ И АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ, КАО И ПОДАТКЕ О ЗАКОНСКОМ И ДРУГОМ ЗАСТУПНИКУ, И ТО: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ СТРАНЦА ИЛИ БРОЈ ПУТНЕ ИСПРАВЕ И ЗЕМЉА ИЗДАВАОЦА СТРАНЦА НЕРЕЗИДЕНТА И КОРИСНИЧКО ИМЕ КОЈЕ МОЖЕ БИТИ АДРЕСА ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ПРАВНОГ ЛИЦА;

3) ЗА ОРГАНЕ: ЈЕДИНСТВЕНУ ИДЕНТИФИКАЦИОНУ ОЗНАКУ ОРГАНА И/ИЛИ: МАТИЧНИ БРОЈ, ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ, ЈЕДИНСТВЕНИ БРОЈ КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА, НАЗИВ, СЕДИШТЕ И АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ, КАО И ПОДАТКЕ О РУКОВОДИОЦУ И АДМИНИСТРАТОРУ ОРГАНА И ТО ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ЈМБГ И АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ.

НАЛОГ КОРИСНИКА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ КОЈИ ЈЕ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ МОЖЕ САДРЖАТИ И ПОДАТАК О БРОЈУ КОРИСНИКА У МОБИЛНОЈ КОМУНИКАЦИОНОЈ МРЕЖИ, КОЈИ КОРИСНИК САМОСТАЛНО УНОСИ ПРИЛИКОМ РЕГИСТРАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА РЕДОВНО АЖУРИРА ПОДАТКЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УВИДОМ, ОДНОСНО ПРЕУЗИМАЊЕМ ПОДАТКА ИЗ РЕГИСТАРА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.

КОРИСНИК УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ МОЖЕ СЕ РЕГИСТРОВАТИ И ПУТЕМ ДРУГОГ ПОРТАЛА КОЈИ КОРИСТИ ПОРТАЛ ЕИД, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

КОРИСНИК УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ОРГАНА, МОЖЕ ДА ПОВУЧЕ САГЛАСНОСТ О ПРИХВАТАЊУ УСЛОВА КОРИШЋЕЊА УСЛУГА, НАКОН ЧЕГА ГА НАДЛЕЖНИ ОРГАН БРИШЕ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ЗАТВАРА НАЛОГ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УРЕЂЕНО.

ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВАЈУ СЕ ПЕТ ГОДИНА ОД ДАНА КОНАЧНОГ СТАТУСА ПОСЛЕДЊЕ УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ КОЈА ЈЕ ПРУЖЕНА.”

БЛИЖЕ УСЛОВЕ И НАЧИН РЕГИСТРАЦИЈЕ ОРГАНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР, УЗ ПРЕТХОДНО МИШЉЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА

Јединствен електронски сандучић

Члан 15.

~~Физичко и правно лице може да користи услуге електронске управе, ако се за то региструје.~~

~~Надлежни орган отвара налог кориснику услуге електронске управе.~~

~~Корисник услуге електронске управе може да повуче сагласност о прихватању услова коришћења услуга, након чега га надлежни орган брише из евиденције и затвара налог из става 2. овог члана.~~

~~Надлежни орган дужан је да кориснику услуге електронске управе, након регистрације, обезбеди коришћење Јединственог електронског сандучића.~~

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА КОРИСНИКУ УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, НАКОН РЕГИСТРАЦИЈЕ, ДОДЕЛИ ЕСАНДУЧИЋ.

РЕГИСТРАЦИЈОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОРИСНИК УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ПРИХВАТА ДА СЕ ДОСТАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА У ЕЛЕКТРОНСКОЈ УПРАВИ ВРШИ У ЕСАНДУЧИЋ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

КОРИСНИК УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ МОЖЕ СЕ ПОСЕБНО САГЛАСИТИ ДА СЕ У ЕСАНДУЧИЋ ВРШИ ДОСТАВЉАЊЕ И ОСТАЛИХ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ДОСТАВЉАЊЕ КОРИСНИКУ УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВРШИ У ЕСАНДУЧИЋ, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УРЕЂЕНО.

Софтверско решење

Члан 16.

~~Орган је дужан да изради софтверско решење које омогућава коришћење услуга електронске управе, у складу са прописима којима се уређују електронски документ, електронска идентификација и услуге од поверења у електронском пословању и законом којим се уређује заштита података о личности.~~

~~Софтверско решење из става 1. овог члана требало би да обезбеди управљање, поуздано чување и заштиту електронских докумената, односно трајно чување и заштиту електронских докумената који представљају архивску грађу, у складу са законом.~~

~~Орган је дужан да при дизајнирању, изради, одржавању и ажурирању софтверског решења поштује стандарде приступачности, како би услуге електронске управе биле доступне свима, а нарочито особама са инвалидитетом.~~

~~Орган је дужан да софтверско решење прилагоди мобилним уређајима.~~

ОРГАН МОЖЕ ДА ИЗРАДИ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ, ОДНОСНО ПОВЕЖЕ СЕ СА ПОСТОЈЕЋИМ КОЈЕ ОМОГУЋАВА КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ.

СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ТРЕБАЛО БИ ДА ОБЕЗБЕДИ УПРАВЉАЊЕ, ПОУЗДАНО ЧУВАЊЕ И ЗАШТИТУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА, ОДНОСНО ТРАЈНО ЧУВАЊЕ И ЗАШТИТУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ АРХИВСКУ ГРАЂУ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПРИЛИКОМ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА КАНЦЕЛАРИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА КОРИСТИ СОФТВЕРСКА РЕШЕЊА ПИСАРНИЦУ И ЕАРХИВ КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН, ОДНОСНО ИЗВРШИ ПОВЕЗИВАЊЕ СОФТВЕРСКОГ РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СА ПИСАРНИЦОМ И ЕАРХИВОМ, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УРЕЂЕНО.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УСПОСТАВИ НА ДРЖАВНОМ КЛАУДУ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА, ОДНОСНО СОПСТВЕНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ КОЈА СЕ НАЛАЗИ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЕЗБЕДИ НЕОПХОДНЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА СОФТВЕРСКА РЕШЕЊА КОЈЕ ОРГАН УСПОСТАВЉА НА ДРЖАВНОМ КЛАУДУ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА.

АКО ОРГАН УСПОСТАВИТИ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ НА СОПСТВЕНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ, САМОСТАЛНО ОБЕЗБЕЂУЈЕ НЕОПХОДНЕ ЛИЦЕНЦЕ.

ОРГАН МОЖЕ КОРИСТИТИ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ИЛИ ПРОТОКОЛ ЗАСНОВАН НА ТЕХНОЛОГИЈИ ДИСТРИБУИРАНЕ БАЗЕ ПОДАТАКА КОЈИМ СЕ, У ЦЕЛИНИ ИЛИ ДЕЛИМИЧНО, ОМОГУЋАВА АУТОМАТИЗОВАНО ИЗВРШАВАЊЕ, КОНТРОЛИСАЊЕ, ОДНОСНО ДОКУМЕНТОВАЊЕ ПРАВНО РЕЛЕВАНТНИХ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ ЗАКЉУЧИВАЊЕМ УГОВОРА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, УЗ САГЛАСНОСТ СВИХ УГОВОРНИХ СТРАНА, У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ПРАВНЕ СИГУРНОСТИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА УСПОСТАВИ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ЗА КОМУНИКАЦИЈУ И ОДНОС СА КОРИСНИЦИМА РАДИ ЕФИКАСНИЈЕГ ПРУЖАЊА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН УСПОСТАВЉА И ВОДИ ПЛАТФОРМУ ЗА РАЗВОЈ И УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ УСЛУГАМА НА ОДРЕЂЕНОЈ ТЕРИТОРИЈИ – ПАМЕТНИ ГРАД, У ЦИЉУ ПОБОЉШАЊА ЕФИКАСНОСТИ, ОДРЖИВОСТИ, УНАПРЕЂЕЊА ТРАНСПАРЕНТНОСТИ И УКЉУЧИВАЊА ГРАЂАНА У ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА И КВАЛИТЕТА УРБАНОГ ЖИВОТА.

ОРГАН, У ОКВИРУ СВОГ ДЕЛОКРУГА, ОБЕЗБЕЂУЈЕ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ЗА РАЗВОЈ И УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ УСЛУГАМА НА ОДРЕЂЕНОЈ ТЕРИТОРИЈИ КОРИСТЕЋИ НАЦИОНАЛНУ ПЛАТФОРМУ ИЗ СТАВА 9. ОВОГ ЧЛАНА, ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПРИ ДИЗАЈНИРАЊУ, ИЗРАДИ, ОДРЖАВАЊУ И АЖУРИРАЊУ СОФТВЕРСКОГ РЕШЕЊА ПОШТУЈЕ СТАНДАРДЕ ПРИСТУПАЧНОСТИ, КАКО БИ УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ БИЛЕ ДОСТУПНЕ СВИМА, А НАРОЧИТО ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ПРИЛАГОДИ МОБИЛНИМ УРЕЂАЈИМА.

БЛИЖЕ КРИТЕРИЈУМЕ И ТЕХНИЧКЕ СТАНДАРДЕ, КАО И НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПЛАТФОРМЕ ИЗ СТАВА 9. ОВОГ ЧЛАНА УРЕЂУЈЕ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА РАЗВОЈ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ.

Портал еУправа

Члан 17.

~~Портал еУправа налази се на Јединственој информационо-комуникационој мрежи органа.~~

~~Орган подноси захтев ради успостављања услуга електронске управе на Порталу еУправа надлежном органу, који је дужан да у року од осам дана одлучи о захтеву.~~

~~Приликом пружања услуга електронске управе на Порталу еУправа води се евиденција о корисницима услуга електронске управе, и то: јединствени матични број грађана, лично име, корисничко име корисника услуге електронске управе, адреса, број мобилног телефона, налог електронске поште.~~

~~Приликом пружања услуга електронске управе на Порталу еУправа води се евиденција о приступу систему и коришћењу сервиса (корисничко име, ИП адреса са које се приступа, датум и време приступа), у складу са законом којима се уређују електронске комуникације.~~

~~Сврха обраде података од стране надлежног органа као обрађивача података је несметано омогућавање пружања услуга електронске управе од стране органа.~~

~~Подаци из евиденција из ст. 3. и 4. овог члана чувају се десет година.~~

~~Порталом еУправа управља надлежни орган.~~

~~Начин рада на Порталу еУправа ближе уређује Влада.~~

ПОРТАЛ ЕУПРАВА НАЛАЗИ СЕ НА ЈЕДИНСТВЕНОЈ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНОЈ МРЕЖИ ОРГАНА.

ОРГАН УСПОСТАВЉА УСЛУГУ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ НА ОСНОВУ КАТАЛОГА ПОСТУПАКА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ПРИЛИКОМ ПРУЖАЊА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ НА ПОРТАЛУ ЕУПРАВА ВОДИ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА О КОРИСНИЦИМА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, И ТО: ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ СТРАНЦА, КАО И ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ И МАТИЧНИ БРОЈ ПРАВНОГ ЛИЦА, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ОДНОСНО ПОСЛОВНО ИМЕ.

ПРИЛИКОМ ПРУЖАЊА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ НА ПОРТАЛУ ЕУПРАВА ВОДИ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА О ПРИСТУПУ СИСТЕМУ И КОРИШЋЕЊУ УСЛУГЕ, И ТО: КОРИСНИЧКО ИМЕ, ИНТЕРНЕТ ПРОТОКОЛ АДРЕСА СА КОЈЕ СЕ ПРИСТУПА, ДАТУМ И ВРЕМЕ ПРИСТУПА КОРИШЋЕЊУ УСЛУГЕ, ШИФРУ И ВЕРЗИЈУ УСЛУГЕ, БРОЈ И ТИП ЗАХТЕВА, ИДЕНТИФИКАЦИОНУ ОЗНАКУ ТРАНСАКЦИЈЕ И ПРОМЕНЕ СТАТУСА УСЛУГЕ.

СВРХА ОБРАДЕ ПОДАТАКА ОД СТРАНЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА КАО ОБРАЂИВАЧА ПОДАТАКА ЈЕ НЕСМЕТАНО ОМОГУЋАВАЊЕ ПРУЖАЊА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ОД СТРАНЕ ОРГАНА.

ПОДАЦИ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈА ИЗ СТ. 3. И 4. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВАЈУ СЕ ДЕСЕТ ГОДИНА ОД ДАНА ПРУЖАЊА, ОДНОСНО УСКРАЂИВАЊА УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ.

КАТАЛОГ ПОСТУПАКА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА УСПОСТАВЉА И ВОДИ НАДЛЕЖНИ ОРГАН, У СВРХУ ПРУЖАЊА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, ЗАСНОВАНИХ НА ТАЧНИМ И АЖУРНИМ ПОДАЦИМА.

ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ И ВОЂЕЊЕ КАТАЛОГА ПОСТУПАКА ПРЕУЗИМАЈУ СЕ ОДГОВАРАЈУЋИ ПОДАЦИ ИЗ РЕГИСТРА АДМИНИСТРАТИВНИХ ПОСТУПАКА, УСПОСТАВЉЕНОГ ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ВОЂЕЊЕ ТОГ РЕГИСТРА, ДОК ПРЕОСТАЛЕ ОБАВЕЗНЕ ПОДАТКЕ УНОСИ ОРГАН ПРИСТУПОМ КАТАЛОГУ ПОСТУПАКА.

ПОРТАЛОМ ЕУПРАВА УПРАВЉА НАДЛЕЖНИ ОРГАН.

НАЧИН РАДА НА ПОРТАЛУ ЕУПРАВА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ ВЛАДА.

Плаћање на Порталу еУправа

Члан 22.

Кориснику услуге електронске управе орган омогућава плаћање таксе и услуге електронске управе на Порталу еУправа у складу са законом којим се уређују платне услуге.

Орган је дужан да приликом пружања услуге из става 1. овог члана електронски прикупља податке о извршеном плаћању, који обавезно садрже:

1) податке о платиоцу, и то: лично име, јединствени матични број грађана и адреса за физичко лице, односно пословно име или назив, матични број, порески идентификациони број и адреса седишта за правно лице;

2) податке о примаоцу уплате, и то: лично име, јединствени матични број грађана и адреса за физичко лице, односно пословно име или назив, матични број, порески идентификациони број и адреса седишта за правно лице, износ и сврха уплате, број платног рачуна и време плаћања.

Сврха обраде података о личности из става 2. овог члана је вршење плаћања електронске управе.

Подаци о личности из става 2. овог члана чувају се десет година.

Ради омогућавања плаћања из става 1. овог члана, орган може пружати услуге прихвата платних инструмената, преноса новчаних средстава и друге платне услуге утврђене законом којим се уређују платне услуге.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА СЕ ПРИЈАВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГЕ УВИДА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ У ПОДАТКЕ О ИЗВРШЕНИМ ПЛАЋАЊИМА ТАКСИ И НАКНАДА НА ПОРТАЛУ ЕУПРАВА, ОДНОСНО У ОКВИРУ ДРУГОГ СОФТВЕРСКОГ РЕШЕЊА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ.

Начин пружања услуга из става 5. овог члана ближе уређује Влада.

~~Права корисника услуга електронске управе на Порталу еУправа~~

~~Члан 23.~~

~~Корисник услуга електронске управе преко Портала еУправа може да:~~

- ~~1) остварује своја права и испуњава обавезе коришћењем успостављених услуга електронске управе;~~
- ~~2) подноси електронске поднеске и комуницира са органом;~~
- ~~3) прима обавештења о предузетим радњама и донетим актима надлежних органа и прати статус свог предмета;~~
- ~~4) прима акте надлежних органа у Јединствени електронски сандучић;~~
- ~~5) користи и друге функционалности Портала еУправа.~~

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ НА

ПОРТАЛУ ЕУПРАВА

ЧЛАН 23.

КОРИСНИК УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ПРЕКО ПОРТАЛА ЕУПРАВА:

1) ОСТВАРУЈЕ СВОЈА ПРАВА И ИСПУЊАВА ОБАВЕЗЕ КОРИШЋЕЊЕМ УСПОСТАВЉЕНИХ УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ:

(1) ПОДНОШЕЊЕМ ЕЛЕКТРОНСКИХ ПОДНЕСАКА И ДРУГИХ ДОКУМЕНАТА;

(2) ПЛАЋАЊЕМ ТАКСИ, НАКНАДА И ДРУГИХ ПОРЕСКИХ И НЕПОРЕСКИХ НАМЕТА;

(3) ПРИМАЊЕМ ОБАВЕШТЕЊА О ПРЕДУЗЕТИМ РАДЊАМА И ДОНЕТИМ АКТИМА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА И ПРАЋЕЊЕМ СТАТУСА;

(4) ПРИЈЕМОМ АКТА И ДРУГИХ ДОКУМЕНАТА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ЕСАНДУЧИЋ;

(5) КОРИШЋЕЊЕМ ДРУГИХ ФУНКЦИОНАЛНОСТИ ПОРТАЛА ЕУПРАВА;

2) ОСТВАРУЈЕ СВОЈА ПРАВА И ИСПУЊАВА ОБАВЕЗЕ ПУТЕМ УСЛУГЕ ЕПИСАРНИЦА У УПРАВНИМ И ОСТАЛИМ ПОСЛОВИМА КАДА ОРГАН НИЈЕ УСПОСТАВИО ПОСЕБНУ УСЛУГУ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ.

КОРИСНИК УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ КОЈИ ЈЕ ПРАВНО ЛИЦЕ ИЛИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА ОСТВАРУЈЕ СВОЈА ПРАВА И ИСПУЊАВА

ОБАВЕЗЕ НА НАЧИН ПРОПИСАН СТАВОМ 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ ПРОПИСАНО.

Поновна употреба

Члан 25.

~~Свако има право на поновну употребу података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе.~~

~~Захтев за поновну употребу података подноси се органу који располаже тим подацима.~~

~~Захтев садржи назив органа, лично име подносиоца захтева, адресу, прецизан опис података за које се тражи поновна употреба, као и облик и начин добијања података за поновну употребу.~~

~~У захтеву се обавезно наводи сврха поновне употребе тражених података.~~

~~Орган може одбити захтев за поновну употребу ако се захтев односи на:~~

~~1) податке за које се може ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја;~~

~~2) податке у поседу органа коме је упућен захтев чија је употреба изван делокруга послова које обавља, у складу са законом;~~

~~3) податке на којима постоји искључиво право интелектуалне својине;~~

~~4) податке органа који пружају услуге јавних медијских сервиса или обављају радиодифузну делатност, а који се односе на медијске услуге у складу са законом који уређује делатност јавних медијских сервиса и електронских медија;~~

~~5) податке који су резултат истраживања образовних и научних установа, осим библиотека у установама високог образовања.~~

~~Орган који одбије захтев за поновну употребу због заштите права интелектуалне својине, дужан је да да обавештење о носиоцу права интелектуалне својине уколико му је познат, односно о лицу које је пренело права интелектуалне својине у складу са законима којим се уређује право интелектуалне својине.~~

~~Орган не наплаћује накнаду за поновну употребу, осим ако то посебним законом није другачије утврђено.~~

~~У случају да орган наплаћује накнаду за поновну употребу износ накнаде не сме прелазити укупан износ трошкова прикупљања, производње, репродукције и давања података.~~

~~На поступак остваривања права на поновну употребу сходно се примењују одредбе закона којим се уређује поступак остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја.~~

ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА

ЧЛАН 25.

СВАКО ИМА ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА НАСТАЛИХ У РАДУ ОРГАНА ПРИЛИКОМ ВРШЕЊА ОВЛАШЋЕЊА У КОМЕРЦИЈАЛНЕ ИЛИ НЕКОМЕРЦИЈАЛНЕ СВРХЕ.

ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА ДОПУШТЕНА ЈЕ И ДОСТУПНА СВИМА И ПОД ИСТИМ УСЛОВИМА.

ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВАЈУ БИЛО КОЈИ ЗАПИС ИЛИ ЊЕГОВ ДЕО БЕЗ ОБЗИРА НА ОБЛИК (ПАПИРНИ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКИ).

ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА НЕ ОДНОСИ СЕ НА:

1) ПОДАТКЕ НАСТАЛЕ У РАДУ ОРГАНА ИЗВАН ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА, ОДНОСНО У ВЕЗИ СА ПРУЖАЊЕМ КОМЕРЦИЈАЛНИХ УСЛУГА КОЈЕ СУ ИЗЛОЖЕНЕ КОНКУРЕНЦИЈИ НА ТРЖИШТУ;

2) ПОДАТКЕ НА КОЈИМА ПОСТОЈИ ИСКЉУЧИВО ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ ТРЕЋЕГ ЛИЦА;

3) ПОДАТКЕ КОЈИМА ЈЕ ПРИСТУП ОГРАНИЧЕН У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ТАЈНОСТ ПОДАТАКА И ДРУГИМ ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ У СКЛАДУ СА ТИМ ЗАКОНОМ;

4) ПОДАТКЕ КОЈИМА ЈЕ ПРИСТУП ОГРАНИЧЕН У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О КРИТИЧНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ;

5) ПОДАТКЕ ЗА ЧИЈИ ЈЕ ПРИСТУП ПРОПИСАНО ДОКАЗИВАЊЕ ПОСТОЈАЊА ПРАВНОГ ИНТЕРЕСА;

6) ЛОГОТИПЕ, ГРБОВЕ И ОЗНАКЕ;

7) ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ;

8) ПОДАТКЕ ОРГАНА КОЈИ ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ ЈАВНИХ МЕДИЈСКИХ СЕРВИСА ИЛИ ОБАВЉАЈУ РАДИОДИФУЗНУ ДЕЛАТНОСТ, А КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА МЕДИЈСКЕ УСЛУГЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ДЕЛАТНОСТ ЈАВНИХ МЕДИЈСКИХ СЕРВИСА И ЕЛЕКТРОНСКИХ МЕДИЈА;

9) ПОДАТКЕ УСТАНОВА КУЛТУРЕ, ОСИМ БИБЛИОТЕКА, УКЉУЧУЈУЋИ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ, МУЗЕЈА И АРХИВА;

10) ПОДАТКЕ ОБРАЗОВНИХ УСТАНОВА, ОСИМ ИСТРАЖИВАЧКИХ ПОДАТАКА;

11) ПОДАТКЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ УСТАНОВА И ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈЕ ФИНАНСИРАЈУ ИСТРАЖИВАЊА, УКЉУЧУЈУЋИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОСНОВАНЕ РАДИ ПРЕНОСА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА, ОСИМ ИСТРАЖИВАЧКИХ ПОДАТАКА;

12) ПОДАТКЕ КОЈИМА ЈЕ ПРИСТУП ОГРАНИЧЕН У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКУ АДМИНИСТРАЦИЈУ.

ОБЈАВЉИВАЊЕ И ПОНОВНА УПОТРЕБА ГЕОПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА КОЈИ СЕ ОБРАЂУЈУ У ОКВИРУ НАЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ГЕОПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА ВРШИ СЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ НАЦИОНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА ГЕОПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА.

ОБЈАВЉИВАЊЕ И ПОНОВНА УПОТРЕБА ГЕНЕТИЧКИХ, БИОМЕДИЦИНСКИХ И ДРУГИХ ПОДАТАКА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ У ОБЛАСТИ БИОТЕХНОЛОГИЈЕ, БИОИНФОРМАТИКЕ, БИОЕКОНОМИЈЕ, ГЕНЕТИКЕ И МЕДИЦИНЕ ВРШИ СЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ЗДРАВСТВЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕВИДЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВА.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ОДРЕДИ ЛИЦЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И ОТВАРАЊЕ ПОДАТАКА И ДА ПОДАТКЕ О ТОМ ЛИЦУ ОБЈАВИ НА ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОРГАНА.

ЛИЦЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И ОТВАРАЊЕ ПОДАТАКА ОБАВЉА, ОДНОСНО КООРДИНИРА ПОСЛОВЕ ПРИПРЕМЕ И ОТВАРАЊА ПОДАТАКА ОБЕЗБЕЂУЈУЋИ ДА ПОДАЦИ БУДУ ПОТПУНИ, ТАЧНИ И АЖУРНИ И ОБЈАВЉЕНИ НА ЗАКОНИТ НАЧИН.

Лиценце за поновну употребу

Члан 26.

~~Орган омогућава поновну употребу података у машински читљивом облику и отвореном облику у складу са слободном лиценцом, осим ако посебним законом није другачије утврђено.~~

~~Слободна лиценца омогућава слободну поновну употребу, у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, које укључују умножавање, дистрибуцију, стављање на располагање трећим лицима, прилагођавање и повезивање са другим подацима, интегрисање у пословне процесе, производе и сервисе, измене, као и друге поновне употребе.~~

~~Слободна лиценца обавезује на упућивање на извор података, укључујући назив органа који је податке учинио доступним за поновну употребу, датум преузимања, адресу на којој се подаци могу преузети, као и јасну ознаку свих измена, уређивања или новог дизајна преузетих података.~~

УСЛОВИ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА

ЧЛАН 26.

ОРГАН ОМОГУЋАВА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ ОБЛИКУ И ОТВОРЕНОМ ОБЛИКУ СЛОБОДНОМ ЛИЦЕНЦОМ, ПРЕМА УСЛОВИМА ДЕФИНИСАНИМ У СТ.2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УРЕЂЕНО.

СЛОБОДНА ЛИЦЕНЦА ОМОГУЋАВА СЛОБОДНУ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ, У КОМЕРЦИЈАЛНЕ ИЛИ НЕКОМЕРЦИЈАЛНЕ СВРХЕ, КОЈА УКЉУЧУЈЕ УМНОЖАВАЊЕ, ДИСТРИБУЦИЈУ, СТАВЉАЊЕ НА РАСПОЛАГАЊЕ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА, ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ ПОДАЦИМА, ИНТЕГРИСАЊЕ У ПОСЛОВНЕ ПРОЦЕСЕ, ПРОИЗВОДЕ И СЕРВИСЕ, ИЗМЕНЕ, КАО И ДРУГЕ ПОНОВНЕ УПОТРЕБЕ.

СЛОБОДНА ЛИЦЕНЦА ОБАВЕЗУЈЕ НА УПУЋИВАЊЕ НА ИЗВОР ПОДАТАКА, УКЉУЧУЈУЋИ НАЗИВ ОРГАНА КОЈИ ЈЕ ПОДАТКЕ УЧИНИО ДОСТУПНИМ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ, ДАТУМ ПРЕУЗИМАЊА, АДРЕСУ НА КОЈОЈ СЕ ПОДАЦИ МОГУ ПРЕУЗЕТИ, КАО И ЈАСНУ ОЗНАКУ СВИХ ИЗМЕНА, УРЕЂИВАЊА ИЛИ НОВОГ ДИЗАЈНА ПРЕУЗЕТИХ ПОДАТАКА.

ТЕКСТ СЛОБОДНЕ ЛИЦЕНЦЕ ОБЈАВЉУЈЕ СЕ И НА ПОРТАЛУ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА У ЕЛЕКТРОНСКОМ И МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ ОБЛИКУ.

ОРГАН НЕ МОЖЕ УГОВОРОМ ИЛИ ДРУГИМ СПОРАЗУМОМ ИЛИ ОДЛУКОМ ОДОБРИТИ ЈЕДНОМ ЛИЦУ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА КОЈА БИ СПРЕЧИЛА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ТИХ ПОДАТАКА ОД СТРАНЕ ДРУГИХ ЛИЦА.

ИЗУЗЕТНО, ОРГАН МОЖЕ ДОДЕЛИТИ ИСКЉУЧИВО ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ТРЕЋЕМ ЛИЦУ:

1) АКО ЈЕ ТО НЕОПХОДНО ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ЈАВНОМ ИНТЕРЕСУ, ШТО СЕ ПРЕИСПИТУЈЕ НА СВАКЕ ТРИ ГОДИНЕ ИЛИ

2) АКО СЕ ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ОДНОСИ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ ИЗВОРА КУЛТУРЕ, КОЈЕ ПО ПРАВИЛУ НЕ МОЖЕ ТРАЈАТИ ДУЖЕ ОД 10 ГОДИНА, А УКОЛИКО ТРАЈЕ ДУЖЕ ПРЕИСПИТУЈЕ СЕ ТОКОМ ЈЕДАНАЕСТЕ ГОДИНЕ ТРАЈАЊА ПРАВА И СВАКИХ СЕДАМ ГОДИНА НАКОН ТОГА, АКО ЈЕ ПРИМЕНЉИВО.

УСЛОВИ ДОДЕЛЕ И НАЧИН КОРИШЋЕЊА ИСКЉУЧИВОГ ПРАВА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА МОРАЈУ БИТИ ТРАНСПАРЕНТНИ И ЈАВНО ОБЈАВЉЕНИ НА ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОРГАНА.

У СЛУЧАЈУ ДОДЕЛЕ ИСКЉУЧИВОГ ПРАВА ИЗ СТАВА 6. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА, СТИЦАЛАЦ ТОГ ПРАВА ЈЕ ДУЖАН ДА ОРГАНУ ОБЕЗБЕДИ КОПИЈУ ДИГИТАЛИЗОВАНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА БЕЗ НАКНАДЕ КОЈА ЋЕ БИТИ ДОСТУПНА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ НАКОН ИСТЕКА ПЕРИОДА ТРАЈАЊА ИСКЉУЧИВОСТИ ПРАВА.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА УЧИНИ ДОСТУПНИМ НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ, НАЈМАЊЕ ДВА МЕСЕЦА ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ, УГОВОР, СПОРАЗУМ ИЛИ ОДЛУКУ И ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРАВНИМ ОДНОСИМА:

1) КОЈИМА СЕ ЗАСНИВАЈУ ИСКЉУЧИВА ПРАВА НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА У СКЛАДУ СА СТАВОМ 6. ОВОГ ЧЛАНА;

2) КОЈИМА СЕ НЕ ЗАСНИВАЈУ ИСКЉУЧИВА ПРАВА НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА, АЛИ КОЈА ИМАЈУ ЗА ЦИЉ ИЛИ ПО СВОМ ЕФЕКТУ МОГУ ДОВЕСТИ ДО ОГРАНИЧЕНЕ ДОСТУПНОСТИ ПОДАТАКА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 9. ОВОГ ЧЛАНА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 9. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕИСПИТА ЕФЕКАТ ТАКВИХ УГОВОРА, СПОРАЗУМА, ОДЛУКА, ОДНОСНО ПРАВНИХ ОДНОСА НА ДОСТУПНОСТ ПОДАТАКА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ НА СВАКЕ ТРИ ГОДИНЕ И ДА ИНФОРМАЦИЈЕ О ТОМЕ УЧИНИ ЈАВНО ДОСТУПНИМ НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ.

КАДА ЈЕ ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА УСЛОВЉЕНА, ТИ УСЛОВИ ЋЕ БИТИ ПРОПОРЦИОНАЛНИ, НЕДИСКРИМИНАТОРНИ И ОПРАВДАНИ ЈАВНИМ ИНТЕРЕСОМ И НЕЋЕ НЕОСНОВАНО ОГРАНИЧАВАТИ МОГУЋНОСТ И НАЧИН ЊИХОВЕ ПОНОВНЕ УПОТРЕБЕ, НИТИ ЋЕ ОГРАНИЧАВАТИ КОНКУРЕНЦИЈУ.

ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ

Члан 26А

ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ОСТВАРУЈЕ СЕ ПОДНОШЕЊЕМ ЗАХТЕВА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ОРГАНУ КОЈИ ПОСЕДУЈЕ ПОДАТКЕ, ОДНОСНО ПРИСТУПАЊЕМ ПОДАЦИМА У СКЛАДУ СА ЧЛ. 27. И 27А ОВОГ ЗАКОНА.

ЗАХТЕВ САДРЖИ НАЗИВ ОРГАНА КОЈИ ПОСЕДУЈЕ ПОДАТКЕ, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ОДНОСНО ПОСЛОВНО ИМЕ ИЛИ НАЗИВ ПОДНОСИОЦА, АДРЕСУ, СВРХУ, ОПИС ПОДАТАКА ЗА КОЈЕ СЕ ТРАЖИ ПОНОВНА УПОТРЕБА, КАО И ОБЛИК И НАЧИН ПРЕУЗИМАЊА ПОДАТАКА.

У СКЛАДУ СА ЗАХТЕВОМ ПОДНОСИОЦА, ОРГАН ЋЕ ПОДАТКЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ УЧИНИТИ ДОСТУПНИМ У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ И ОТВОРЕНОМ ОБЛИКУ, ЗАЈЕДНО СА МЕТАПОДАЦИМА УКОЛИКО ЈЕ ТО ТЕХНИЧКИ МОГУЋЕ.

АКО ПОДАЦИ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ОБУХВАТАЈУ ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ ТИ ПОДАЦИ СЕ МОРАЈУ АНОНИМИЗОВАТИ.

У СВРХУ ПОНОВНЕ УПОТРЕБЕ НА ОСНОВУ ЗАХТЕВА, ОРГАН НЕМА ОБАВЕЗУ ДА ПОДАТКЕ ИЗРАДИ, ПРИЛАГОДИ, ОДНОСНО ИЗДВОЈИ АКО ТО ЗАХТЕВА НЕСРАЗМЕРАН УТРОШАК ВРЕМЕНА ИЛИ СРЕДСТАВА, НИТИ ЈЕ

ДУЖАН ДА НАСТАВИ АЖУРИРАЊЕ, НАДОГРАЂИВАЊЕ ИЛИ ЧУВАЊЕ ТИХ ПОДАТАКА.

ОРГАН ОДБИЈА ЗАХТЕВ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА АКО СЕ ЗАХТЕВ ОДНОСИ НА ПОДАТКЕ ИЗ ЧЛАНА 25. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА.

ОРГАН КОЈИ ОДБИЈЕ ЗАХТЕВ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ЗБОГ ЗАШТИТЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ, ДУЖАН ЈЕ ДА ПРУЖИ ИНФОРМАЦИЈЕ О НОСИОЦУ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ УКОЛИКО МУ ЈЕ ПОЗНАТ, ОДНОСНО О ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ ОРГАНУ ПРЕНЕЛО ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ.

РЕШЕЊЕ ОРГАНА ИЗ СТ. 6. И 7. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ КОНАЧНО У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ.

ОРГАН НЕ НАПЛАЂУЈЕ ТАКСУ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА, ОСИМ АКО ТО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УТВРЂЕНО.

ОРГАН НЕ НАПЛАЂУЈЕ ТАКСУ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ СКУПОВА ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И ИСТРАЖИВАЧКИХ ПОДАТАКА.

Портал отворених података

Члан 27.

~~Орган је дужан да на Порталу отворених података објављује отворене податке из делокруга своје надлежности на начин који омогућава њихово лако претраживање и поновну употребу.~~

~~У сврху поновне употребе орган нема обавезу да отворене податке изради или прилагоди ако то захтева несразмеран утрошак времена или средстава.~~

~~Пристап подацима из става 1. овог члана омогућен је без накнаде.~~

~~Портал отворених података води и одржава надлежни орган.~~

~~Ближе услове о успостављању и начину рада Портала отворених података, укључујући организационе и техничке стандарде, уређује Влада.~~

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА НА ПОРТАЛУ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА ОБЈАВЉУЈЕ ОТВОРЕНЕ ПОДАТКЕ ИЗ ДЕЛОКРУГА СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ, НА НАЧИН КОЈИ ОМОГУЋАВА ЊИХОВО ЛАКО ПРЕТРАЖИВАЊЕ И ПОНОВНУ УПОТРЕБУ, У СКЛАДУ СА ОТВОРЕНИМ СТАНДАРДОМ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕ ОБЈАВЉИВАЊА ПОДАТАКА НА ПОРТАЛУ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА ИЗВРШИ АНОНИМИЗАЦИЈУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

ПОРТАЛ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА ВОДИ И ОДРЖАВА НАДЛЕЖНИ ОРГАН.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ О УСПОСТАВЉАЊУ И НАЧИНУ РАДА ПОРТАЛА ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА, КАО И БЛИЖУ САДРЖИНУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА И НАЧИН ПРИПРЕМЕ, ОТВАРАЊА И ОБЈАВЉИВАЊА ПОДАТАКА ПРОПИСУЈЕ ВЛАДА.

ДИНАМИЧКИ ПОДАЦИ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ

Члан 27А

АКО ОРГАН ОБЈАВЉУЈЕ ДИНАМИЧКЕ ПОДАТКЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ДУЖАН ЈЕ ДА ИХ ОБЈАВИ НАЈРАНИЈЕ КАДА ЈЕ ТО МОГУЋЕ НАКОН ПРИКУПЉАЊА ПУТЕМ АПЛИКАТИВНОГ ПРОГРАМСКОГ ИНТЕРФЕЈСА И, КАДА ЈЕ МОГУЋЕ, ПУТЕМ МАСОВНОГ ПРЕУЗИМАЊА.

АКО ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРЕДСТАВЉА НЕСРАЗМЕРНО ФИНАНСИЈСКО И ТЕХНИЧКО ОПТЕРЕЋЕЊЕ, ОРГАН МОЖЕ ДА ТЕ ПОДАТКЕ ОБЈАВИ ОДЛОЖЕНО ИЛИ СА ПРИВРЕМЕНИМ ТЕХНИЧКИМ ОГРАНИЧЕЊИМА ТАКО ДА СЕ НЕ УМАЊИ ЊИХОВА ЕКОНОМСКА ИЛИ ДРУШТВЕНА ВРЕДНОСТ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА НА ПОРТАЛУ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА ОБЈАВИ БЕЗУ СА ДИНАМИЧКИМ ПОДАЦИМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ

Члан 27Б

СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ УКЉУЧУЈУ ГЕОПРОСТОРНЕ, МЕТЕОРОЛОШКЕ, СТАТИСТИЧКЕ ПОДАТКЕ, КАО И ПОДАТКЕ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И МОБИЛНОСТИ.

СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ДОСТУПНИ СУ:

- 1) БЕЗ НАКНАДЕ;
- 2) У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ ОБЛИКУ;
- 3) ПУТЕМ МРЕЖНИХ СЕРВИСА;
- 4) ЗА МАСОВНО ПРЕУЗИМАЊЕ, КАДА ЈЕ ПРИМЕНЉИВО.

СКУПОВЕ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ИЗ ДРУГИХ ОБЛАСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ, И БЛИЖЕ УСЛОВЕ ПОД КОЈИМ СЕ ОВИ ПОДАЦИ ЧИНЕ ДОСТУПНИМ УРЕЂУЈЕ ВЛАДА.

Електронски поднесак

Члан 38.

~~Орган је дужан да припреми електронске обрасце за подношење електронских поднесака.~~

~~Електронски обрасци морају бити јасни, прегледни и припремљени на начин који омогућава упис свих података неопходних за ефикасно и економично вођење поступка.~~

~~Уколико је прописана обавезност потписивања, електронски поднесак се потписује регистрованом шемом електронске идентификације високог нивоа поузданости.~~

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ОМОГУЋИ ПОДНОШЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ПОДНЕСАКА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ.

ЕЛЕКТРОНСКИ ПОДНЕСЦИ ОБАВЕЗНО САДРЖЕ: ИДЕНТИФИКАЦИОНУ ОЗНАКУ ПОДНОСИОЦА, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ ЗА СТРАНЦА ИЛИ ДРУГУ ДОДЕЉЕНУ ИДЕНТИФИКАЦИОНУ ОЗНАКУ ФИЗИЧКОМ ЛИЦУ, КАО И ИМЕ И ПРЕЗИМЕ И АДРЕСУ ПРЕБИВАЛИШТА И/ИЛИ БОРАВИШТА, ИЛИ АДРЕСУ СТАНОВАЊА И ПОДАТАК О ДРЖАВЉАНСТВУ КАДА ПОДНОСИЛАЦ НЕМА ПРИЈАВЉЕНО ПРЕБИВАЛИШТЕ, ОДНОСНО БОРАВИШТЕ, ОДНОСНО МАТИЧНИ БРОЈ И/ИЛИ ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ ПРАВНОГ ЛИЦА, ОДНОСНО ОРГАНА, КАО И ЊЕГОВО ПОСЛОВНО ИМЕ, ОДНОСНО НАЗИВ И СЕДИШТЕ, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ ПРОПИСАНО.

УКОЛИКО ЈЕ ПРОПИСАНА ОБАВЕЗНОСТ ПОТПИСИВАЊА, РЕГИСТРОВАНА ШЕМА ЕЛЕКТРОНСКЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ВИСОКОГ НИВОА ПОУЗДАНОСТИ КОЈОМ СЕ КОРИСНИК УСЛУГА ПРИЈАВЉУЈЕ НА ПОРТАЛ ЕУПРАВА ПРИЛИКОМ КОРИШЋЕЊА УСЛУГА, ЗАМЕЊУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС ПОДНОСИОЦА, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ ПРОПИСАНО.

АКТ ОРГАНА

ЧЛАН 39А

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА АКТ И ДРУГИ ДОКУМЕНТ КОЈИ НАСТАЈЕ У РАДУ ОРГАНА ИЗРАДИ КАО ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТ, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ ПРОПИСАНО.

АКТ ОРГАНА, КАО И ДРУГИ ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТ КОЈИ ОРГАН ДОНОСИ У ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА, УМЕСТО ПОТПИСА СЛУЖБЕНОГ ЛИЦА И ПЕЧАТА, САДРЖИ КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ ПЕЧАТ ТОГ ОРГАНА ОДНОСНО КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ ПРОПИСАНО.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ТИПСКИ АКТ ОРГАНА НЕ МОРА САДРЖАТИ КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ ПЕЧАТ ТОГ ОРГАНА ИЛИ КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА АКО ЈЕ ОБЕЗБЕЂЕН ИНТЕГРИТЕТ ПОДАТАКА У СОФТВЕРСКОМ РЕШЕЊУ ПУТЕМ КОГА СЕ КРЕИРА И ДОСТАВЉА АКТ.

Електронско достављање

Члан 40.

~~Орган је дужан да уверење, одлуку, решење, закључак, други електронски документ и/или податак из оквира своје надлежности достави кориснику електронским путем.~~

~~На захтев корисника достављање уверења, одлука, решења, закључака и других докумената у поступку врши се и у папирном облику.~~

~~Трошкове доставе из става 2. овог члана сноси корисник који захтева доставу и у папирном облику.~~

~~Електронско достављање електронског документа врши се у Јединствени електронски сандучић корисника услуга електронске управе или другим електронским путем у складу са законом којим се уређује електронски документ и услуге од поверења у електронском пословању.~~

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА УВЕРЕЊЕ, ОДЛУКУ, РЕШЕЊЕ, ЗАКЉУЧАК, ДРУГИ ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТ И/ИЛИ ПОДАТАК ИЗ ОКВИРА СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ ДОСТАВИ КОРИСНИКУ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ.

УВЕРЕЊА, ОДЛУКЕ, РЕШЕЊА, ЗАКЉУЧЦИ И ДРУГИ ДОКУМЕНТИ У ПОСТУПКУ, НА ЗАХТЕВ КОРИСНИКА., МОГУ СЕ ДОСТАВИТИ У ОБЛИКУ ОВЕРЕНОГ ОДШТАМПАНОГ ПРИМЕРКА ЕЛЕКТРОНСКОГ ДОКУМЕНТА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТ.

ТРОШКОВЕ ДОСТАВЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА СНОСИ КОРИСНИК КОЈИ ЗАХТЕВА ДОСТАВУ И У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ.

ЕЛЕКТРОНСКО ДОСТАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКОГ ДОКУМЕНТА ВРШИ СЕ У ЈЕДИНСТВЕНИ ЕЛЕКТРОНСКИ САНДУЧИЋ КОРИСНИКА УСЛУГА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ, ОДНОСНО ПОСЕБНИМ ЗАКОНИМА КОЈИ НА ДРУГАЧИЈИ НАЧИН УРЕЂУЈУ ЕЛЕКТРОНСКУ ДОСТАВУ.

ЧЛАН 45А

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 5.000 ДО 50.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ЛИЦЕ ОДГОВОРНО ЗА ОТВАРАЊЕ ПОДАТАКА АКО НЕ ОМОГУЋИ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ У КОМЕРЦИЈАЛНЕ ИЛИ НЕКОМЕРЦИЈАЛНЕ СВРХЕ ПОДАТАКА НАСТАЛИХ У ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА ОРГАНА ИЗ ЧЛАНА 25. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 47.

~~Новчаном казном од 30.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу ако:~~

- ~~1) не омогући електронско управно поступање и друге електронске управне радње на Порталу еУправе из члана 18. став 1. тач. 1)–9) овог закона;~~
- ~~2) пређе на електронску управу, а не испуни услове из члана 31. став 1. тач. 1)–20) овог закона;~~
- ~~3) не припреми електронске обрасце за подношење захтева, предлога, пријава, молби, жалби, представки, приговора, обавештења, саопштења и другу врсту писаног обраћања органу при електронском управном поступању из члана 38. став 1. овог закона;~~
- ~~4) не омогући пријем електронских поднеска из члана 39. овог закона;~~
- ~~5) не достави електронским путем одлуку или други акт из оквира своје надлежности уколико корисник захтева електронско достављање из члана 40. овог закона.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 30.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ОРГАНУ АКО ОРГАН:

- 1) НЕ ОМОГУЋИ ЕЛЕКТРОНСКО УПРАВНО ПОСТУПАЊЕ И ДРУГЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВНЕ РАДЊЕ НА ПОРТАЛУ ЕУПРАВЕ ИЗ ЧЛАНА 18. СТАВ 1. ТАЧ. 1)–9) ОВОГ ЗАКОНА;
 - 1А) У ОРГАНУ НИЈЕ ОДРЕЂЕНО ЛИЦЕ ОДГОВОРНО ЗА ОТВАРАЊЕ ПОДАТАКА ИЗ ЧЛАНА 25. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;
 - 1Б) НЕ ОМОГУЋИ ЕЛЕКТРОНСКО ПЛАЋАЊЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 22. ОВОГ ЗАКОНА;
- 2) ПРЕЂЕ НА ЕЛЕКТРОНСКУ УПРАВУ, А НЕ ИСПУНИ УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 31. СТАВ 1. ТАЧ. 1)–20) ОВОГ ЗАКОНА;
- 3) НЕ ОМОГУЋИ ПРИЈЕМ ЕЛЕКТРОНСКИХ ПОДНЕСКА И НЕ ДОСТАВИ ПОТВРДУ О ЊЕГОВОМ ПРИЈЕМУ ИЗ ЧЛАНА 39. ОВОГ ЗАКОНА;
- 4) НЕ ДОСТАВИ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ ОДЛУКУ ИЛИ ДРУГИ АКТ ИЗ ОКВИРА СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ КОРИСНИКУ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ ИЗ ЧЛАНА 40. ОВОГ ЗАКОНА.

~~Рок за доношење подзаконских аката~~

РОК ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА И РОКОВИ ЗА ПОСТУПАЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА И ОРГАНА

Члан 48.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ИЗ ЧЛАНА 16. СТАВ 13. И ЧЛАНА 27Б СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА ДОНЕЋЕ СЕ НАЈКАСНИЈЕ ДО 1. МАРТА 2027. ГОДИНЕ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА УСПОСТАВИ КАТАЛОГ ОРГАНА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 10. СТ. 6-9. ОВОГ ЗАКОНА НАЈКАСНИЈЕ ДО 1. ЈУНА 2027. ГОДИНЕ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА УСПОСТАВИ ПЛАТФОРМУ ЗА РАЗВОЈ И УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ УСЛУГАМА НА ОДРЕЂЕНОЈ ТЕРИТОРИЈИ – ПАМЕТНИ ГРАД, СА ЦИЉЕМ ИНТЕГРИСАНОГ УПРАВЉАЊА САДРЖАЈЕМ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 16. ОВОГ ЗАКОНА, НАЈКАСНИЈЕ ДО 1. ЈАНУАРА 2030. ГОДИНЕ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА УСПОСТАВИ КАТАЛОГ ПОСТУПАКА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 17. ОВОГ ЗАКОНА НАЈКАСНИЈЕ ДО 1. ЈУНА 2027. ГОДИНЕ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ОМОГУЋИ ПРЕУЗИМАЊЕ ПОДАТАКА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 10. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА ИЗ РЕГИСТАРА И ЕВИДЕНЦИЈА КОЈЕ ВОДИ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ НАЈКАСНИЈЕ ПОЧЕВ ОД 1. ЈУНА 2028. ГОДИНЕ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ОМОГУЋИ ЕЛЕКТРОНСКО ПЛАЋАЊЕ ПРЕКО ПОРТАЛА ЕУПРАВА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 22. ОВОГ ЗАКОНА НАЈКАСНИЈЕ ОД 1. ДЕЦЕМБРА 2027. ГОДИНЕ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ОМОГУЋИ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 27Б. ОВОГ ЗАКОНА НАЈКАСНИЈЕ ПОЧЕВ ОД 1. ЈАНУАРА 2030. ГОДИНЕ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА АКТА И ДРУГЕ ДОКУМЕНТЕ КОЈИ НАСТАЈУ У ЊЕГОВОМ РАДУ ИЗРАЂУЈЕ КАО ЕЛЕКТРОНСКЕ ДОКУМЕНТЕ, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 39А СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, НАЈКАСНИЈЕ ОД 1. ЈАНУАРА 2030. ГОДИНЕ.

ОРГАН КОЈИ НА ДАН СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА НИЈЕ РЕГИСТРОВАН КАО КОРИСНИК ПОРТАЛА ЕУПРАВА ДУЖАН ЈЕ ДА ТО УЧИНИ, УЗ НАВОЂЕЊЕ ПОДАТАКА О РУКОВОДИОЦУ И АДМИНИСТРАТОРУ ТОГ ОРГАНА, НАЈКАСНИЈЕ ДО 1. СЕПТЕМБРА 2026. ГОДИНЕ.

ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА СЕ ПРИЈАВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГЕ УВИДА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ У ПОДАТКЕ О ИЗВРШЕНИМ ПЛАЋАЊИМА ТАКСИ И НАКНАДА У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 22. СТАВ 6. ОВОГ ЗАКОНА, НАЈКАСНИЈЕ ДО 1. СЕПТЕМБРА 2026. ГОДИНЕ.

НОВООСНОВАНИ ОРГАН ДУЖАН ЈЕ ДА ПОСТУПИ У СКЛАДУ СА СТ. 10. И 11. ОВОГ ЧЛАНА У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ОСНИВАЊА.

АКО ОРГАН НЕ ИЗВРШИ ОБАВЕЗУ ИЗ СТ. 10 – 12. ОВОГ ЧЛАНА У ПРОПИСАНОМ РОКУ, НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЋЕ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ИЗВРШИТИ ТУ РЕГИСТРАЦИЈУ БЕЗ ОДЛАГАЊА, НА ОСНОВУ ПОДАТАКА ИЗ ДОСТУПНИХ ЕВИДЕНЦИЈА И ПОЗВАТИ ОРГАН ДА ОДРЕДИ АДМИНИСТРАТОРА ИЗ ЧЛАНА 19. ТАЧКА 2) ОВОГ ЗАКОНА И ДА СВОЈЕ ПОСТУПАЊЕ УСКЛАДИ СА ОБАВЕЗАМА ИЗ ЧЛ. 18. И 31. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА. ИСТОВРЕМЕНО ЋЕ О ТОМЕ ОБАВЕСТИТИ ОРГАН КОЈИ ВРШИ НАДЗОР НАД РАДОМ ТОГ ОРГАНА И УПРАВНУ ИНСПЕКЦИЈУ, РАДИ ПРЕДУЗИМАЊА МЕРА ИЗ ЊИХОВЕ НАДЛЕЖНОСТИ.

1. Назив прописа Европске уније: Директива о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора Directive (Eu) 2019/1024 Of The European Parliament And of the Council of 20 June 2019 on open data and the re-use of public sector information (recast)		2. CELEX ознака ЕУ прописа 32019L1024					
3. Овлашћени предлагач прописа: Влада Обрађивач: Министарство државне управе и локалне самоуправе		4. Датум израде табеле: 28.11.2024.					
5. Назив: 0.1 Предлог закона о изменама и допунама Закона о електронској управи		6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2022-54					
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:							
a)	a1)	b)	b1)	c)	d)	e)	f)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Датум предвиђен за потпуно усклађивање	Напомена о усклађености
1.1	In order to promote the use of open data and stimulate innovation in products and services, this Directive establishes a set of minimum rules governing the re-use and the practical arrangements for facilitating the re-use of:			НП	Није примењиво јер овај члан/ставка дефинише сврху законодавства ЕУ.		
1.1. а)	existing documents held by public sector bodies of the			ПУ			Регулисано Законом о

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

	Member States;						слободном приступу у информацијама од јавног значаја
1.1.)	existing documents held by public undertakings that are: (i) active in the areas defined in Directive 2014/25/EU; (ii) acting as public service operators pursuant to Article 2 of Regulation (EC) No 1370/2007; (iii) acting as air carriers fulfilling public service obligations pursuant to Article 16 of Regulation (EC) No 1008/2008; or (iv) acting as Community shipowners fulfilling public service obligations pursuant to Article 4 of Regulation (EEC) No 3577/92;	1.1	Овим законом уређују се обављање послова управе државних органа и организација, органа и организација покрајинске аутономије, органа и организација јединица локалне самоуправе, установа, јавних предузећа, посебних органа преко којих се остварује регулаторна функција и правних и физичких лица којима су поверена јавна овлашћења (у даљем тексту: орган) употребом информационо-комуникационих технологија, односно услови за успостављање, одржавање и коришћење интероперабилних информационо-комуникационих технологија органа (у даљем тексту: електронска управа).	ПУ	Подаци јавних предузећа, јавне власти, као и истраживачки подаци настају у раду институција (органа у смислу овог закона) који су субјекти овог закона.		
1.1.)	research data pursuant to the conditions set out in Article 10.	25.4.1 1) 25.4.1 2)		ПУ			
1.2.)	This Directive does not apply to: (a) documents the supply of which is an activity falling outside the	25.4.	Поновна употреба података не односи се на: 1) податке у поседу органа коме је упућен захтев насталих изван делокруга послова које обавља,	ПУ	Свако има право на поновну употребу података НАСТАЛИХ У		

	<p>scope of the public task of the public sector bodies concerned as defined by law or by other binding rules in the Member State, or, in the absence of such rules, as defined in accordance with common administrative practice in the Member State in question, provided that the scope of the public tasks is transparent and subject to review;</p>	<p>у складу са законом; 2) податке настале у раду јавних предузећа изван јавних овлашћења, односно у вези са пружањем комерцијалних услуга које су излежене конкуренцији на тржишту; 3) податке на којима постоји искључиво право интелектуалне својине трећег лица; 4) податке којима је приступ ограничен у складу са прописима који се односе на националну и јавну безбедност, одбрану, статистичку поверљивост и пословну тајну; 5) податке којима је приступ ограничен у складу са прописима о критичној инфраструктури; 6) податке за чији је приступ прописано доказивање постојања правног интереса; 7) логотипе, грбове и ознаке; 8) податке о личности у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности; 9) податке органа који пружају услуге јавних медијских сервиса или обављају радиодифузну делатност, а који се односе на медијске услуге у складу са законом који уређује делатност јавних медијских сервиса и електронских медија; 10) податке установа културе, осим библиотека, укључујући библиотеке установа високог образовања,</p>	<p>РАДУ ОРГАНА ПРИЛИК ОМ ВРШЕЊ А ЈАВНИХ ОВЛАШ ЋЕЊА у комерциј алне или некомер цијалне сврхе. ПРАВО НА ПОНОВН У УПОТРЕ БУ ПОДАТА КА ОСТВАР УЈЕ СЕ ПОДНО ШЕЊЕМ ЗАХТЕВ А ЗА ПОНОВН У УПОТРЕ БУ ПОДАТА КА ОРГАНУ КОЈИ ПОСЕДУ ЈЕ ПОДАТК Е, ОДНОСН О ПРИСТУ ПАЊЕМ ПОДАЦИ МА У СКЛАДУ СА ЧЛ. 27. И 27А ОВОГ ЗАКОНА. ЗАХТЕВ САДРЖИ НАЗИВ ОРГАНА КОЈИ ПОСЕДУ ЈЕ ПОДАТК</p>	
--	--	--	--	--

			музеја и архива; 11) податке образовних установа, осим истраживачких података; 12) податке научноистраживачких установа и организација које финансирају истраживања, укључујући организације основане ради преноса резултата истраживања, осим истраживачких података.		Е, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ОДНОСНО ПОСЛОВНО ИМЕ ИЛИ НАЗИВ ПОДНОСИОЦА, АДРЕСУ, СВРХУ, ОПИС ПОДАТАКА ЗА КОЈЕ СЕ ТРАЖИ ПОНОВНА УПОТРЕБА, КАО И ОБЛИК И НАЧИН ПРЕУЗИМАЊА ПОДАТАКА.		
1.2. b)	(b) documents held by public undertakings: (i) produced outside the scope of the provision of services in the general interest as defined by law or other binding rules in the Member State; (ii) related to activities directly exposed to competition and therefore, pursuant to Article 34 of Directive 2014/25/EU, not subject to procurement rules;	25.4.2)					
1.2. c	(c) documents for which third parties hold	25.4.					

)	intellectual property rights;	3)					
1.2. d)	(d) documents, such as sensitive data, which are excluded from access by virtue of the access regimes in the Member State, including on grounds of: (i) the protection of national security (namely, State security), defence, or public security; (ii) statistical confidentiality; (iii) commercial confidentiality (including business, professional or company secrets);	25.4.4)					
1.2. e)	(e) documents access to which is excluded or restricted on grounds of sensitive critical infrastructure protection related information as defined in point (d) of Article 2 of Directive 2008/114/EC;	25.4.5)					
1.2. f)	(f) documents access to which is restricted by virtue of the access regimes in the Member States, including cases whereby citizens or legal entities have to prove a particular interest to obtain access to documents;	25.4.6)					
1.2. g)	(g) logos, crests and insignia;	25.4.7)					

)							
1.2. h)	(h) documents, access to which is excluded or restricted by virtue of the access regimes on grounds of protection of personal data, and parts of documents accessible by virtue of those regimes which contain personal data the re-use of which has been defined by law as being incompatible with the law concerning the protection of individuals with regard to the processing of personal data or as undermining the protection of privacy and the integrity of the individual, in particular in accordance with Union or national law regarding the protection of personal data;	25. 4. 8)					
1.2. i)	(i) documents held by public service broadcasters and their subsidiaries, and by other bodies or their subsidiaries for the fulfilment of a public service broadcasting remit;	25. 4. 9)					
1.2. j)	(j) documents held by cultural establishments other than libraries, including university	25. 4.1 0)					

	libraries, museums and archives;						
1.2. k)	(k) documents held by educational establishments of secondary level and below, and, in the case of all other educational establishments, documents other than those referred to in point (c) of paragraph 1;	25. 4.1 1)					
1.2. l)	(l) documents other than those referred to in point (c) of paragraph 1 held by research performing organisations and research funding organisations, including organisations established for the transfer of research results.	25. 4.1 2)					
1.3.	3.This Directive builds on, and is without prejudice to, Union and national access regimes.			НП	Није примењиво јер овај члан/став/тачка не намеће обавезу усаглашености.		
1.4.	4.This Directive is without prejudice to Union and national law on the protection of personal data, in particular Regulation (EU) 2016/679 and Directive 2002/58/EC and the corresponding			НП	Није примењиво јер овај члан/став/тачка не намеће обавезу усаглашености.		

	provisions of national law.						
1.5.	5.The obligations imposed in accordance with this Directive shall apply only insofar as they are compatible with the provisions of international agreements on the protection of intellectual property rights, in particular the Berne Convention, the TRIPS Agreement and the WCT.			НП	Није примењиво јер овај члан/ставка/тачка одређује примењивост обавеза наметнутих у складу са овом Директивом		
1.6.	6.The right for the maker of a database provided for in Article 7(1) of Directive 96/9/EC shall not be exercised by public sector bodies in order to prevent the re-use of documents or to restrict re-use beyond the limits set by this Directive.			НП	Није примењиво јер овај члан/ставка/тачка утврђује везу са чланом 7. Директиве 96/9/ЕК		
1.7.	7.This Directive governs the re-use of existing documents held by public sector bodies and public undertakings of the Member States, including documents to which Directive 2007/2/EC applies.			ПУ			Приступ и поновна употреба геопросторних података у оквиру Националне инфраструктуре геопросторних података, а у

							режиму отворених података, укључујући податке високе вредности ће бити уређена посебним законом (Закон о изменама и допунама Закона о НУГП) до краја 2025. године.
2.1	For the purpose of this Directive, the following definitions apply:			НП	Није примењиво јер овај члан/став/тачка не намеће обавезу усаглашености.		
2.1.1)	(1) 'public sector body' means the State, regional or local authorities, bodies governed by public law or associations formed by one or more such authorities or one or more such bodies governed by public law;		Public authority (hereinafter public authority) in the sense of this law is: 1) body of the Republic of Serbia; 2) the body of the autonomous province; 3) body of the municipality, city, city municipality and the city of Belgrade; 4) public enterprise, institution, organization and other legal entity, which is established by a regulation or decision of the body from touch 1) to 3) of this	ПУ	У складу са посебним законом су одређене дефиниције органа.		

			paragraph;				
2.1. 2)	(2) 'bodies governed by public law' means bodies that have all of the following characteristics: (a) they are established for the specific purpose of meeting needs in the general interest, not having an industrial or commercial character; (b) they have legal personality; and (c) they are financed, for the most part by the State, regional or local authorities, or by other bodies governed by public law; or are subject to management supervision by those authorities or bodies; or have an administrative, managerial or supervisory board, more than half of whose members are appointed by the State, regional or local authorities, or by other bodies governed by public law;		Public authority (hereinafter public authority) in the sense of this law is: 1) body of the Republic of Serbia; 2) the body of the autonomous province; 3) body of the municipality, city, city municipality and the city of Belgrade; 4) public enterprise, institution, organization and other legal entity, which is established by a regulation or decision of the body from touch 1) to 3) of this paragraph; 5) a company whose founder or member is the Republic of Serbia, an autonomous province, a local unit self-government, ie one or more authorities from point. 1) to 4) of this paragraph with 50% or more of shares or stakes in sum or with more than half of the members of the governing body; 6) a company whose founder or member is one or more authorities from point. 1) to 5) of this paragraph with 50% or multiple shares or stakes in the sum; 7) a legal entity whose founder is a company from item 5) or 6) of this paragraph; 8) a legal entity or an entrepreneur who performs activities of general interest, in terms of the law governing it the position of public enterprises, in relation to information related to the performance of these activities;	ПУ	У складу са посебним законом су одређене дефиниције органа.		

			<p>9) a legal or natural person who has public authority, in relation to information related to the performance of such authorizations;</p> <p>10) a legal entity that has generated more than 50% of the income from one in the year to which the requested information relates or more authorities from point. 1) to 7) of this paragraph, in relation to information related to the activity that is finances these revenues, except for churches and religious communities.</p>				
2.1.3)	<p>(3) 'public undertaking' means any undertaking active in the areas set out in point (b) of Article 1(1) over which the public sector bodies may exercise directly or indirectly a dominant influence by virtue of their ownership of it, their financial participation therein, or the rules which govern it. A dominant influence on the part of the public sector bodies shall be presumed in any of the following cases in which those bodies, directly or indirectly:</p> <p>(a) hold the majority of the undertaking's subscribed</p>			ПУ	У складу са посебним законом су одређене дефиниције органа.		

	capital; (b) control the majority of the votes attaching to shares issued by the undertaking; (c) can appoint more than half of the undertaking's administrative, management or supervisory body;						
2.1.4)	(4) 'university' means any public sector body that provides post-secondary-school higher education leading to academic degrees;			ПУ	У складу са посебним законом су одређене дефиниције органа.		
2.1.5)	(5) 'standard licence' means a set of predefined re-use conditions in a digital format, preferably compatible with standardised public licences available online;	26. 2. 26. 3.	Слободна лиценца омогућава слободну поновну употребу, у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, које укључују умножавање, дистрибуцију, стављање на располагање трећим лицима, прилагођавање и повезивање са другим подацима, интегрисање у пословне процесе, производе и сервисе, измене, као и друге поновне употребе. Слободна лиценца обавезује на упућивање на извор података, укључујући назив органа који је податке учинио доступним за поновну употребу, датум преузимања, адресу на којој се подаци могу преузети, као и јасну ознаку свих измена, уређивања или новог дизајна преузетих	ПУ			

			података.				
2.1.6)	(6) 'document' means: (a) any content whatever its medium (paper or electronic form or as a sound, visual or audiovisual recording); or (b) any part of such content;	25.3.	Податак из става 1. овог члана подразумева било који запис или његов део без обзира на облик (папирни или електронски).	ПУ			
2.1.7)	(7) 'anonymisation' means the process of changing documents into anonymous documents which do not relate to an identified or identifiable natural person, or the process of rendering personal data anonymous in such a manner that the data subject is not or no longer identifiable;	4.1)	АНОНИМИЗАЦИЈА ЈЕ НЕПОВРАТАН ПРЕКИД БЕЗА ИЗМЕЂУ ПОДАТАКА И ИДЕНТИТЕТА ЛИЦА НА КОЈИ СЕ ТИ ПОДАЦИ ОДНОСЕ, ПРИ ЧЕМУ АНОНИМИЗОВАНИ ПОДАЦИ НИСУ ПОДАЦИ О ЛИЧНОСТИ;	ПУ			
2.1.8)	8) 'dynamic data' means documents in a digital form, subject to frequent or real-time updates, in particular because of their volatility or rapid obsolescence; data generated by sensors are typically considered to be dynamic data;	4.6)	ДИНАМИЧКИ ПОДАЦИ СУ ПОДАЦИ КОЈИ СЕ ЗБОГ СВОЈЕ ПРИРОДЕ УЧЕСТАЛО МЕЊАЈУ И АЖУРИРАЈУ У РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ ЗБОГ БРЗОГ ЗАСТАРЕВАЊА;	ПУ			
2.1.9)	(9) 'research data' means documents in a digital form, other than scientific publications, which are collected or	4.16)	ИСТРАЖИВАЧКИ ПОДАЦИ СУ ПРИКУПЉЕНИ ИЛИ НАСТАЛИ У НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ И КОЈИ СЕ УПОТРЕБЉАВАЈУ КАО ДОКАЗИ У	ПУ			

	produced in the course of scientific research activities and are used as evidence in the research process, or are commonly accepted in the research community as necessary to validate research findings and results;		ИСТРАЖИВАЧКОМ ПРОЦЕСУ ИЛИ ИХ ИСТРАЖИВАЧКА ЗАЈЕДНИЦА КОРИСТИ ЗА ПРОВЕРУ ИСТРАЖИВАЧКИХ НАЛАЗА И РЕЗУЛТАТА.				
2.1.10)	(10) 'high-value datasets' means documents the re-use of which is associated with important benefits for society, the environment and the economy, in particular because of their suitability for the creation of value-added services, applications and new, high-quality and decent jobs, and of the number of potential beneficiaries of the value-added services and applications based on those datasets;	4.38)	СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ СУ ГЕОПРОСТОРНИ, МЕТЕОРОЛОШКИ, СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ, КАО И ПОДАЦИ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И МОБИЛНОСТИ, КАО И ДРУГИ ПОДАЦИ ЧИЈА ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОНОСИ ДОДАТНУ КОРИСТ ДРУШТВУ.	ПУ			
2.1.11)	(11) 're-use' means the use by persons or legal entities of documents held by: (a) public sector bodies, for commercial or non-commercial purposes other than the initial purpose within the public task for which the	4.33)	поновна употреба података је коришћење података органа од стране физичких или правних лица за комерцијалне и некомерцијалне сврхе другачије од првобитне за коју су били НАСТАЛИ И НЕ ОБУХВАТА РАЗМЕНУ ПОДАТАКА ИЗМЕЂУ ОРГАНА У	ПУ			

	documents were produced, except for the exchange of documents between public sector bodies purely in pursuit of their public tasks; or (b) public undertakings, for commercial or non-commercial purposes other than for the initial purpose of providing services in the general interest for which the documents were produced, except for the exchange of documents between public undertakings and public sector bodies purely in pursuit of the public tasks of public sector bodies;		ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ;				
2.1.12)	(12) 'personal data' means personal data as defined in point (1) of Article 4 of Regulation (EU) 2016/679;			ПУ	Појам одређен посебним законом.		
2.1.13)	(13) 'machine-readable format' means a file format structured so that software applications can easily identify, recognise and extract specific data, including individual statements of fact, and their internal structure;	4.25)	машински читљив облик је облик електронски меморисаног записа структуриран тако да га програмска апликација може лако идентификовати, препознати и из њега издвојити одређене податке, укључујући појединачне податке и њихову унутрашњу структуру;	ПУ			
2.1.14)	(14) 'open format' means a file format that is platform-	4.29)	отворени облик је облик електронски меморисаног записа који има својство	ПУ			

	independent and made available to the public without any restriction that impedes the re-use of documents;		независности од платформе на којој је настао и који је доступан јавности без ограничења која би могла спречити поновну употребу податка				
2.1.15)	(15) 'formal open standard' means a standard which has been laid down in written form, detailing specifications for the requirements on how to ensure software interoperability;	4.31)	ОТВОРЕНИ СТАНДАРД ЈЕ У ПИСАНОМ ОБЛИКУ УТВРЂЕН СТАНДАРД КОЈИ НА ДЕТАЉАН НАЧИН ДЕФИНИШЕ ПРЕДУСЛОВЕ ЗА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА	ПУ			
2.1.16)	(16) 'reasonable return on investment' means a percentage of the overall charge, in addition to that needed to recover the eligible costs, not exceeding 5 percentage points above the fixed interest rate of the ECB;			НП	Закон о електронској управи није у складу са цитираним чланом/с тавом/ тачком. Не садржи дефиницију „разумног повраћаја улагања“.	Приликом приступања Републике Србије Европској унији	
2.1.17)	(17) 'third party' means any natural or legal person other than a public sector body or a public undertaking that holds the data.	26.9.	ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА УЧИНИ ДОСТУПНИМ НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ, НАЈМАЊЕ ДВА МЕСЕЦА ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ, УГОВОР, СПОРАЗУМ ИЛИ ОДЛУКУ И ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРАВНИМ ОДНОСИМА: 1) КОЈИМА СЕ ЗАСНИВАЈУ ИСКЉУЧИВА ПРАВА НА ПОНОВНУ	ПУ			Појам „трећа страна“ је јасно одређен у одредби.

			УПОТРЕБУ ПОДАТАКА У СКЛАДУ СА СТАВОМ 13. ОВОГ ЧЛАНА ИЛИ 2) КОЈИМА СЕ НЕ ЗАСНИВАЈУ ИСКЉУЧИВА ПРАВА НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА АЛИ КОЈА ИМАЈУ ЗА ЦИЉ ИЛИ ПО СВОМ ЕФЕКТУ МОГУ ДОВЕСТИ ДО ОГРАНИЧЕНЕ ДОСТУПНОСТИ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА У СКЛАДУ СА СТАВОМ 9. ОВОГ ЧЛАНА.				
3.1.	1. Subject to paragraph 2 of this Article, Member States shall ensure that documents to which this Directive applies in accordance with Article 1 shall be re-usable for commercial or non-commercial purposes in accordance with Chapters III and IV.			НП	Није примењиво јер овај члан/став/тачка дефинише основне принципе законодавства ЕУ.		
3.2.	2. For documents in which libraries, including university libraries, museums and archives hold intellectual property rights and for documents held by public undertakings, Member States shall ensure that, where the re-use of such documents is allowed, those			НП	Није примењиво јер овај члан/став/тачка дефинише основне принципе законодавства ЕУ.		

	documents shall be re-usable for commercial or non-commercial purposes in accordance with Chapters III and IV.						
4.1.	1.Public sector bodies shall, through electronic means where possible and appropriate, process requests for re-use and shall make the document available for re-use to the applicant or, if a licence is needed, finalise the licence offer to the applicant within a reasonable time that is consistent with the time frames laid down for the processing of requests for access to documents.	26a 1. 26a 2. 26a 3. 5.	ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ОСТВАРУЈЕ СЕ ПОДНОШЕЊЕМ ЗАХТЕВА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ОРГАНУ ПОСЕДУЈЕ ПОДАЦИМА, ОДНОСНО ПРИСТУПАЊЕМ ПОДАЦИМА У СКЛАДУ СА ЧЛ. 27. и 27а ОВОГ ЗАКОНА. ЗАХТЕВ САДРЖИ НАЗИВ ОРГАНА КОЈИ ПОСЕДУЈЕ ПОДАТКЕ, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ОДНОСНО ПОСЛОВНО ИМЕ ИЛИ НАЗИВ ПОДНОСИОЦА, АДРЕСУ, СВРХУ, ОПИС ПОДАТАКА ЗА КОЈЕ СЕ ТРАЖИ ПОНОВНА УПОТРЕБА, КАО И ОБЛИК И НАЧИН ПРЕУЗИМАЊА ПОДАТАКА. У СКЛАДУ СА ЗАХТЕВОМ ПОДНОСИОЦА, ОРГАН ЋЕ ПОДАТКЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ УЧИНИТИ ДОСТУПНИМ У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ И ОТВОРЕНОМ ОБЛИКУ, ЗАЈЕДНО СА МЕТАПОДАЦИМА, УКОЛИКО ЈЕ ТО ТЕХНИЧКИ МОГУЋЕ.	ПУ			Члан 38. Орган је дужан да ОМОГУЋИ подношење електронских поднесака ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ.
4.2	2.Where no time limits or other	26a 4.	НА ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА	ПУ			Рокови

	<p>rules regulating the timely provision of documents have been established, public sector bodies shall process the request and shall deliver the documents for re-use to the applicant or, if a licence is needed, finalise the licence offer to the applicant as soon as possible, and in any event within 20 working days of receipt. That time frame may be extended by a further 20 working days in the case of extensive or complex requests. In such cases, the applicant shall be notified as soon as possible, and in any event within three weeks of the initial request, that more time is needed to process the request and the reasons why.</p>		<p>ПРАВА НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ УПРАВНИ ПОСТУПАК.</p>				<p>прописа ни Законо м о општем управно м поступк у - рок је 30 дана за непосредно одлучив ање.</p>
4.3.	<p>3. In the event of a negative decision, the public sector bodies shall communicate the grounds for refusal to the applicant on the basis of the relevant provisions of the access regime in that Member State or of the</p>	<p>26a 8. 26a 9.</p>	<p>ОРГАН МОЖЕ ОДБИТИ ЗАХТЕВ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА АКО СЕ ЗАХТЕВ ОДНОСИ НА ПОДАТКЕ ИЗ ЧЛАНА 25. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА. ОРГАН КОЈИ ОДБИЈЕ ЗАХТЕВ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ЗБОГ ЗАШТИТЕ ПРАВА</p>	<p>ПУ</p>			

	<p>provisions transposing this Directive, in particular points (a) to (h) of Article 1(2) or Article 3. Where a negative decision is based on point (c) of Article 1(2), the public sector body shall include a reference to the natural or legal person who is the rightsholder, where known, or alternatively to the licensor from which the public sector body has obtained the relevant material. Libraries, including university libraries, museums and archives, shall not be required to include such a reference.</p>		<p>ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ, ДУЖАН ЈЕ ДА ПРУЖИ ИНФОРМАЦИЈЕ О НОСИОЦУ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ УКОЛИКО МУ ЈЕ ПОЗНАТ, ОДНОСНО О ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ ОРГАНУ ПРЕНЕЛО ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ.</p>				
4.4.	<p>4.Any decision on re-use shall contain a reference to the means of redress where the applicant wishes to challenge the decision. The means of redress shall include the possibility of review by an impartial review body with the appropriate expertise, such as the national competition authority, the relevant access to documents authority, the</p>	26a 4.	<p>НА ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ УПРАВНИ ПОСТУПАК.</p>	ПУ			<p>Општи принцип Закона о општем управном поступку – надлежан управни суд.</p>

	supervisory authority established in accordance with Regulation (EU) 2016/679 or a national judicial authority, whose decisions are binding upon the public sector body concerned.						
4.5.	5. For the purposes of this Article, Member States shall establish practical arrangements to facilitate effective re-use of documents. Those arrangements may in particular include the means to supply adequate information on the rights provided for in this Directive and to offer relevant assistance and guidance.	25.7.	ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ОДРЕДИ ЛИЦЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И ОТВАРАЊЕ ПОДАТАКА И ДА ПОДАТКЕ О ТОМ ЛИЦУ ОБЈАВИ НА ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОРГАНА.	ПУ			
4.6.	6. The following entities shall not be required to comply with this Article: (a) public undertakings; (b) educational establishments, research performing organisations and research funding organisations.			НП	Закон о електронској управи није у складу са цитираним чланом/с тавом/ тачком. Не садржи овај изузетак.		Практична последица изузетка је да за податке за које се може позитивно одговорити, ови органи не би имали обавезу да поступају по захтеву.

5.1	1. Without prejudice to Chapter V, public sector bodies and public undertakings shall make their documents available in any pre-existing format or language and, where possible and appropriate, by electronic means, in formats that are open, machine-readable, accessible, findable and re-usable, together with their metadata. Both the format and the metadata shall, where possible, comply with formal open standards.	26a .5. 27. 1.	У СКЛАДУ СА ЗАХТЕВОМ ПОДНОСИОЦА, ОРГАН ЋЕ ПОДАТКЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ УЧИНИТИ ДОСТУПНИМ У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ И ОТВОРЕНОМ ОБЛИКУ С ЊИХОВИМ МЕТАПОДАЦИМА, УКОЛИКО ЈЕ ТО ТЕХНИЧКИ МОГУЋЕ. Орган је дужан да на Порталу отворених података објављује отворене податке из делокруга своје надлежности, на начин који омогућава њихово лако претраживање и поновну употребу, У СКЛАДУ СА ОТВОРЕНИМ СТАНДАРДОМ.	ПУ			
5.2.	2. Member States shall encourage public sector bodies and public undertakings to produce and make available documents falling within the scope of this Directive in accordance with the principle of 'open by design and by default'.			НП		Одредба не садржи обавезе, само препоруке.	
5.3.	3. Paragraph 1 shall not imply an obligation for public sector bodies to create or adapt documents or provide extracts in order to comply with that paragraph where this would involve	26a 5.	У сврху поновне употребе орган нема обавезу да отворене податке изради, или прилагоди, ОДНОСНО ИЗДВОЈИ ако то захтева несразмеран утрошак времена или средстава, НИТИ ЈЕ ДУЖАН ДА НАСТАВИ АЖУРИРАЊЕ,	ПУ			

	disproportionate effort, going beyond a simple operation.		НАДОГРАЂИВАЊЕ ИЛИ ЧУВАЊЕ ЗАХТЕВАНИХ ПОДАТАКА.				
5.4.	4.Public sector bodies shall not be required to continue the production and storage of a certain type of document with a view to the re-use of such documents by a private or public sector organisation.	26a 7.	У сврху поновне употребе НА ОСНОВУ ЗАХТЕВА орган нема обавезу ДА податке изради, прилагоди, ОДНОСНО ИЗДВОЈИ ако то захтева несразмеран утрошак времена или средстава, НИТИ ЈЕ ДУЖАН ДА НАСТАВИ АЖУРИРАЊЕ, НАДОГРАЂИВАЊЕ ИЛИ ЧУВАЊЕ ТИХ ПОДАТАКА.	ПУ			
5.5.	5.Public sector bodies shall make dynamic data available for re-use immediately after collection, via suitable APIs and, where relevant, as a bulk download.	27A .1.	АКО ОРГАН ОБЈАВЉУЈЕ ДИНАМИЧКЕ ПОДАТКЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ДУЖАН ЈЕ ДА ИХ ОБЈАВИ НАЈРАНИЈЕ КАДА ЈЕ ТО МОГУЋЕ НАКОН ПРИКУПЉАЊА ПУТЕМ АПЛИКАТИВНОГ ПРОГРАМСКОГ ИНТЕРФЕЈСА И, КАДА ЈЕ МОГУЋЕ, ПУТЕМ МАСОВНОГ ПРЕУЗИМАЊА.	ПУ			
5.6.	6.Where making dynamic data available for re-use immediately after collection, as referred to in paragraph 5, would exceed the financial and technical capacities of the public sector body, thereby imposing a disproportionate effort, those dynamic data shall be made available for re-use within a time frame or with temporary	27A .2.	АКО ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРЕДСТАВЉА НЕСРАЗМЕРНО ФИНАНСИЈСКО И ТЕХНИЧКО ОПТЕРЕЋЕЊЕ, ОРГАН МОЖЕ ДА ТЕ ПОДАТКЕ ОБЈАВИ ОДЛОЖЕНО ИЛИ СА ПРИВРЕМЕНИМ ТЕХНИЧКИМ ОГРАНИЧЕЊИМА ТАКО ДА СЕ НЕ УМАЊИ ЊИХОВА ЕКОНОМСКА ИЛИ ДРУШТВЕНА ВРЕДНОСТ.	ПУ			

	technical restrictions that do not unduly impair the exploitation of their economic and social potential.						
5.7.	7.Paragraphs 1 to 6 shall apply to existing documents held by public undertakings which are available for re-use.			ПУ			Појам „орган“ у смислу овог закона обухвата јавна предузећа.
5.8.	8.The high-value datasets, as listed in accordance with Article 14(1) shall be made available for re-use in machine-readable format, via suitable APIs and, where relevant, as a bulk download.	27Б .2.	СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ДОСТУПНИ СУ: 1) БЕЗ НАКНАДЕ; 2) У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ ОБЛИКУ; 3) ПУТЕМ МРЕЖНИХ СЕРВИСА; 4)ЗА МАСОВНО ПРЕУЗИМАЊЕ, КАДА ЈЕ ПРИМЕНЉИВО.	ПУ			
6.1.	1.The re-use of documents shall be free of charge. However, the recovery of the marginal costs incurred for the reproduction, provision and dissemination of documents as well as for anonymisation of personal data and measures taken to protect commercially confidential information may be allowed.	26а 10. 26а 11.	ОРГАН НЕ НАПЛАЋУЈЕ НАКНАДУ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА, ОСИМ АКО ТО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УТВРЂЕНО. АКО ОРГАН НАПЛАЋУЈЕ НАКНАДУ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ИЗНОС ТЕ НАКНАДЕ НЕ СМЕ ПРЕЛАЗИТИ УКУПАН ИЗНОС ТРОШКОВА РЕПРОДУКЦИЈЕ, И ДАВАЊА И ДОСТАВЕ ТИХ	ПУ			

			ПОДАТАКА, КАО И АНОНИМИЗАЦИЈЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ РАДИ ЗАШТИТЕ ПОСЛОВНЕ ТАЈНЕ.				
6.2.	2.By way of exception, paragraph 1 shall not apply to the following: (a) public sector bodies that are required to generate revenue to cover a substantial part of their costs relating to the performance of their public tasks; (b) libraries, including university libraries, museums and archives; (c) public undertakings.	26a . 10. 26a . 16.	ОРГАН НЕ НАПЛАЋУЈЕ НАКНАДУ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА, ОСИМ АКО ТО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УТВРЂЕНО. ЛИСТУ ОРГАНА КОЈИ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НАПЛАЋУЈУ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ПРОПИСУЈЕ ВЛАДА.	ПУ	Изузеци од одредбе се могу посебним законом прописати тако да буде одређено да органи који се претежно финансирају из сопствених прихода, затим библиотеке, укључујући и универзитетске библиотеке, музеји и архиви могу наплатити и накнаду за поновну употребу података. Листу органа утврђује Влада подзаконским актом.		
6.3.	3.Member States shall publish online a list of	26a . 16. .	ЛИСТУ ОРГАНА КОЈИ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ	ПУ	Листу органа утврђује		

	the public sector bodies referred to in point (a) of paragraph 2.		ЗАКОНОМ НАПЛАЋУЈУ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ПРОПИСУЈЕ ВЛАДА		Влада подзакон ским актом и објављуј е се на Порталу отворени х података .		
6.4.	4. In the cases referred to in points (a) and (c) of paragraph 2, the total charges shall be calculated in accordance with objective, transparent and verifiable criteria. Such criteria shall be laid down by Member States. The total income from supplying and allowing the re-use of documents over the appropriate accounting period shall not exceed the cost of their collection, production, reproduction, dissemination and data storage, together with a the amount of the fee may not exceed the total amount of costs of collection, production, reproduction and provision of data., and — where applicable — the anonymisation of personal data and measures taken to protect commercially confidential	26a .14.	ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОБЈАВИ ИЗНОСЕ НАКНАДА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ КАО И КРИТЕРИЈУМЕ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ НАКНАДЕ.	ПУ			

	information. Charges shall be calculated in accordance with the applicable accounting principles.						
6.5.	6.The re-use of the following shall be free of charge for the user: (a) subject to Article 14(3), (4) and (5), the high-value datasets, as listed in accordance with paragraph 1 of that Article; (b) research data referred to in point (c) of Article 1(1).	26A .12.	ОРГАН НЕ НАПЛАЋУЈЕ НАКНАДУ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ СКУПОВА ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И ИСТРАЖИВАЧКИХ ПОДАТАКА.	ПУ			
7.1.	1.In the case of standard charges for the re-use of documents, any applicable conditions and the actual amount of those charges, including the calculation basis for such charges, shall be pre-established and published, through electronic means where possible and appropriate.	26a .14.	ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОБЈАВИ ИЗНОСЕ НАКНАДА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ КАО И КРИТЕРИЈУМЕ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ НАКНАДЕ.	ПУ			
7.2.	2.In the case of charges for the re-use other than those referred to in paragraph 1, the factors that are taken into account in the calculation of those charges shall be indicated at the outset. Upon request, the holder of the documents in	26a .14.	ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОБЈАВИ ИЗНОСЕ НАКНАДА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ КАО И КРИТЕРИЈУМЕ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ НАКНАДЕ.	ПУ			

	question shall also indicate the way in which such charges have been calculated in relation to a specific re-use request.						
7.3.	3.Public sector bodies shall ensure that applicants for re-use of documents are informed of available means of redress relating to decisions or practices affecting them.	26a 3.	ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ УПРАВНИ ПОСТУПАК.	ПУ	У складу са Законом о општем управном поступку, решење садржи поуку о правном леку и у случају да није дозвоље на жалба на решење покреће се управни спор.		
8.1.	1.The re-use of documents shall not be subject to conditions, unless such conditions are objective, proportionate, non-discriminatory and justified on grounds of a public interest objective. When re-use is subject to conditions, those conditions shall not unnecessarily restrict possibilities for re-use and shall not be used to restrict competition.	26. 1. 26. 2. 26. 3. 26. 11.	Орган омогућава поновну употребу података у машински читљивом облику и отвореном облику у складу са слободном лиценцом, осим ако посебним законом није другачије утврђено. Слободна лиценца омогућава слободну поновну употребу, у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, које укључују умножавање, дистрибуцију, стављање на располагање трећим лицима, прилагођавање и повезивање са другим подацима, интегрисање у пословне процесе, производе и сервисе,	ПУ	Законом је стандард на лиценца утврђена као слободна лиценца.		

			<p>измене, као и друге поновне употребе. Слободна лиценца обавезује на упућивање на извор података, укључујући назив органа који је податке учинио доступним за поновну употребу, датум преузимања, адресу на којој се подаци могу преузети, као и јасну ознаку свих измена, уређивања или новог дизајна преузетих података.</p> <p>КАДА ЈЕ ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА УСЛОВЉЕНА, ТИ УСЛОВИ ЋЕ БИТИ ПРОПОРЦИОНАЛНИ , НЕДИСКРИМИНАТО РНИ И ОПРАВДАНИ ЈАВНИМ ИНТЕРЕСОМ И НЕЋЕ НЕОСНОВАНО ОГРАНИЧАВАТИ МОГУЋНОСТ И НАЧИН ЊИХОВЕ ПОНОВНЕ УПОТРЕБЕ, НИТИ ЋЕ ОГРАНИЧАВАТИ КОНКУРЕНЦИЈУ.</p>			
8.2.	2. In Member States where licences are used, Member States shall ensure that standard licences for the re-use of public sector documents, which can be adapted to meet particular licence applications, are available in digital format and can be processed electronically. Member States	26. 4.	ТЕКСТ СЛОБОДНЕ ЛИЦЕНЦЕ ОБЈАВЉУЈЕ СЕ И НА ПОРТАЛУ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА У ЕЛЕКТРОНСКОМ И МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ ОБЛИКУ.	ПУ		

	shall encourage the use of such standard licences.						
9.1.	1. Member States shall make practical arrangements facilitating the search for documents available for re-use, such as asset lists of main documents with relevant metadata, accessible where possible and appropriate online and in machine-readable format, and portal sites that are linked to the asset lists. Where possible, Member States shall facilitate the cross-linguistic search for documents, in particular by enabling metadata aggregation at Union level. Member States shall also encourage public sector bodies to make practical arrangements facilitating the preservation of documents available for re-use.	27.1.	Орган је дужан да на Порталу отворених података објављује отворене податке из делокруга своје надлежности, на начин који омогућава њихово лако претраживање и поновну употребу, У СКЛАДУ СА ОТВОРЕНИМ СТАНДАРДОМ. БЛИЖЕ УСЛОВЕ О УСПОСТАВЉАЊУ И НАЧИНУ РАДА ПОРТАЛА ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА, УКЉУЧУЈУЋИ ОРГАНИЗАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ СТАНДАРДЕ, СТАНДАРДЕ ЗА ПОВЕЗИВАЊЕ СА ТИМ ПОРТАЛОМ ПРОПИСУЈЕ ВЛАДА.	ДУ	Влада у подзаконском акту утврђује начин рада Портала отворених података који испуњава услове из ове тачке, укључујући и размену метаподатака са EU Data Portal.		
9.2.	2. Member States shall, in cooperation with the Commission, continue efforts to simplify access to datasets, in particular by providing a single point of access and by			ПУ	Посебни прописи о канцеларијском пословању органа државне управе и архивској		

	progressively making available suitable datasets held by public sector bodies with regard to the documents to which this Directive applies, as well as to data held by Union institutions, in formats that are accessible, readily findable and re-usable by electronic means.				делатности, као и електронској управи уређују се обавезе органа у вези са чувањем записа укључујући оне за поновну употребу .		
10.1.	1. Member States shall support the availability of research data by adopting national policies and relevant actions aiming at making publicly funded research data openly available ('open access policies'), following the principle of 'open by default' and compatible with the FAIR principles. In that context, concerns relating to intellectual property rights, personal data protection and confidentiality, security and legitimate commercial interests, shall be taken into account in accordance with the principle of 'as open as possible, as closed as necessary'. Those open access policies shall be	25.4.1 1)	ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА НЕ ОДНОСИ СЕ НА: 11) ПОДАТКЕ ОБРАЗОВНИХ УСТАНОВА, ОСИМ ИСТРАЖИВАЧКИХ ПОДАТАКА;	ПУ	Закон о науци и истраживањима (2019) Документом јавне политике – Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године „Моћ знања“ (...) са Акционом планом		

	addressed to research performing organisations and research funding organisations.						
10.2.	2. Without prejudice to point (c) of Article 1(2), research data shall be re-usable for commercial or non-commercial purposes in accordance with Chapters III and IV, insofar as they are publicly funded and researchers, research performing organisations or research funding organisations have already made them publicly available through an institutional or subject-based repository. In that context, legitimate commercial interests, knowledge transfer activities and pre-existing intellectual property rights shall be taken into account.	4.1 6)	ИСТРАЖИВАЧКИ ПОДАЦИ СУ ПОДАЦИ КОЈИ СУ ПРИКУПЉЕНИ ИЛИ НАСТАЛИ У НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ И КОЈИ СЕ УПОТРЕБЉАВАЈУ КАО ДОКАЗИ У ИСТРАЖИВАЧКОМ ПРОЦЕСУ, ИЛИ ИХ ИСТРАЖИВАЧКА ЗАЈЕДНИЦА КОРИСТИ ЗА ПРОВЕРУ ИСТРАЖИВАЧКИХ НАЛАЗА И РЕЗУЛТАТА.	ПУ			
11.1.	1. Any applicable conditions for the re-use of documents shall be non-discriminatory for comparable categories of re-use, including for cross-border re-use.	25. 2.	ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА ДОПУШТЕНА ЈЕ И ДОСТУПНА СВИМА И ПОД ИСТИМ УСЛОВИМА.	ПУ		Подаци су јавно доступни, а самим тиме доступни и за прекограничну поновну употре	

						бу, без ограни чења (у скаду са законо м).	
11.2.	2.If documents are re-used by a public sector body as input for its commercial activities which fall outside the scope of its public tasks, the same charges and other conditions shall apply to the supply of the documents for those activities as apply to other users.	26a 15.	АКО ОРГАН РАСПОЛАЖЕ ПОДАЦИМА КОЈИ СУ НАСТАЛИ У ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ОВЛАШПЋЕЊА, А КОРИСТИ ИХ У СВОЈИМ КОМЕРЦИЈАЛНИМ АКТИВНОСТИМА, ДУЖАН ЈЕ ДА ПЛАТИ НАКНАДУ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ ТИХ ПОДАТАКА АКО ЈЕ УТВРЂЕНА НАКНАДА, ОСИМ АКО ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УРЕЂЕНО.	ПУ			
12.1.	1.The re-use of documents shall be open to all potential actors in the market, even if one or more market actors already exploit added-value products based on those documents. Contracts or other arrangements between the public sector bodies or public undertakings holding the documents and third parties shall not grant exclusive rights.	25. 2. 26. 5.	ПОНОВНА УПОТРЕБА ПОДАТАКА ДОПУШТЕНА ЈЕ И ДОСТУПНА СВИМА И ПОД ИСТИМ УСЛОВИМА. ОРГАН НЕ МОЖЕ УГОВОРОМ ИЛИ ДРУГИМ СПОРАЗУМОМ ИЛИ ОДЛУКОМ ОДОБРИТИ ЈЕДНОМ ЛИЦУ ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА КОЈА БИ СПРЕЧИЛА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ТИХ ПОДАТАКА ОД СТРАНЕ ДРУГИХ ЛИЦА.	ПУ			
12.2.	2.However, where an exclusive right is necessary for the provision of a service in the public interest, the validity of the	26. 6. 26. 7.	ИЗУЗЕТНО, ОРГАН МОЖЕ ДОДЕЛИТИ ИСКЉУЧИВО ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ТРЕЋЕМ ЛИЦУ:	ПУ			

	<p>reason for granting such an exclusive right shall be subject to regular review, and shall, in any event, be reviewed every three years. The exclusive arrangements established on or after 16 July 2019 shall be made publicly available online at least two months before they come into effect. The final terms of such arrangements shall be transparent and shall be made publicly available online. This paragraph shall not apply to digitisation of cultural resources.</p>		<p>1)АКО ЈЕ ТО НЕОПХОДНО ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ЈАВНОМ ИНТЕРЕСУ, ШТО СЕ ПРЕИСПИТУЈЕ НА СВАКЕ ТРИ ГОДИНЕ ИЛИ 2)АКО СЕ ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ОДНОСИ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, КОЈЕ ПО ПРАВИЛУ НЕ МОЖЕ ТРАЈАТИ ДУЖЕ ОД 10 ГОДИНА, А УКОЛИКО ТРАЈЕ ДУЖЕ ПРЕИСПИТУЈЕ СЕ ТОКОМ ЈЕДАНАЕСТЕ ГОДИНЕ ТРАЈАЊА ПРАВА И СВАКИХ СЕДАМ ГОДИНА НАКОН ТОГА, АКО ЈЕ ПРИМЕНЉИВО. УСЛОВИ ДОДЕЛЕ И НАЧИН КОРИШЋЕЊА ИСКЉУЧИВОГ ПРАВА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА МОРАЈУ БИТИ ТРАНСПАРЕНТНИ И ЈАВНО ОБЈАВЉЕНИ НА ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОРГАНА.</p>			
12.3.	<p>3. Notwithstanding paragraph 1, where an exclusive right relates to the digitisation of cultural resources, the period of exclusivity shall in general not exceed 10 years. Where that period exceeds 10 years, its duration shall be subject to review during the 11th year and, if</p>	<p>26. 6.2) 26. 8.</p>	<p>ИЗУЗЕТНО, ОРГАН МОЖЕ ДОДЕЛИТИ ИСКЉУЧИВО ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ТРЕЋЕМ ЛИЦУ: 2)АКО СЕ ПРАВО НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА ОДНОСИ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, КОЈЕ ПО ПРАВИЛУ НЕ МОЖЕ ТРАЈАТИ ДУЖЕ ОД</p>	ПУ		

	<p>applicable, every seven years thereafter. The arrangements granting exclusive rights referred to in the first subparagraph shall be transparent and made public. In the case of an exclusive right referred to in the first subparagraph, the public sector body concerned shall be provided free of charge with a copy of the digitised cultural resources as part of those arrangements. That copy shall be available for re-use at the end of the period of exclusivity.</p>		<p>10 ГОДИНА, А УКОЛИКО ТРАЈЕ ДУЖЕ ПРЕИСПИТУЈЕ СЕ ТОКОМ ЈЕДНАЕСТЕ ГОДИНЕ ТРАЈАЊА ПРАВА И СВАКИХ СЕДАМ ГОДИНА НАКОН ТОГА, АКО ЈЕ ПРИМЕНЉИВО.</p> <p>У СЛУЧАЈУ ДОДЕЛЕ ИСКЉУЧИВОГ ПРАВА ИЗ СТАВА 13. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА, СТИЦАЛАЦ ТОГ ПРАВА ЈЕ ДУЖАН ДА ОРГАНУ ОБЕЗБЕДИ КОПИЈУ ДИГИТАЛИЗОВАНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА БЕЗ НАКНАДЕ КОЈА ЋЕ БИТИ ДОСТУПНА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ НАКОН ИСТЕКА ПЕРИОДА ТРАЈАЊА ИСКЉУЧИВОСТИ ПРАВА.</p>				
12.4.	<p>4. Legal or practical arrangements that, without expressly granting an exclusive right, aim at, or could reasonably be expected to lead to, a restricted availability for the re-use of documents by entities other than the third party participating in the arrangement, shall be made publicly available online at least two months before their coming into effect. The effect of such legal or</p>	<p>26. 9. 26. 10.</p>	<p>ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА УЧИНИ ДОСТУПНИМ НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ, НАЈМАЊЕ ДВА МЕСЕЦА ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ, УГОВОР, СПОРАЗУМ ИЛИ ОДЛУКУ И ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРАВНИМ ОДНОСИМА: 1) КОЈИМА СЕ ЗАСНИВАЈУ ИСКЉУЧИВА ПРАВА НА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ПОДАТАКА У СКЛАДУ СА СТАВОМ 13. ОВОГ ЧЛАНА ИЛИ 2) КОЈИМА СЕ НЕ ЗАСНИВАЈУ ИСКЉУЧИВА ПРАВА НА ПОНОВНУ</p>	ПУ			

	<p>practical arrangements on the availability of data for re-use shall be subject to regular reviews and shall, in any event, be reviewed every three years. The final terms of such arrangements shall be transparent and made publicly available online.</p>		<p>УПОТРЕБУ ПОДАТАКА АЛИ КОЈА ИМАЈУ ЗА ЦИЉ ИЛИ ПО СВОМ ЕФЕКТУ МОГУ ДОВЕСТИ ДО ОГРАНИЧЕНЕ ДОСТУПНОСТИ ПОДАТАКА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 9. ОВОГ ЧЛАНА. У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 16. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕИСПИТА ЕФЕКАТ ТАКВИХ УГОВОРА, СПОРАЗУМА, ОДЛУКА ОДНОСНО ПРАВНИХ ОДНОСА НА ДОСТУПНОСТ ПОДАТАКА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ НА СВАКЕ ТРИ ГОДИНЕ И ДА ИНФОРМАЦИЈЕ О ТОМЕ УЧИНИ ЈАВНО ДОСТУПНИМ НА СВОЈОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ.</p>				
12.5.	<p>5.Exclusive arrangements existing on 17 July 2013 that do not qualify for the exceptions set out in paragraphs 2 and 3 and that were entered into by public sector bodies shall be terminated at the end of the contract and in any event not later than on 18 July 2043. Exclusive arrangements existing on 16 July 2019 that do not qualify for the exceptions set out in</p>			НП	<p>Имајући у виду да искључи во право на поновну употребу представља нови правни институт, не постоје овакви споразум и те није потребно уређиват и ово питање.</p>		

	paragraphs 2 and 3, and that were entered into by public undertakings, shall be terminated at the end of the contract and in any event not later than on 17 July 2049.						
13.1.	1. In order to provide for conditions to support the re-use of high-value datasets, a list of thematic categories of such datasets is set out in Annex I.	27Б 1. 27Б 3.	СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ УКЉУЧУЈУ ГЕОПРОСТОРНЕ, МЕТЕОРОЛОШКЕ, СТАТИСТИЧКЕ ПОДАТКЕ, КАО И ПОДАТКЕ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТИМА И МОБИЛНОСТИ. ОСИМ СКУПОВА ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ВЛАДА МОЖЕ ОДРЕДИТИ И ДРУГЕ СКУПОВЕ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОХ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ЧИЈА УПОТРЕБА КОРИСТИ ВЕЛИКОМ БРОЈУ ЛИЦА, ЗНАЧАЈНА ЈЕ ЗА СТВАРАЊЕ ПРИХОДА, ПОЗИТИВНО УТИЧЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ИНОВАТИВНЕ УСЛУГЕ, КАО И СТРУКТУРУ И ФОРМАТ ЗАПИСА, МЕТАПОДАТКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ ЗА ПРИСТУП.	ПУ			
13.2.	2. The Commission is empowered to adopt delegated			НП	Закон о електронској	Овлашћење ЕУ	

	acts in accordance with Article 15 in order to amend Annex I by adding new thematic categories of high-value datasets in order to reflect technological and market developments.				управи није у складу са цитираним чланом/с тавом/ тачком. Не садржи такву обавезу.	Комисије.	
14.1.	1. The Commission shall adopt implementing acts laying down a list of specific high-value datasets belonging to the categories set out in Annex I and held by public sector bodies and public undertakings among the documents to which this Directive applies. Such specific high-value datasets shall be: (a) available free of charge, subject to paragraphs 3, 4 and 5; (b) machine readable; (c) provided via APIs; and (d) provided as a bulk download, where relevant. Those implementing acts may specify the arrangements for the publication and re-use of high-value datasets. Such arrangements	27Б . 2.	СКУПОВИ ПОДАТАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ ДОСТУПНИ СУ: 1) БЕЗ НАКНАДЕ; 2) У МАШИНСКИ ЧИТЉИВОМ ОБЛИКУ; 3) ПУТЕМ ВЕБ СЕРВИСА; 4) ЗА МАСОВНО ПРЕУЗИМАЊЕ, КАДА ЈЕ ПРИМЕНЉИВО.	ПУ			

	<p>shall be compatible with open standard licences.</p> <p>The arrangements may include terms applicable to re-use, formats of data and metadata and technical arrangements for dissemination.</p> <p>Investments made by the Member States in open data approaches, such as investments into the development and roll-out of certain standards, shall be taken into account and balanced against the potential benefits from inclusion in the list. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 16(2).</p>						
14.2.	<p>2.The identification of specific high-value datasets pursuant to paragraph 1 shall be based on the assessment of their potential to:</p> <p>(a) generate significant socioeconomic or environmental benefits and innovative services; (b) benefit a high number of users, in particular</p>	4.3 8)	<p>СКУПОВИ ПОДАКА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ СУ ГЕОПРОСТОРНИ, МЕТЕОРОЛОШКИ, СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ, КАО И ПОДАЦИ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И МОБИЛНОСТИ, КАО И ДРУГИ ПОДАЦИ ЧИЈА ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОНОСИ ДОДАТНУ КОРИСТ</p>	ПУ	Овлашћење ЕУ Комисије		

<p>SMEs; (c) assist in generating revenues; and (d) be combined with other datasets. For the purpose of identifying such specific high-value datasets, the Commission shall carry out appropriate consultations, including at expert level, conduct an impact assessment and ensure complementarity with existing legal acts, such as Directive 2010/40/EU, with respect to the re-use of documents. That impact assessment shall include a cost-benefit analysis and an analysis of whether providing high-value datasets free of charge by public sector bodies that are required to generate revenue to cover a substantial part of their costs relating to the performance of their public tasks would lead to a substantial impact on the budget of such bodies. With regard to high-value datasets held by public undertakings, the impact</p>		<p>ДРУШТВУ.</p>				
---	--	-----------------	--	--	--	--

	assessment shall give special consideration to the role of public undertakings in a competitive economic environment.						
14.3.	3.By way of derogation from point (a) of the second subparagraph of paragraph 1, the implementing acts referred to in paragraph 1 shall provide that the availability of high-value datasets free of charge is not to apply to specific high- value datasets held by public undertakings where that would lead to a distortion of competition in the relevant markets.			НП	Закон о електронској управи није у складу са цитираним чланом/с тавом/ тачком. Не садржи такву обавезу.	Приликом приступања Републике Србије Европској унији	
14.4.	4.The requirement to make high-value datasets available free of charge pursuant to point (a) of the second subparagraph of paragraph 1 shall not apply to libraries, including university libraries, museums and archives.			НП	Закон о електронској управи није у складу са цитираним чланом/с тавом/ тачком. Не садржи такву обавезу.	Приликом приступања Републике Србије Европској унији	
14.5.	5.Where making high-value datasets available free of charge by public sector bodies that are required to generate revenue to cover a substantial part			НП	Закон о електронској управи није у складу са цитираним	Приликом приступања Републике Србије Европској	

	of their costs relating to the performance of their public tasks would lead to a substantial impact on the budget of the bodies involved, Member States may exempt those bodies from the requirement to make those high-value datasets available free of charge for a period of no more than two years following the entry into force of the relevant implementing act adopted in accordance with paragraph 1.				чланом/с тавом/ тачком. Не садржи такву обавезу.	унији	
15. – 21.				НП	Није примењиво јер садржај ових чланова садржи коначне одредбе.		

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство државне управе и локалне самоуправе

2. Назив прописа:

Предлог закона о изменама и допунама Закона о електронској управи
(Draft Law on amendments on Law on Electronic Government)

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,

Чл. 72. и 114. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08).

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Кластер 3 – Конкурентност и инклузивни раст, Преговарачко поглавље 10 - Информационо друштво и медији

3.10.2. Информационо друштво, бр. 2 Закон о изменама и допунама Закона о електронској управи, рок за усвајање 1. квартал 2026. године

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Не постоје.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Директива о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора

(Directive (EU) 2019/1024 of the European Parliament And of the Council of 20 June 2019 on open data and the re-use of public sector information).

„CELEX” ознака ЕУ прописа је 32019L1024.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о електронској управи није у потпуности усклађен са наведеном Директивом ЕУ из разлога што Република Србија није чланица ЕУ, па одредбе које се односе искључиво на земље чланице нису преузете. Такође, одредбе које се односе на поновну употребу скупова података од посебног значаја нису у потпуности усклађене с обзиром на то да су органи дужни да омогуће поновну употребу ових података од 1. јануара 2030. године.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

Не постоје.

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

Предлог закона о изменама и допунама Закона о електронској управи је већински усклађен са Директивом ЕУ 2019/1024 о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, осим одређених делова који ће услед недостатка капацитета, техничких могућности и финансијских средстава бити усклађени приликом приступања Републике Србије Европској унији.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Према одредбама Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) 2024-2027 рок за усвајање Предлог закона о изменама и допунама Закона о електронској управи је 1. квартал 2026. године. Напомињемо да је у изменама и допунама наведеног прописа предвиђено да је орган дужан да омогући поновну употребу података у складу са чланом који се односи на скупове података од посебног значаја за поновну употребу од 1. јануара 2030. године. Предложени рок је дефинисан имајући у виду потребу органа да ову функционалност обезбеде кроз измену софтвера које користе у вођењу регистара и евиденција, као и у електронском поступању. Процена је да ће се у периоду до 2030. године радити редовно унапређење софтверских решења, те да ће у том моменту трошак овог усклађивања бити најмањи, Треба имати у виду да се ова обавеза односи на све органе, од којих велики број не може да обезбеди средства за овај трошак, уколико би био ванредни.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Пропис је преведен на енглески језик.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

На састанке Радне групе задужене за израду Нацрта закона су редовно позивани и представници УНДП, као и експерт, ангажован од стране ОЕЦД-СИГМА, који је радио на Анализи ефеката прописа, Предлога закона о изменама и допунама Закона о електронској управи, као и на иницијалним предлозима за измену прописа у циљу његовог усаглашавања са ЕУ регулативом и лакше и ефикасније спроводивости важећих законских решења. У том смислу, током израде текста прописа водило се рачуна да се интервенцијама на текст предложених измена и допуна не наруши суштина одредби које су за циљ имале усаглашеност са прописима ЕУ.

ИЗВЕШТАЈ О АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ПРОПИСА

Чланом 41. Закона о Планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) прописана је сходна примена обавезе спровођења анализе ефеката на прописе, тачније да органи државне управе приликом израде прописа:

- 1) објављују почетак рада на пропису, у складу са законом којим се уређује државна управа
- 2) спроводе ех-ante анализу ефеката, уз сходну примену члана 31. овог закона, тако што:
 - сагледавају постојеће стање;
 - идентификују промене које требају да се постигну усвајањем прописа;
 - утврђују опште и посебне циљева, као и показатеља учинака на основу којих ће се мерити остварење циљева, те проблеме који се решавају усвајањем или изменама закона (дрво проблема);
 - идентификују и анализирају опције за постизање циљева, односно за и решавање конкретних проблема због којих се закон доноси или мења;
 - идентификују ресурсе за спровођење закона и праћење њиховог спровођења и вредновање учинака, као и потенцијалне ризике у спровођењу конкретних решења;
- 3) представљају налаз спроведене анализе ефеката прописа из тачке 1) овог става, на својој интернет страници;
- 4) спроведе консултације са свим заинтересованим странама и циљним групама, у свим фазама израде прописа.

Потребно је нагласити да се у случају измене важећих закона по правилу решавају проблеми који су идентификовани током имплементације тих закона, а да се не мењају циљеви који су дефинисани приликом њиховог доношења, осим ако су били погрешно или непотпуно дефинисани или су протеклом времена превазиђени. Такође, на анализирају се ефекти одредби закона које нису мењане или су само прецизиране, јер је та анализа спровођена и образлагана током израде иницијалног закона.

Имајући у виду да се у овом документу представља анализа ефеката у вези са потребама измене Закона о електронској управи („Службени гласник РС”, број 27/18) (у даљем тексту: Закон), акценат анализе ће бити на идентификацији проблема који су се појавили током имплементације Закона и дефинисању мера за њихово решавање, као и за додатно унапређење већ имплементираних системских решења.

Треба имати у виду да су важећом верзијом Закона, усвојеном пре више од шест година, прописане бројне обавезе за врло широко дефинисан круг органе јавне управе, тако да су давно наступили рокови за отпочињање спровођења тих обавеза, па у том смислу ова анализа не садржи и не треба да садржи анализу финансијских ефеката које за органе има спровођење обавеза које су давно наступиле по том закону, па се подразумева да су већ спроведене или је давно отпочело њихово континуирано спровођење. Реч је пре свега о прецизирању одредби које прописују већ важеће обавезе органа, и то обавезе да по члану 25. Закона омогући свакоме ко за то има интерес право на поновну употребу података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, као и обавезе да по члану 27. Закона на Порталу отворених података објављују отворене податке из делокруга своје надлежности.

Постојеће стање

Закон је усвојен пре скоро шест година, ради реализације амбициозне реформе јавне управе у домену дигитализације управног поступања, употребом модерних, ефикасних и поузданих информационо-комуникационих технологија. Закон прописује обавезе врло широком кругу јавне управе, у коју спадају: државни органи и организације, органи и организације покрајинске аутономије, органи и организације јединица локалне самоуправе, установе, јавна предузећа, посебни органи преко којих се остварује регулаторна функција и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења (у даљем тексту: органи или јавна управа). Закон успоставља правни оквир за коришћење ИКТ у јавној управи и ефикасно функционисање електронске управе и електронског управног поступања. Закон, између осталог, уређује размену података јавне управе путем Сервисне магистрале органа, успостављање и вођење Метарегистра, успостављање и вођење регистара и евиденција у електронском облику, право на отворене податке и поновну употребу података, правила електронског управног поступања, укључујући обавезе органа у комуникацији са корисницима електронских услуга, аутентикацију (аутентификацију) и ауторизацију корисника и федерацију идентитета, као и електронски поднесак и електронско достављање, надзор над спровођењем Закона, казнене одредбе и рокове за отпочињање примене конкретних законских решења.

Закон је увео битне новине у функционисање јавне управе, од значаја за грађане и привреду, а између осталог је прописао:

- Успостављање Сервисне магистрале органа, преко које органи јавне управе размењују податке и документа у електронском облику, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона (чл. 9. и 49. Закона);
- Обавезу јавне управе да регистре и евиденције које воде успоставе у електронском облику у року од 36 месеци од дана ступања на снагу овог закона (чл. 10. и 50. Закона), која је од значаја за доступност података из регистара и евиденција, како јавној управи и државним органима, тако и грађанима и привреди;
- Успостављање Метарегистра, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона, којим се обезбеђује интероперабилност регистара и евиденција у електронском облику (чл. 13. и 51. Закона);
- Право грађана и привреде, као и јавне управе на лако претраживање и поновну употребу података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, које је обавезан да им омогући орган јавне управе који располаже тим подацима, преко Портала отворених података и поступањем по захтеву за поновну употребу података, у машински читљивом и отвореном облику (чл. 25. и 27. Закона);
- Право грађана и привреде на електронско управно поступање, по коме су „Органи су дужни да омогуће пријем свих поднесака преко портала Е-управа или другог електронског јединственог управног места или другим путем достављања између органа и корисника, у складу са законом којим се уређује електронски документ и услуге од поверења у електронском пословању, у року од 18. месеци од дана ступања на снагу Закона.“ (чл. 39. и 53. Закона);
- Обавезу јавне управе да врши електронску доставу странкама и то кроз Јединствени електронски сандучић корисницима услуга електронске управе или другим електронским путем у складу са законом којим се уређује електронски документ и услуге од поверења у електронском пословању, а само изузетно, на захтев странке у папиром облику (члан 40. Закона).

Члан 43. Закона је прописао да надзор над спровођењем овог закона и на основу њега донетих прописа врши министарство надлежно за развој електронске управе.

Казнене одредбе (чл.44- 47. Закона) су усмерене на санкционисање одговорних лица у јавној управи ако не успоставе функционалности електронске управе: не обезбеде континуирани рада веб портала; не обезбеде вођење електронских регистара; не омогуће електронско управно поступање и друге електронске управне радње на Порталу еУправе; не припреме електронске обрасце за управно поступање; не омогуће пријем електронских поднеска из члана 39. овог закона; не доставе електронским путем одлуку или други акт из оквира своје надлежности, уколико корисник захтева електронско достављање из члана 40. овог закона, и др. Ове казнене одредбе су од посебног интереса за остварење права грађана и привреде, прописаних овим законом. Посебне казне су прописане и за недодељивање адекватних нивоа приступа овлашћеним лицима органа од стране администратора Портала еУправа и оне су усмерене на постизање услова за ефикасан рад самих органа.

На основу овлашћења из Закона о електронској управи донети су следећи подзаконски акти:

- Уредба о начину вођења Метарегистра, начину одобравања, суспендовања и укидања приступа сервисној магистралаи органа и начину рада на Порталу еУправа („Службени гласник РС”, број 104/18), којом је ближе уређено следеће: Начин на који органи врши упис регистара и евиденција у електронском облику у Метарегистар; Структура и извори података, као и промене, како би се обезбедила интероперабилност приликом прибављања, обрађивања и уступања, односно достављања података; Начин одобравања, суспендовања и укидања приступа подацима из регистара који су, преко Сервисне магистрале органа, повезани на Јединствену информационо-комуникациону мрежу електронске управе и који се налазе се у Државном центру за управљање и чување података; Начин на који органи обављају услуге електронске управе путем Портала еУправа као јединствене приступне тачке електронске управе органа; Услови коришћења, регистрација и рад корисника услуге на Порталу еУправа и др;
- Уредба о ближим условима за успостављање електронске управе („Службени гласник РС”, број 104/18), којом су ближе уређени услови за успостављање електронске управе;
- Уредба о организационим и техничким стандардима за одржавање и унапређење Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе и повезивање органа на ту мрежу („Службени гласник РС”, број 104/18), којом су уређени организациони и технички стандарди за одржавање и унапређење Јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе (Мрежа електронске управе) и правила повезивања и приступања јавне управе на Мрежу електронске управе;
- Уредба о начину рада Портала отворених података („Службени гласник РС”, број 104/18), којом су ближе уређени услови успостављања и начин рада Портала отворених података, укључујући организационе и техничке стандарде, као и друга питања од значаја за функционисање Портала, на коме информације о скуповима отворених података објављују органи;
- Уредба о ближим условима за израду и одржавање веб презентације органа („Службени гласник РС”, број 104/18), којом се ближе уређују услови за израду и одржавање веб презентација јавне управе.

- Уредба о одржавању и унапређењу Државног центра за управљање и чување података („Службени гласник РС”, број 18/22) којом се ближе уређује право коришћења Дата центра, поступак повезивања органа на ресурсе Дата центра, приступ ресурсима Дата центра, заштита опреме смештене у Дата центру.
- Правилник о начину на који органи врше увид, прибављају, обрађују и уступају, односно достављају податке о чињеницама о којима се води службена евиденција из регистара у електронском облику, а који су неопходни за одлучивање у управном поступку („Службени гласник РС”, број 57/19), који уређује начин на који органи врше увид, прибављају, обрађују и уступају, односно достављају податке о чињеницама о којима се води службена евиденција из регистара и евиденција у електронском облику, а који су неопходни за одлучивање у управном поступку.

У јуну 2020. године Влада РС је усвојила Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022. године са Акционим планом за његово спровођење („Службени гласник РС”, број 85/20), којим Влада, планирала да се у наредне две године развије 300 нових електронских услуга и сервиса за грађане и привреду, и јачање целокупног система пружања услуга у Републици Србији. Општи циљ овог документа јавних политика је „Развој ефикасне и кориснички оријентисане управе у дигиталном окружењу“, а њега је требало достићи реализацијом четири посебна циља:

- „Развој инфраструктуре у електронској управи и обезбеђивање интероперабилности“, у односу на који су планиране мере усмерене на изградњу материјалних и персоналних ресурса;
- „Унапређење правне сигурности у коришћењу електронске управе“, у односу на који су планиране мере усмерене на то да електронску управу прихвати и подржи правосуђе, кроз равноправан третман електронских докумената и електронске доставе као доказа у судским поступцима, те преузимање докумената и података из електронских база органа у судским поступцима, а нарочита од стране управних судова;
- „Повећање доступности електронске управе грађанима и привреди кроз унапређење корисничких сервиса“, како би се електронске услуге јавне управе учине доступним грађанима и привреди;
- „Отварање података у јавној управи“, како би се привреди омогућио лак приступ подацима, тј. информацијама од значаја за пословање, а грађанима подацима од значаја за планирање свакодневног живота и др. активности. Мере за постизање тог циља су биле усмерене на: унапређење генерисања, ажурирања и објављивања отворених података; унапређење портала отворених података (интеграција паметних градова); обезбеђење подршке коришћењу отворених података; и увођење концепта „паметног града“/еГрад.

Наведени документ јавних политика - Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022. године, је истекао па је Влада РС у априлу месецу 2023. године, у складу са резултатима спроведене ех пост анализе, усвојила нови Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2023. до 2025. године, са Акционим планом за његово спровођење, који је у поступку спровођења. Мерама предвиђеним овим програмом се обезбеђује континуитет у остваривању циљева који су утврђени претходним Програмом развоја електронске управе 2020-2022. Оба програма, за 2020-2022 годину и 2023-2025. годину међу приоритетима укључују модернизацију јавне управе коришћењем кључних ИКТ решења; омогућавање прекограничне мобилности уз

помоћ интероперабилних дигиталних услуга; олакшавање дигиталне интеракције управа и корисника у циљу унапређења квалитета јавних услуга и др.

Од доношења Закона о електронској управи 2018. године, резултати дигитализације јавне управе су очигледни и веома значајни. Издвајају се следећи кључни резултати примене Закона о електронској управи:

- Успостављен је државни центар за управљање и чување података у Крагујевцу и Београду, који је већ крајем 2023. године чувао податке за 60 органа државне управе, АП и ЈЛС. Укупно је 209 регистара и других софтверских решења смештено у државне центре за управљање и чување података;
- Развијена је јединствена информационо-комуникациона мрежа електронске управе;
- Успостављена је интероперабилност информационих система органа и њихових веб сервиса, повезивањем информационих система органа јавне управе на Сервисној магистралаи органа. Ова изузетно значајна функционалност је омогућила је реализацију обавезе органа јавне управе да од странака могу да захтевају само податке који су неопходни за њену идентификацију и документе који потврђују чињенице о којима се не води службена евиденција, а да по службеној дужности прибављају и врши увид у податке о чињеницама неопходним за одлучивање о којима се води службена евиденција (чл.9. и 103. Закона о општем управном поступку). Сервисна магистрала тренутно садржи податке из евиденција у надлежности 10 институција и из система еИнспектор, укупно 61 сет података, и до фебруара 2024. године, 500 органа државне управе, локалне самоуправе и центара за социјални рад су размењивали своје податке. Само у 2023. години преко Сервисне магистрале органа су разменили 70.620.589 података, док је од почетка рада Сервисне магистрале до краја 2023. године размењено 195.141.236 података;
- Унапређен је национални Портал еУправе, као приступна тачка електронској управи органа, који тренутно бележи преко 2,2 милиона корисника и најскорији подаци о мерењу задовољства корисника показују да проценат задовољних корисника услуга на Порталу еУправа износи 92%;
- Бројне базе података, електронски регистри, информациони системи и налози за електронску пошту смештени су на сервере у Републици Србији;
- На различитим нивоима јавне управе су спроведене активности на успостављању нових и унапређењу постојећих регистара и евиденција у електронском облику, међу којима се издвајају они које се воде у Пореској управи, Агенцији за привредне регистре и Републичком геодетском заводу. Међутим, с обзиром да важећим законом није јасно прописано на које све регистре и евиденције се ова обавеза односи, не се може проценити у којој мери је дигитализација регистара и евиденција спроведена у пракси;
- Успостављен је Центар за безбедност ИКТ система у органима власти – ЦЕРТ органа власти;
- Успостављањем јединственог електронског сандучића обезбеђена је електронска достава за сва физичка и правна лица која се региструју као корисници услуга електронске управе. До краја 2024. године, 84 органа државне управе је отпочело да врши доставу тим путем. Истовремено је свим органима локалне управе омогућено да врше доставу на овај начин, тако да је ова

врста доставе заживела на нивоу свих локалним управа у Србији. Такође, 25 органа АП Војводине врше доставу у јединствени електронски сандучић, као и 3.379 установа кроз посебна софтверска решења. Битан је и податак да је за 2.542.288 грађана и 150.991 привредних субјеката активиран е-Сандучић. Наиме, то је по службеној дужности учињено за сва привредна друштва, која су по члану 21. став 1. Закону о привредним друштвима била дужна да се региструју као корисници електронске управе, као и за оне предузетнике који су сами иницирали да се региструју у том својству;

- Успостављен је Портал отворених података, као јединствена приступна тачка машински читљивим подацима управе, који тренутно садржи преко 6 хиљада ресурса и бележи 40 примера употребе података;
- Када је реч о успостављању канцеларијског пословања путем Писарнице, битно је назначити да 396 органа обавља канцеларијско пословање користећи софтверско решење Писарницу, као и да је 8.983 поступака учитано у Каталог поступака и Писарницу;
- Бележи се стабилан раст броја корисника електронских услуга, којих је почетком 2025. године било 2.210.128.440.

Једна законска обавеза још увек није спроведена, а то је успостављање Метарегистра. Битно је напоменути:

- да је благовремено усвојен подзаконски акт који ближе уређује његово успостављање и функционисање;
- да се његова пуна имплементација очекује у текућој 2025. години;
- да је његова јавна доступност битна за правну сигурност грађана, јер треба да им обезбеди поуздану информацију о томе који регистар, односно евиденција садржи релевантан податак који желе да провере.

Анализом стања су уочени следећи проблеми-недостаци у имплементацији Закона о електронској управи:

- Право грађана и привреде на електронско управно поступање, прописано чланом 39. Закона, није у потпуности омогућено, већ само у односу на конкретне административне поступке (сервисе). Наиме, ово право подразумева право на електронско поступање на свим нивоима јавне управе и у свим фазама управног поступка, од подношење захтева, преко размене поднесака, до достава аката;
- Обавеза јавне управе да странкама врши електронску доставу, прописана чланом 40. Закона, обезбеђена је искључиво у односу на кориснике електронске управе, тј. лица која имају отворен Јединствени електронски сандучић из члана 15. Закона о електронској управи, не и у односу на странке које желе да им се квалификована достава врши у складу са законом који уређује електронско пословање, који је један од начина доставе на коју странке имају законско право. Додатно, није обезбеђена контрола да ли комплетна јавна управа врши доставу у Јединствени електронски сандучић регистрованим корисницима електронске управе, нити се спроводи прекршајно кажњавање ако то није случај;
- Јединствени електронски сандучић, као најефикаснији начин доставе управних аката, није заживео у доносу на све привредне субјекте и друге облике пословања, услед чега није омогућена свеобухватна ефикасна достава управних аката том кругу лица (нису укључени предузетници, удружења грађана, задруге, установе), а ради ефикаснијег управног поступања било би значајно да се за ту врсту доставе определи и већи број грађана;

- Иако је Програм развоја електронске управе допринео даљем успостављању и унапређењу 36 регистара у електронском облику, немогуће је утврдити да ли је комплетна јавна управа спровела своју обавезу из члана 10. Закона да регистре и евиденције које воде успоставе у електронском облику, јер није прецизно прописано на које регистре и евиденције се односи обавеза дигитализације. Прецизније, да ли се та обавеза односи на све регистре и евиденције које воде органи, да ли искључиво на оне регистре и евиденције чије је вођење прописано законом или само на оне чија је јавна доступност прописана законом?
- Такође, није јасно прописана дужност органа да омогуће преузимање података из регистара преко Сервисне магистрале органа, и није јасно одређено из којих изворних регистара се преузимају који подаци;
- Закон није у потпуности усклађен са Директивом (ЕУ) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, првенствено у погледу концепата "динамички подаци", "истраживачки подаци" и "скупови података високе вредности од значаја за друштво", транспарентности услова односно лиценце којом се уређује поновна употреба података, услова за доделу искључивог права на поновну употребу података који нису у отвореном облику, услова за одбијање захтева за поновну употребу итд.
- Право грађана и привреде, као и јавне управе на лако претраживање и поновну употребу података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, прописано чланом 25. Закона, није обезбеђено у пракси, јер се у недостатку методолошких правила за приоритизацију и стандардизацију отварања података, подаци селективно објављују, са различитим нивоима квалитета и обима скупова података. Закон није прописао обавезу органа да одреде лице одговорно за отварање података, па подаци који су објављени неретко остају неажурни, док с друге стране грађани и привреда не могу да остваре заштиту права на поновну употребу података и отворене податке, због нејасно прописаног поступка подношења захтева за поновну употребу података и пропуштања да се пропише прекршајна одговорност за непоступање по обавези отварања података. Анализа постојећег стања и консултације спроведене са селектованих 15 органа, међу органима који су Законом обавезани да омогуће поновну употребу података, указали су на ограничено разумевање одредби које уређују право на поновну употребу података и њихову недоследну примену од стране органа, што је углавном последица недостатка разумевања законских одредби. Консултативни процес је показао да ни корисници, као ни органи не разумеју суштину овог права, нита разлику између захтева за поновну употребу података и захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Закључено је да забуну ствара и то што је чланом 25. Закона прописано да се на поступак остваривања права на поновну употребу сходно примењују одредбе закона којим се уређује поступак остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја. Закључено је и да корисницима и органима није јасано ко и како поступа по жалби подносиоца захтева за поновну употребу података, коју подноси ако сматра да му је то право ускраћено. Имајући у виду одсуство надзора у спровођењу ове законске обавезе органа, нисмо успели да дођемо до података о броју поднетих захтева и структури података тражених за поновну употребу, али на основу свега изнетог можемо закључити да је имплементација ове одредбе заказала;

- Право на отворене податке и поновну употребу података није имплементирано у мери која омогућава развој паметних сервиса као што су „паметан град“, „одрживи урбани системи“ и сл. заснованих на вештачкој интелигенцији и широко отвореним подацима, како би се искористили потенцијали отворених података;
- Закон није прецизно прописао обавезу органа да размењују податке у структурираном, дигитално предефинисаном формату, у складу са правилима интероперабилности и техничким стандардима. Ово у пракси нарочито ствара проблеме у тзв. једношалтерским процедурама и поступцима повезаних процедура, у којима се између више надлежних органа размењују подаци и документа. Наиме, у пракси се дешава да институције електронским путем достављају скениране копије докумената који су основ за упис-регистрацију, које нису машински читљиве, што намеће неприхватљиву обавезу за институцију примаоца да “прекуцава” податке из докумената и носи ризик погрешног уноса података у регистре и евиденције. Типичан пример за ово је достава аката за упис Републичком геодетском заводу, преко Правосудног информационог система, од стране судова и јавних бележника, у ком случају се повећава ризик нетачног или непотпуног уноса података о стицаоцима права и стеченим правима који се уписују у катастар по службеној дужности;
- Корисници софтверских решења у електронској управи (грађани, правна лица, органи јавне власти) у пракси се идентификују путем националног портала за електронску идентификацију (<https://eid.gov.rs>). Међутим, Законом није обухваћен систем и портал електронске идентификације еИД за регистрацију налога корисника софтверских решења, као ни садржај тог налога, нити је обухваћена могућност самосталног креирања података за активацију средстава електронске идентификације на мобилном уређају, који су широко доступни у пракси.

Од почетка примене Закона није извршен ни један редовни инспекцијски надзор над спровођењем Закона и на основу њега донетих прописа, иако је Управна инспекција развила контролну листу 2021. године.

Упоредна пракса – пракса у државама ЕУ

Сагледавање упоредних искустава у области електронске управе је од великог значаја за разумевање модела које државе примењују како би дигиталне технологије ставиле у службу повећања ефикасности, унапређења комуникације с корисницима, подизања квалитета и доступности услуга, као и јачања правне сигурности и одговорности институција. За потребе анализе ефеката Закона о електронској управи у Републици Србији, испитана је пракса електронске управе и електронског управног поступања у седам држава Европске уније: Естонији, Летонији, Литванији, Шпанији, Португалији, Финској и Пољској. Све анализирани државе имају развијен централизован систем електронске комуникације између јавне управе и њених корисника, као што је јединствени е-сандучић, али се разликују према степену имплементације у пракси, нарочито у погледу обавезности коришћења, како од стране администрације тако и од стране корисника, броја институција које су системима приступиле и слично. У свакој од држава постоје изузеци од централизоване употребе система комуникације, тј. постоје издвојене службе које врше доставу електронских докумената путем сопствених канала. У готово свим државама из узорка, физичка и правна лица имају законско право да документе настале у управним поступцима размењују са јавном управом дигиталним путем. Са друге стране, упоредна пракса није у потпуности уједначена у вези са реализацијом права грађана и привреде на електронско поступање у свим корацима управног поступка, укључујући и право на подношење редовних и ванредних правних лекова електронским путем.

Електронска достава електронских докумената привреди и грађанима од стране јавне управе

Све анализирани системи имају развијене централне системе званичне електронске комуникације са корисницима јавних услуга, попут јединственог електронског сандучића, који се међусобно разликују у погледу обавезности коришћења, како на страни администрације, тако и на страни корисника. У Литванији на пример постоји национални информациони систем за електронску доставу и државни органи су законом обавезани да, приликом успостављања, креирања или модернизације државних регистара или информационих система, обезбеде могућност слања и пријема службених електронских докумената путем система е-доставе. Док у Литванији овај систем није обавезан ни за физичка ни за правна лица, у Летонији је коришћење сличног система обавезно за регистрована правна лица и предузетнике. Летонија, наиме, примењује Закон о службеној електронској адреси, који је уврстио правна лица и предузетнике у категорије за које је коришћење система доставе, тј. електронског сандучета обавезно. Овај систем омогућава да се тачно одреди време када је прималац отворио документ, што је важно не само за информисање, већ и за рачунање рокова за изјављивање правних лекова у управним поступцима. По активацији, е-сандуче у Летонији постаје примарни канал за пријем свих докумената јавне управе, уз изузетке у којима корисник закључи посебан уговор са одређеном институцијом, попут пореске управе, да му се достава врши у засебном систему. У свакој од држава постоје слични изузеци од централизоване употребе система комуникације, тј. постоје издвојене службе које достављају путем сопствених канала. То значи да централизована решења, иако постоје, нису места у која се сливају све информације које стижу из управе.

Ни једна од посматраних држава не примењује посебне казнене одредбе за органе који не изврше електронску доставу. У Летонији постоји виђење да санкције нису потребне, јер је електронска достава много једноставнија, бржа и јефтинија од традиционалне доставе докумената у папирном облику, па је органи примењују када год је то могуће. У Литванији се спроводи редован надзор кроз механизме опште одговорности и извештавања. У Шпанији, као и у другим питањима дигиталне управе, не постоји одређено тело које је задужено за утврђивање санкција или казни за непоштовање прописа о дигиталној управи. Пријава нерегуларности се може извршити органима надлежним за контролу поступања, у ком случају ти органи одлучују о томе да ли су пропустом електронске доставе странци умањена права у поступку, али не изричу санкције или казне органима, тј. службама које не поступају у складу са прописима о електронској достави.

Електронско управно поступање и право на електронску управу

У свим државама из узорка, уз делимичан изузетак Португалије, грађани и привреда имају законско право да размењују документа у управним поступцима са јавном управом путем електронских канала. Ово право, уз одређене изузетке, важи за све управне поступке и све нивое власти.

У Естонији, националне и локалне институције имају обавезу да прихватају електронска документа од физичких и правних лица. Међу општим принципима Закона о управном поступку јесте и слобода форме у управним поступцима. То значи да се лице, уопштено говорећи, може обратити управном органу путем електронских канала, осим ако је законом или прописом другачије прописано, као и

ако је управни орган искористио своје дискреционо право да одреди облик управног поступка. Према члану 5. став 2. Закона о управном поступку, управни поступци треба да буду једноставни и да се спроводе без непотребног одлагања, избегавајући сувишне трошкове и оптерећења за лица. У сложенијим поступцима може бити неопходно да подносилац лично дође пред управни орган. Заштитник грађана је указао на то да се неће сматрати одговорним орган који није обезбедио систем који омогућава подношење великих количина докумената електронским путем, те да ће можда бити потребно да се документи поднесу том органу на папиру. Међутим, ако орган без ваљаног разлога одбије да прихвати електронски поднете документе, то може представљати кршење начела добре управе.

У Литванији је чланом 9. Закон о јавној управи прописано да субјекти јавне управе имају обавезу, а појединци право, да међусобно шаљу и примају припремљена службена електронска документа путем система електронске доставе.

У Финској, надлежни орган мора свакоме понудити могућност примања и достављања електронских порука и докумената коришћењем дигиталних услуга или других метода електронског преноса података.

У Пољској се достављање врши преко система ePUAP, а грађанин има избор облика контакта. Ако орган користи овај систем и грађанин се одлучи за њега, а писмено му се ипак достави у папирном облику, то представља кршење процедуре и исправност такве доставе би могла бити доведена у питање.

Упоредна пракса није у потпуности уједначена у вези с правом на електронско поступање током читавог трајања поступка, од почетка до краја. У Летонији је ово право обезбеђено и сва документа у јавној управи обрађују се електронски. Судство и тужилаштво су још у процесу транзиције, али и тамо грађани и правна лица имају законско право да комуницирају и достављају и примају сва документа само електронским путем. У Пољској странке имају право избора начина контакта у управном и управно-судском поступку. Ако се странка одлучи за електронски облик, орган је дужан да контактира странку електронским путем током читавог поступка. Међутим, може се десити да орган, иако електронски контактира са грађанином током читавог поступка, чува списе предмета и у папирној форми.

Регистри и евиденције у електронском облику

Приметна је различита упоредна пракса и у вези с обавезношћу дигитализације регистара и евиденција јавног сектора.

У Естонији, Летонији и Шпанији постоји обавеза дигитализације регистара и евиденција ако садрже податке релевантне за спровођење различитих управних поступака других органа, као и податке релевантне за грађане и правна лица.

У Летонији је размена података у јавној управи потпуно електронска и друге институције често имају директан приступ базама података које успоставља и одржава релевантна институција (нпр. катастар, земљишна књига, регистар становништва, информациони систем зграда, итд.).

У Литванији је јавна управа дужна да у дигиталном облику води све евиденције и регистре који садрже информације релевантне за грађане и правна лица.

У Шпанији се о дигитализацији евиденција и регистара одлучује у органима управљања дигиталном администрацијом, према статистици употребе и утицаја.

Отворени подаци и поновна употреба података

Државе чланице Европске уније су имале рок до 17. јула 2021. да у своја национална законодавства транспонују Директиву 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора. У готово свим државама из узорка, постоје посебно развијена методолошка упутства и смернице за отварање приоритетних или високо вредних скупова података у јавном сектору, којих су дужни да се придржавају сви органи државне управе. Пољска, Естонија и Шпанија се налазе у првих пет држава ЕУ према рангирању Индекса зрелости у отварању података. Све три државе имају развијена методолошка упутства, смернице и/или посебне програме и друга планска документа за отварање података, поред тога што су све три државе успешно транспоновале Директиву.

Такође, Шпанија је једна од држава у којој постоји прописана надлежност и одговорност за отварање податка унутар институција. По закону је подсекретар одговоран за отварање података, тј. поштовање обавеза у вези са отвореним подацима, а већина органа јавне управе има оформљену посебну организациону јединицу за отворене податке. Слична ситуација је и у Естонији, где је већина агенција на нивоу централне владе именовала особе одговорне за управљање подацима, укључујући поновну употребу и објављивање отворених података. Такође, постоји "Група јавног сектора за отворене податке", као добровољна мрежа јавних службеника, која се састаје до четири пута годишње како би се дискутовало о темама везаним за отворене податке и како би се осмислили нови стратешки циљеви.

Литванија је једина држава у узорку у којој постоји изричито правило да се сви скупови података настали на основу захтева за поновну употребу објављују на порталу за отворене податке. Према Закону Републике Литваније о праву на примање информација и поновну употребу података, институције и државни субјекти морају креирати скупове података за које су поднети захтеви на литванском порталу отворених података или чија поновна употреба, према процени институције и државног субјекта, може створити додатну вредност, те их објавити на овом порталу, ако ово није у супротности са овим или другим законом. У Шпанији ово правило није изричито прописано, али постоји устаљена пракса да се скупови података настали на основу захтева за поновну употребу објављују, уколико се процени да су од значаја за друштво.

Паметни градови

У Европској унији нема примера законског уређења паметног града на националном нивоу, нити постоји јединствени општи акт који регулише ову област на нивоу ЕУ. Ипак, Европска унија спроводи платформу "Тржиште паметних градова", која окупља

заинтересоване стране ради размене искустава, ширења знања и промоцију различитих иницијатива. Ова платформа има за циљ да укључи градове и насеља свих величина у иницијативе за одрживије урбано окружење, као и да пружа потребне информације, материјале, и каталог подршке за заинтересоване учеснике.

У оквиру "Анализе регулаторног оквира за паметне градове", израђене у јулу 2024. године према Програму развоја електронске управе у Републици Србији 2023-2025, дати су примери две државе које имају посебне законе којима се уређује развој паметних градова, а то су Сједињене Америчке Државе и Република Кореја. У САД, "Предлог закона о паметним градовима и заједницама" је законодавна иницијатива на савезном нивоу, која има за циљ промовисање интеграције паметних технологија у градовима и заједницама широм Сједињених Држава. У Републици Кореји, "Закон о промоцији развоја паметног града и индустрије", који је усвојен 2008. године, а последњи пут мењан 2021. године, настоји да на свеобухватан начин уреди развој паметних градова. Поменути "Анализа регулаторног оквира за паметне градове" пружа детаљан увид у појединачна искуства, решења и праксе у ове две државе, који могу бити од значаја за развој паметних градова у Србији.

Промена и циљеви који се желе постићи и проблеми које се желе решити изменама прописа

Потпуно је јасно да је првобитан циљ доношења Закона о електронској управи био потпуно идентичан првом посебном циљу Програма развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022. године, а то је „Развој инфраструктуре у електронској управи и обезбеђивање интероперабилности“, ради постизања преосталих циљева успостављања електронске управе: „Повећање доступности електронске управе грађанима и привреди“ и „Отварање података у јавној управи“. Такође, циљеви предлагања измена тог закона су у потпуности у склађени са општим циљем Програма развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2023. до 2025.године, а то је „Развој ефикасне и кориснички оријентисане управе у дигиталном окружењу“ и усмерене на што ефикасније постизање посебних циљева дефинисаних тим програмом, а то су: „Развој инфраструктуре у е-управи и обезбеђивање интероперабилности“; „Унапређење правне сигурности у коришћењу е-управе“; „Повећање доступности е-управе грађанима и привреди кроз унапређење корисничких сервиса“; и „Отварање података у јавној управи“.

У даљој анализи ћемо акценат ставити на анализу проблема који су идентификовани током имплементације Закона и на предлог за њихово решавање, као и на потребу унапређења постојећих функционалности електронске управе.

Право грађана и привреде на електронско управно поступање није доследно спроведено

Ово право је прописано *чланом 39. Закона*, али је у пракси обезбеђено само у односу на конкретне административне поступке (сервисе). Наиме, ово право подразумева право на електронско поступање на свим нивоима јавне управе и у свим фазама управног поступка, од подношење захтева, преко размене поднесака, до достава аката. Да би се у потпуности дигитализовало спровођење управних поступака, од кључне су важности имплементација електронске писарнице, као и повезаних система квалификованог електронског чувања и архивирања докумената. Систем електронске писарнице (у даљем тексту Писарница) успостављен је 2022. године у складу са Уредбом о канцеларијском пословању, донетом на основу Закона о државној управи (Службени гласник РС бр.

79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 i 30/2018 – др. закон). Уредба о канцеларијском пословању не проистиче из Закона о електронској управи и према томе није предмет ове анализе ефеката, али је од непосредног значаја у контексту обезбеђења услова за остваривање права на електронску управу, које прописује Закон о електронској управи. Према годишњим извештајима о спровођењу акционих планова за спровођење Програма развоја електронске управе у Републици Србији, до краја 2022. године само 10 органа примарно користе Писарницу, док се у 2023. тај број повећао на 160 у односу на циљану вредност од 300, што показује да још увек није у потпуности остварено електронско поступање широм органа обвезника Закона. Велики број службеника се тек обучава за рад у овом новом софтверском решењу.

До сада, тај заједнички тј. „дељени сервис“ грађанима и привреди није обезбеђен како у односу на велики број органа на републичком, тако и у односу на све органе на локалном нивоу. За остварење права на електронско поступање су дакле нужан услов:

- *Омогућавање грађанима и привреди да преко еПисарнице*, подносе електронски путем подносе захтеве и достављају поднеске и документацију у електронском формату, као и да им се увидом преко портала омогући провера поступања у предметима;
- *Успостављање еАрхиве*, путем које ће се обезбедити поуздано и квалификовано чување електронских поднесака и докумената достављених, тј. прибављених током управног поступка и аката донетих у тим поступцима.

У одсуству поузданог и квалификованог чувања електронских докумената, прописаног *чл. 62. и 63. Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању ("Службени гласник РС", бр. 94/17, 52/21)* отпада правна претпоставка валидности доказа и аката који се чувају у електронском формату у тим предметима, па је са становишта правне сигурности у електронском управном поступању нужно ова два сервиса обезбедити као заједнички сервис јавне управе, за све органе који нису способни да га самостално обезбеде. У супротном би валидност тих доказа и интегритет аката могли бити оспорени током вођења управног спора или током поступка управног надзора.

Током 2025. године се очекује интензиван рад на интеграцији и преласку на систем еПисарница, у појединачним органима. Сви органи који користе посебне информационе системе у електронском поступању су обавези да се одреде да ли ће у потпуности прећи на софтверско решење еПисарнице или ће наставити да раде у свом систему, који ће морати да повежу са писарницом путем АПИ-ја. Будући да су органи дужни да архивирају сву документацију у систему еАрхиве, орган који пређе на систем еПисарнице регистроваће се и у систем еАрхиве, који ће између осталог послужити за електронско архивирање решених предмета.

Када је реч о успостављању канцеларијског пословања путем Писарнице, битно је навести да 396 органа обавља канцеларијско пословање користећи софтверско решење Писарницу, као и да је 8.983 поступака унето у Каталог поступака и Писарницу. Иако се каталог тих поступака и даље допуњује и циљ је да сви поступци буду унето, још увек постоји могућност да корисници неће моћи да подносе поднеске, прате статус предмета или примају документа путем портала еУправа за одређене поступке, а нарочито оне који се ређе спроводе. Из тог разлога је нужно омогућити управно поступање и у поступцима ван каталога – „осталим поступцима“. Тек на тај начин ће се право грађана и привреде на управно поступање моћи применити у потпуности.

Обавеза јавне управе да врши електронску доставу странкама

Члан 40. Закона прописује обавезу органа да доставу странкама врше кроз јединствени електронски сандучић корисницима услуга електронске управе или другим електронским путем, у складу са законом којим се уређује електронски документ и услуге од поверења у електронском пословању, а само изузетно, на захтев странке у папиром облику.

Ова обавеза је обезбеђена је искључиво у односу на кориснике електронске управе, тј. лица која имају отворен Јединствени електронски сандучић из члана 15. Закона о електронској управи, не и према странкама која желе да им се квалификована достава врши у складу са чл.54-56. Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању, јер квалификована електронска достава по том закону још није заживела.

Иако то није предмет овог закона, битно је да се омогући имплементација доставе дописа и аката јавне управе и у складу са законом који уређује електронско пословање јер регистрација статуса корисника електронске управе, подразумева обавезу пријем електронских документа од комплетне јавне управе у електронски сандучић, све док не повуче сагласност на те услуге. Дакле реч је о битно другачијим доставама јер:

- Квалификована достава у складу са законом који уређује електронско пословање представља право грађана и привреде да тражи једнократну доставу на електронску адресу регистровану код провајдера такве услуге;
- Достава у јединствени електронски сандучић након регистрације статуса корисника електронске управе прераста у обавезу пријема дописа и аката у овом режиму, све док се та сагласност не повуче.

Електронска достава у поступцима пред Пореском управом, Агенцијом за привредне регистре и Републичким геодетским заводом врши се у складу са посебним законима, који нису обухваћени чланом 40. Закона, тако да је потребно допунити ту одредбу, како не би била у колизији са тим законима.

Иако преко 2,5 милиона грађана има активирано јединствено електронско сандуче, према подацима из краја 2024. године, тренутно 84 од 300 органа врше еДоставу у е-сандучић, као и локална пореска администрација из 162 општине, што значи да у пракси та достава није заживела у довољној мери. Због наведеног је нужно прецизирати ту одредбу како би било потпуно јасно да је обавеза свих органа да кориснику достављају дописе у електронски сандучић, а не само законска могућност. Такође је нужно прописати ефикасан надзор над спровођењем ове обавезе од стране органа. Позитивни друштвени ефекти оваквог решења су више него очигледни. Сви регистровани корисници електронске управе би уживали правну сигурност у погледу доставе аката, којима се у односу на њих утврђују права и обавезе. У том смислу би избегли плаћање камата за новчане обавезе које се према њима утврђују, те избегли прекршајну и друге одговорности које су прописане за непоштовање тих обавеза.

Значајне економске ефекте би имало ако би се Законом омогућило да поред органа и друга правна лица, а нарочито она са бројном клијентелом, као што су пружаоци комуналних услуга, банке, осигуравајућа друштва, управници стамбених зграда и др, доставу корисницима услуга електронске управе врше у електронски сандучић, наравно под условом да се корисник сагласи са доставом у односу на сваког пошиљаоца. Позитивни економски ефекти овог решења би за та правна лица били врло високи. Простом рачуницом се може израчунати колике би биле уштеде у њиховом пословању донеле само доставе у односу на 2,5 милиона грађана. Ако је најнижа цена поштанске услуге 420 рсд, само по две доставе годишње у односу на 2,5 милиона грађана донела би уштеду од 2.100

мил. рсд или готово 18 мил. евра. Ово је врло скромна процена, заснована на претпоставци да је електронска достава, бар у случају већине пружалаца комуналних услуга, у великој мери заживела и без електронског сандучета.

Јединствени електронски сандучић није заживео у односу на све привредне субјекте и друге облике пословања, нити је довољно стимулативан грађанима

Чланом 15. став 4. Закона је прописано да је „надлежни орган дужан да кориснику услуге електронске управе, након регистрације, обезбеди коришћење Јединственог електронског сандучића“. Јединствени електронски сандучић за пријем електронских докумената, тј. дописа и аката јавне управе је решење са потенцијално најзначајнијим позитивним ефектима на ефикасност доставе и правну сигурност.

Наиме један од највећих проблема са којима се суочавала јавна управа у ранијем периоду је био проблем неефикасне доставе управних аката грађанима и привреди, због чега су поступци трајали непримерено дуго. С друге стране, грађани и привреда нису могли једноставно да прибаве информације о поступцима који се против њих воде и актима који их обавезују, а достављени су им класичним системима објаве на огласним таблама јавне управе, које су им биле недоступне. Због тога су се посебним законима, за различите поступке прописивали ефикаснији начини доставе, али они нису били усаглашени, што је стварало додатну прану несигурност у погледу утврђења момента извршења доставе, па самим тим и рокова за побијање тако достављених аката.

- Према подацима Канцеларије за информационе технологије и електронску управу из фебруара 2024. године, број активираних јединствених електронских сандучета за еДоставу за грађане је 2.542.288, а за правна лица 150.991. Међутим, иако има капацитет да прерасте у универзални начин доставе у управним поступцима, Јединствени електронски сандучић још увек није имплементиран као доминантан начин доставе, а разлози су следећи: Није прописана обавеза свих привредних субјеката и свих правних лица да користе електронски сандучић за пријем електронских докумената у електронској управи. Та обавеза је прописана искључиво у односу на привредна друштва и то чланом 21. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/11, 99/11, 83/14- др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19, 109/21) – изменама из 2012. године. Наиме, изменама члана 21. Закона о привредним друштвима из 2021. године уведена је обавеза привредних друштава да се региструју као корисници електронске управе, тј. да отворе јединствени електронски сандучић најкасније до 29. маја 2021. године. У том смислу је омогућена ефикасна достава за око 137.000 регистрованих привредних друштава. Међутим, до сада таква обавеза није прописана за преко додатних 400.000 потенцијалних корисника електронске управе, који су предузетници и друга правна лица којима се и даље врши достава у папирном облику, што смањује ефикасност доставе и непотребно поскупљује трошкове експедиције које јавна управа има у поступцима према тим лицима (око 345.000 предузетника, 38.200 удружења, 16.100 спортских удружења и савеза, 1.140 туристичких организација, 960 здравствених установа, на хиљаде носилаца различитих стручних лиценци, као и на стотине органа јавне управе). Калкулација трошкова доставе које јавна управа има само према предузетницима, ако би се узело да им доставу врши бар 4 пута годишње, а у износу од 350 рсд по пошиљци, указује да би се прописивањем ове обавезе ти трошкови на годишњем нивоу смањили бар за 560 мил. рсд или за скоро 5 милиона ЕУР. Овде

нису укалкулисане посредне користи од ефикасног уручења пошиљки, које се најчешће избегавају управо од стране предузетника, што би резултирало брзим окончањем управних поступака и повећањем правне сигурности;

- Није обезбеђено спровођење надзора, нити прекршајно кажњавање органа који корисницима јавне управе доставу не врше у јединствени електронски сандучић;
- Услед недоследног спровођења обавезе доставе у јединствени електронски сандучић, грађани не показују довољан интерес да се региструју као корисници електронске управе.

Током консултативног процеса је закључено да би обавезу преосталих правних лица и предузетника требало прописати посебним законима који уређују њихов статус, а не самим законом који уређује електронску управу.

Сви регистри и евиденције јавне управе нису успостављени у електронском облику јер није јасно прописано на које регистре и евиденције се та обвеза односи

Обавеза органа да регистре и евиденције успоставе у електронском облику прописана је чланом 10. Закона и наступила је у априлу месецу 2021. године. Међутим, немогуће је утврдити да ли је комплетна јавна управа спровела ту обавезу, јер није прецизно прописано на које регистре и евиденције се та обавеза односи, па неки органи сматрају да нису у обавези да евиденције и регистре које воде преводе у електронску форму. Потпуно је јасно да таква обавеза не постоји за евиденције које су ти органи формирали својим одлукама, за интерну употребу. Међутим, потребно је прецизно прописати да таква обавеза постоји за све регистре и евиденције које су прописане законом, јер се у том случају воде у складу са законском обавезом.

Такође, Закон тренутно није јасно прописао који регистри и евиденције који се воде у електронском облику треба да буду доступни органима ради преузимања податка у своје регистре и евиденције (на пример, да се подаци о физичким лицима преузимају из Централног регистра становништва, податке о правним лицима и предузетницима из Регистра привредних субјеката, адресни подаци из Адресног регистра, итд.). Због наведеног је потребно прецизно прописати обавезу органа да:

- све евиденције и регистре које воде у складу са законом успоставе и воде у електронском облику;
- омогуће преузимање података из регистара и евиденција које воде у електронском облику преко Сервисне магистрале органа, уз навођење из којих регистара се преузимају који подаци;
- Прописати дужност органа да одреде начин преузимања података из регистара који се воде у електронском облику, у складу са изворима података одређеним у Метарегистру.

У смислу наведеног је нужно прецизирати ка које регистре и евиденције се односи обавеза електронског вођења. Напомињемо да електронско вођење регистара омогућава транспарентност и лаку доступност података, као и њихово коришћење у свакодневном животи и редовном пословању. То у пракси неспорно производи енормне позитивне економске и друштвене ефекте, али омогућава и једноставније вођење тих регистара и евиденција. Тачну идентификацију и процену свих тих позитивних ефеката је немогуће извршити, али сликовит пример су ефекти које је имала дигитализација катастра од стране РГЗ-а и регистара и евиденција које води

АПР. Економски ефекти се пре свега односе на коришћење тих података у редовном пословању, док се друштвени ефекти пре свега испољавају у повећању правне сигурности и доступности података од значаја за реализацију права.

Право на отворене податке и њихову поновну употребу није имплементирано у пракси на адекватан начин

Законски оквир за политику отварања и поновне употребе података постављен је у чл. 25-27. Закона о електронској управи, као и Уредбом о начину рада Портала отворених података. Члан 25. Закона прописује да свако има право на поновну употребу отворених података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе. Када ти подаци нису доступни на Порталу отворених података, могу се тражити подношењем захтева за поновну употребу података упућеног органу који њима располаже. Члан 26. Закона прописује обавезу јавне управе да отворене податке обезбеде машински читљивом и отвореном облику, у складу са слободном лиценцом, осим ако посебним законом није другачије утврђено. Члан 27. прописује да се ти подаци објављују на Порталу отворених података и да се они могу преузети без накнаде.

Током недавно спроведене процене усаглашености Закона о електронској управи са Директивом (ЕУ) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, идентификовани су конкретни недостаци које би требало отклонити изменама и допунама Закона у циљу усаглашавања са истом. На првом месту, то је давање значаја посебним врстама података увођењем концепата "динамички подаци", "истраживачки подаци" и "скупови података високе вредности од значаја за друштво", како би се направила боља дистинкција и приоритизација међу врстама података. Затим, потребне су измене у правцу унапређења транспарентности услова односно лиценце којом се уређује поновна употреба података, укључујући и транспарентност висине накнаде и методологије за обрачун те накнаде. Такође, потребно је уредити транспарентност и јавно објављивање услова доделе и начина коришћења искључивог права на поновну употребу података, и детаљније уредити када орган може, а када не може одбити захтев за поновну употребу података. На крају, утврђено је да је потребно прописати обавезу органа да плати накнаду за преузимање података којима располаже у вршењу јавних овлашћења, ако те податке поново користи за своје комерцијалне активности и ако преузимање истих података наплаћује трећим лицима. У пракси се отворени подаци „селективно објављују, са различитим нивоима квалитета и обима скупова података”, док се рад на отварању података често своди на *ad hoc* приступ што није одрживо на дуге стазе.

Портал отворених података тренутно садржи преко шест хиљада ресурса, али се подаци ретко ажурирају и недовољно добро обележавају за даље претраживање. Постоји доста примера веома значајних скупова података који су једном објављени и застарели су.

Узрок овог стања су:

- непостојање методолошких правила у складу са којима би се спровела приоритизација и стандардизација у отварању података, тј. нису јасно одређени скупови података од високе вредности и значаја за друштво, који се приоритетно објављују

- недостатак капацитета и квалификованих кадрова у јавној управи, који би се бавили пословима отварања података;
- није прописана законска обавеза одређивања лица одговорних за отварање података у својој институцији, нити прекршајна одговорност за непоступање по овој обавези;
- Због недовољних финансијских средстава, органи имају проблем са отварањем података, па им треба пружити екстерну подршку за отварање и/или поновно коришћење отворених података.

Током консултативног процеса, неки органи су указуали на недостатак средстава за отварање података, а нарочито за повезивање путем апликативног програмског интерфејса (АПИ), јер то захтева средства за развијање АПИ сервиса, ангажовање додатних службеника, корисничку подршку, континуирано одржавање и унапређење. Скренута је пажња да би инсистирање на брзом усклађивању са обавезом отварања података и поновне употребе података, подразумевало значајне интервенције на софтверска решења, која су у тренутној употреби, што би узроковало високе једнократне ванредне трошкове усклађивања софтвера. Када је реч о финансијским ефектима спровођења обавезе да се по члану 25. Закона омогући свакоме ко за то има интерес право на поновну употребу података у комерцијалне или некомерцијалне сврхе, као и обавезе да по члану 27. Закона на Порталу отворених података објављују отворене податке из делокруга своје надлежности, напомињемо да су те обавезе већ установљене још давне 2018. године, тако да њихово прецизирање, у циљу усклађивања са Директивом (ЕУ) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, неће производити никакве додатне финансијске ефекте, које већ није подразумевало важеће законско решење. Напомињемо да је усклађивање са наведеном директивом потребно ивршити првенствено у циљу дефинисања концепата "динамички подаци", "истраживачки подаци" и "скупови података високе вредности од значаја за друштво", транспарентности услова односно лиценце којом се уређује поновна употреба података, услова за доделу искључивог права на поновну употребу података који нису у отвореном облику и услова за одбијање захтева за поновну употребу. Ипак, имајући у виду да ове законске обавезе до сада нису спровођене, а да је број обвезника енорман како на републичком нивоу, тако и на нивоу АП и локалних управа, заузео је становиште да је нужно прописати одложену примену тих обавеза. Разматране су две опције. Прва опција је била да се идентификују државни органи који су већ дигитализовали своје пословање у највећој могућој мери, па им је једоставније да своје пословање, тј. софтверска решења прилагоде аутоматизованом спровођењу обавеза отварања података и поновне употребе података, а у односу на које би се прописао краћи рок одложене примене тих обавеза. Сматрало се да су у на том путу најдаље одмакли АПР, РГЗ и Пореска управа. Друга разматрана опција је била да се у односу на све органе пропише дужи рок одложене примене тих одреби, у оквиру кога ће се вршити редовна унапређења софтверских решења, која сви ти органи користе у свом електронском пословању и управном поступању. На крају консултативног процеса је заузет став да је друга опција прихватљивија, имајући у виду бојазан коју су у погледу могућности имплементације тих обавеза истакли органи, па је процењено да је рок од пет година, рок у коме ће се свакако унапређивати постојећи софтвери, што значи да њихово усклађивање са овим обавезама неће стварати ванредне и неочекиване финансијске трошкове. Такође је заузето становиште да ће сви органи моћи да у оквиру својих институционалних капацитета одреде лица задужена за спровођење ових обавеза, а пре свега имајући у виду да већ

дуже време имплементирају обавезу обезбеђења права на приступ информацијама од јавног значаја, чији су обвезници по Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Напомињемо и да су отворени подаци важан предуслов за развој паметних градова, будући да овај концепт укључује интеграцију различитих технологија и решења заснованих на подацима, како би се унапредила ефикасност, одрживост и укупан квалитет живота у урбаним срединама. Досадашње анализе су утврдиле велики потенцијал за развој паметних градова у Србији, и поред одређених услуга које се већ примењују на локалном нивоу, недостају заједнички критеријуми и стандарди за развој паметних градова, како би се обезбедио стандардизован приступ иницијативама, сарадњи и обради података укључених у иницијативе паметних градова. У току је пилот пројекат у три јединице локалне самоуправе Петровцу на Млави, Бечеју и Шиду, који би требало да испита могућности за изградњу модела паметног града и који може произвести важне закључке за даљи методолошки развој овог концепта. Закон о електронској управи стога треба да обезбеди основ за ближе уређење начина коришћења информационо-комуникационих технологија за развој паметног града, у контексту унапређења коришћења услуга електронске управе. Један од проблема за имплементацију ових обавеза, идентификован током анализе и консултативног процеса, је и то што поступак остварења права на поновну употребу није довољно јасно прописан, а посебно није јасно одређена надлежност за одлучивање у другом степену у поступцима подношења захтева за поновну употребу. Резултат је да корисницима није јасно коме треба да се обрате ако им је захтев одбијен или ако орган не поступи по захтеву. Такође није јасно ни ко врши инспекцијски надзор над спровођењем те обавезе. Наиме, према члану 25. Закона на поступак остваривања права на поновну употребу података сходно се примењују одредбе закона којим се уређује поступак остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, а није јасно у пракси како се та заштита остварује. Ова питања је нужно јасно прецизирати изменама Закона. Анализирани су две опције за решавање овог проблема. Прва опција је била да се другостепени поступак прецизније пропише, а друга опција да се правна заштита у другом степену укине, тако што ће се прописати да је акт по захтеву за поновну потребу коначан у управном поступку, што би значило да је против истог могуће водити управни спор. Током консултативног процеса се Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности изјаснио да његова канцеларија не располаже капацитетима за поступању у другом степену у овим предметима, па је друга опција била једино преостало решење да се овај проблем реши, а да се корисницима омогући адекватна правна заштита, у складу са Директивом (ЕУ) 2019/1024.

Одсуство инспекцијског надзора над применом Закона и прекршајног кажњавања

Према члану 43. Закона о електронској управи, надзор над спровођењем закона и на основу њега донетих прописа врши министарство надлежно за развој електронске управе.

Међутим, иако је управни инспекторат, као орган у саставу Министарства државне управе и локалне самоуправе, развио је контролну листу 2021. године, од почетка примене Закона није извршен ни један редовни инспекцијски надзор над спровођењем Закона и на основу њега донетих прописа и не помиње се у Годишњем програму рада Управне инспекције – Управног инспектората за 2024.

годину. Одсуство инспекцијског надзора онемогућава систематску примену Закона, што последично спречава да се сагледају конкретни резултати у пракси широм институција обвезника закона.

Могући разлог одсуства инспекцијског надзора је и то што Закон није прописао овлашћење за подношење прекршајних пријава, што је услов за покретање прекршајног поступка од стране државног органа и отпочињање кажњавања по тим одредбама. Наиме, по чл. 179-180. Закона о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16, 98/16 – УС, 91/19 – др. закон, 91/19, 112/22 – УС) је прописано да оштећено лице може поднети прекршајну пријаву ако посебним законом није прописано да је то овлашћење додељено искључиво конкретном државном органу. У пракси прекршајни судови инсистирају на јасно прописаном овлашћењу за подношење прекршајних пријава. Имајући у виду значај употребе информационо-комуникационих технологија за унапређење ефикасности комплетне јавне управе у Србији, разматрана је опција да се пропише надлежност конкретног државног органа за подношење прекршајних пријава. Међутим, Републички секретаријат за законодавство је заузео становиште да је такво прецизирање прекршајних одредби непотребно јер је чланом 45. Закона већ прописано да надзор над спровођењем овог закона, укључујући и инспекцијски надзор, врши министарство надлежно за послове управе, те да се подразумева да је за подношење прекршајних пријава по Закону надлежна управна инспекција која је у саставу тог министарства. У смислу наведеног ће се проблем одсуства надзора решити у пракси ефикаснијом имплементацијом закона од стране управне инспекције.

Размена података у електронској управи није довољно транспарентна и ефикасна

Према члану 9. Закона о електронској управи, орган који води регистре из своје области у складу са посебним законима, податке и документа у електронском облику из тих регистара размењује преко Сервисне магистрале органа. Међутим, органи који излажу своје податке путем Сервисне магистрале немају информацију ко приступа њиховим подацима, а ту евиденцију не води ни надлежни орган Канцеларија за информационе технологије и електронску управу. Органи који излажу своје податке траже да имају увид у то ко су корисници њихових података, на који начин се одобрава приступ и ко су овлашћена лица, у циљу спречавања злоупотребе и веће транспарентности. Ово пре свега јер и лица о којима се воде подаци имају интерес да штите своје податке, па је нужно утврдити ко их је преузимао ако дође до злоупотребе. Будући да надлежни орган одобрава приступ Сервисној магистрали, потребно је изменити Закон о електронској управи тако да се пропише да је надлежни орган дужан да чува податке како о органу који уступа податке тако и о органу који преузима податке, да се дефинише који су то подаци, укључујући и ИП адресу софтвера са ког се врши позив веб сервиса, као и податке о самом веб сервису, како би се омогућила већа транспарентност размене података. Потребно је и да сам орган води евиденцију о томе која су конкретна лица током поступања у предметима вршила увид у те предмете и спроводила радње, а како би се могла идентификовати могућа злоупотреба унутар органа.

Такође, у пракси се дешава да органи путем других канала и софтверских решења електронским путем достављају скениране копије, које нису машински читљиве, што намеће значајне обавезе обраде на институцију примаоца података, захтева ручну транскрипцију од стране запослених и уводи ризик од грешака током уноса података. Закон није прописао ни дужност органа да размењују податке у структурираном, дигитално предефинисаном формату, у складу са правилима интероперабилности и техничким стандардима, преко Сервисне магистрале, па је такву обавезу нужно јасно прописати.

Додатно, постоје ситуације у којима органи одбијају да преузимају податке из регистара и евиденција других органа преко Сервисне магистрале, тврдећи да ти подаци нису ажурни или "чисти", што ставља додатни терет на подносиоце захтева да достављају доказе о којима се воде евиденције. Због тога је потребно прописати одговорност органа који излажу своје податке на Сервисној магистрали да су ти подаци истоветни са подацима из евиденција и регистара које воде.

На крају, потребно је уредити не само начин већ и услове одобравања, суспендовања и укидања приступа Сервисној магистрали органа, као и техничке стандарде којима се обезбеђује интероперабилност.

Предлог закона није обухватио постојећи систем електронске идентификације

Корисници софтверских решења у електронској управи (грађани, правна лица, органи јавне власти) у пракси се идентификују путем националног портала за електронску идентификацију (<https://eid.gov.rs>). Међутим, Предлогом закона није обухваћен систем и портал електронске идентификације еИД за регистрацију налога корисника софтверских решења, као ни садржај тог налога, нити могућност самосталног креирања података за активацију средстава електронске идентификације на мобилном уређају, који је доступан у пракси. Потребно је да Закон о електронској управи пропише шта садржи систем електронске идентификације у електронским процедура, тако да обухвати портал за електронску идентификацију и издавање средства електронске идентификације – шема еУправа. Такође, Предлогом закона треба да се утврди надлежност Канцеларије за информационе технологије и електронску управу за успостављање и управљање системом електронске идентификације. Потребно је дефинисати и садржај налога корисника софтверских решења и могућност самосталног креирања података за активацију средстава електронске идентификације на мобилном уређају, а у циљу обезбеђења максималне доступности електронске управе грађанима и привреди.

ДРВО ПРОБЛЕМА – Проблеми који су уочени током анализе ефеката прописа	
Проблем 1	Јавна управа није омогућила спровођење свих управних поступака у потпуности електронским путем
Узроци	<p>1. Локалне самоуправе немају капацитете да самостално развију електронску писарницу и електронску архиву, које су нужне за спровођење свих управних поступака електронским путем</p> <p>1.1. Недостатак средстава за набавку и развој софтвера;</p> <p>1.2. Непостојање методолошких правила за уједначен развој софтверских решења;</p> <p>1.3. Непостојање кадровских капацитета за електронско спровођење процедура.</p> <p>2. Бројни државни органи и други органи јавне управе су софтвере за спровођење процедура развијали самостално, а ти софтвери не омогућују потпуно спровођење електронског поступка од подношења захтева до пријема решења.</p> <p>3. На републичком нивоу још увек нису обезбеђени заједнички, тзв. „дељени“ сервиси које би користили сви органи јавне управе у свим процедурама које спроводе, већ је фокус у развоју електронске управе стављен на развој јавних сервиса, који се развијају појединачно у зависности од учесталости.</p> <p>3.1. Није пуштена у рад према странкама у поступку електронска писарница;</p> <p>3.2. Није обезбеђена заједничка електронска архива, у оквиру које ће се обезбедити поуздано и квалификовано чување електронских поднесака и докумената у предметима;</p> <p>3.3. Управни поступци се дигитализују појединачно, а није омогућено да се сви поступци који нису дигитализовани покрећу поднесцима који омогућују слободан унос текста.</p>
Последице	<p>1. Грађани и привреда не могу да остваре право на електронско управно поступање пред органима јавне управе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не могу да покрену све управне поступке електронским путем, подношењем захтева преко Портала еУправа, уз доставу доказа у електронском формату; - не могу да изврше увид у динамику спровођења управног поступка преко веб портала јавне управе; - не могу да изјаве правни лек на управни акт електронским путем, ни у случају када поседују квалификовани електронски сертификат. - органи нису омогућили пријем свих врста поднесака у складу са чланом 39. Закона, преко портала еУправа или другог веб-портала, упркос прописаном року од 18 месеци по ступању Закона на снагу (члан 53. Закона) - у пракси се може десити да органи у електронским поднесцима траже податке које могу прибавити по службеној дужности из регистара и евиденција у електронском облику, чиме се ствара додатно оптерећење за кориснике, супротно чл.9. и 103. Закона о општем управном поступку. <p>2. Није обезбеђено квалификовано електронско чување електронских докумената у свим дигитализованим процедурама јавне управе.</p> <p>3. Јавна управа не може да постигне ефикасност рада, који би омогућила потпуна примена</p>

	електронских процедура.
Препоруке за решење проблема	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбедити имплементацију електронске писарнице као заједничког „дељеног“ сервиса свим органима јавне управе који нису самостално обезбедили ову функционалност; 2. Прописати дужност органа да користе софтверска решења "Писарница" и "еАрхива" приликом обављања послова канцеларијског пословања, односно да изврше повезивање свог софтверског решења са писарницом и еАрхивом; 3. Обезбедити право корисника услуга електронске управе да остварују своја права и испуњавају обавезе путем Писарнице у управним и вануправним стварима, када не постоји посебна услуга електронске управе на порталу еУправа; 4. Обезбедити грађанима и привреди могућност да покрену управни поступак преко Писарнице и у случају ако исти није евидентиран у каталогу поступака који води ИТЕ Канцеларија; 5. Обезбедити имплементацију електронске архиве као заједничког „дељеног“ сервиса свим органима јавне управе који нису самостално обезбедили ову функционалност. 6. Обезбедити право корисника електронске управе да плаћају таксе, накнаде и друге пореске и непореске намете електронским путем; 7. Како би се корисницима олакшало подношење поднесака и смањило оптерећење приликом попуњавања образаца, јасно прописати које податке поднесак мора да садржи, а које податке орган не сме да тражи уколико могу да се преузму по службеној дужности из регистра и евиденција у електронском облику; 8. Додатно олакшати подношење електронских поднесака који захтевају потписивање од стране подносиоца, тако што ће се уместо квалификованог електронског потписа прихватити регистрована шема електронске идентификације високог нивоа поузданости, којом се корисник услуга пријављује на портал за коришћење електронских услуга, осим ако је посебним законом другачије прописано; 9. Прописати дужност органа да акт и други документ који настаје у раду органа изради као електронски документ, чиме се подстиче електронско управно поступање и испуњавају услови за доставу електронских докумената.
Проблем 2	Обавеза јавне управе да врши електронску доставу странкама није у потпуности имплементирана
Узроци	<ol style="list-style-type: none"> 1. Није омогућена квалификована достава у складу са законом који уређује електронско пословање <ol style="list-style-type: none"> 1.1. У пракси није заживела достава преко пружалаца услуге квалификоване електронске доставе,

	јер јавна управа и грађани нису до скоро могли да отворе такве налоге; 1.2. јавна управа није оспособљена да у свим поступцима креира електронске документе у складу са законом који уређује електронско пословање.
Последице	1. Грађани и привреда не могу да остваре Законом о електронској управи гарантовано право да им се достава аката врши електронским путем ако нису регистровани као корисници електронске управе.
Препоруке за решење проблема	1. Овај проблем се може решити искључиво кроз имплементацију услуге квалификоване електронске доставе. 2. Изменама Закона о електронској управи допунити члан 40. тог закона тако да се пропише да се електронска достава може вршити и у складу са законима који уређују посебне поступке пред органима јавне управе, како би се обухватила електронска достава у поступцима пред Пореском управом, Агенцијом за привредне регистре и Републичким геодетским заводом, да ти закони не би били у колизији са Законом о електронској управи. 3. Прописати дужност органа да корисницима електронске управе по правилу, а не само по захтеву корисника, достављају електронским путем одлуку или други акт из оквира своје надлежности, а изузетно у папирном облику по захтеву корисника. Прописати казнене одредбе за прекршај уколико се ова одредба не поштује.
Проблем 3	Јединствени електронски сандучић није у довољној мери заживео у пракси
Узроци	1. Законом није прописана обавеза свих привредних субјеката и др. правних лица да се региструју као корисници услуга електронске управе 1.1. Ни један закон не прописује ту обавезу на општем нивоу; 1.2. Ако би се та обавеза прописивала искључиво изменама закона који уређују оснивање и статус различитих правних лица, као у случају измена Закона о привредним друштвима, то се неће десити у дужем временском периоду; 2. Јавна управа није доследна у спровођењу обавезе доставе регистрованим корисницима електронске управе писмена у Јединствени електронски сандучић 2.1. Није обезбеђено спровођење надзора над извршењем ове обавезе; 2.2. Није обезбеђено прекршајно кажњавање органа који корисницима електронске управе доставу не врше у јединствени електронски сандучић.
Последице	1. Органи јавне управе не могу да доставу свим привредним субјектима и другим правним лицима врше на најефикаснији начин, у Јединствени електронски сандучић; 2. Грађани не показују довољан интерес да се региструју као корисници електронске управе, па органи јавне управе не могу да им доставу врше на најефикаснији и најјефтинији начин, у Јединствени електронски сандучић; 3. Регистровани корисници електронске управе не уживају пуну правну сигурност да ће им органи

	јавне управе доставу свих писмена вршити у Јединствени електронски сандучић.
Препоруке за решење проблема	<p>Изменама Закона о електронској управи прописати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дужност органа да достављање електронских докумената кориснику услуга електронске управе увек врши у е-сандучић, осим ако је посебним законом другачије прописано; 2) могућност да се е-сандучић користи за пријем других електронских докумената, не само докумената електронске управе; 3) надлежност управне инспекције за подношење прекршајних пријава против органа јавне управе ако корисницима електронске управе доставу не врше електронским путем у складу са чланом 40 Закона о електронској управи. . <p>Изменама закона (матичних закона који уређују посебне облике пословања или Закона о електронској управи) прописати дужност свих привредних субјеката и др. правних лица да остварују своја права и испуњавају обавезе коришћењем успостављених услуга електронске управе , односно у складу са посебним законом ако је другачије уређено.</p>
Проблем 3.	Сви регистри и евиденције јавне управе нису успостављени у електронском облику
Узроци	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сви органи јавне управе немају капацитете да све регистре и евиденције преведу у електронску форму; 2. Закон није јасно прописао које регистре и евиденције треба дигитализовати и у односу на које изворне регистре органи преузимају податке у регистрима које воде у електронском облику.
Последице	<ol style="list-style-type: none"> 1. Јавна управа не може да процени које регистре и евиденције мора да успостави у електронском облику из којих регистара преузима које податке у регистре које води у електронском облику; 2. Грађани и привреда не могу електронским путем да приступе подацима од јавног значаја, јер регистри и евиденције у којима се ти подаци воде нису успостављени у електронској форми; 3. Органи током управног поступања не могу преко Сервисне магистрале органа да аутоматски преузму податке из регистара и евиденција који нису успостављени у електронској форми.

Препоруке за решење проблема	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прописати јасну дужност органа да све евиденције и регистре које воде у складу са законом успоставе у електронском облику; 2. Прописати дужност органа да омогуће преузимање података из регистара и евиденција које воде у електронском облику преко Сервисне магистрале органа, и то јасно одредити из којих регистара се преузимају који подаци; 3. Прописати дужност органа да одреде начин преузимања података из регистара који се воде у електронском облику, у складу са изворима података одређеним у Метарегистру; 4. Прописати надлежност управног инспектора за подношење захтева за покретање прекршајног поступка уколико орган не успостави и не води електронски регистар, и не испуњава све обавезе из чланова 10 и 11 Закона о електронској управи.
Проблем 4	Право на отворене податке и њихову поновну употребу није имплементирано у пракси
Узроци	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нису јасна методолошка правила у складу са којима би се спровела приоритизација и стандардизација у отварању података; 2. Закон није у потпуности усклађен са Директивом (EU) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора. 3. Није прописана законска обавеза одређивања лица одговорних за отварање података у својој институцији; 4. Није прописана прекршајна одговорност за непоступање по обавези отварања података у складу са Законом и надлежност управне инспекције за подношење прекршајних пријава; 5. Недостају финансијски и кадровски капацитети за отварање података као и за пружање подршке органима за отварање и/или поновно коришћење података; 6. Поступак подношења захтева за поновну употребу није довољно јасан и није јасно одређена надлежност за одлучивање у другом степену у овом поступку; 7. Код отварања и поновне употребе скупова података који садрже податке о личности, није прописано спровођење процене утицаја отварања података и поновне употребе на обраду података о личности, као и вршење анонимизације тих података у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности; 8. Нису дефинисани критеријуми за развој концепта паметног града.
Последице	<ol style="list-style-type: none"> 1. У пракси се отворени подаци селективно објављују, са различитим нивоима квалитета и обима скупова података. Не препознају се концепти "динамичких података" или "скупова података високе вредности од значаја за друштво" који су од високе важности за приоритетно отварање и редовно ажурирање. 2. Објављени подаци су често неажурни и застарели; 3. Грађани и привреда не могу да остваре заштиту права на отворене податке и не знају којој

	<p>институцији да се обратe у случају одбијања захтева или ћутања управе, јер обим права на отворене податке и поступак остварења тог права, као ни надлежност за одлучивање у другом степену, нису јасно прописани.</p> <p>4. Није довољно транспарентно под којим условима и на који начин се додељује искључиво право на поновну употребу, као и обрачун накнаде за поновну употребу нису довољно транспарентни. 5. Концепт паметног града је нејасан локалним самоуправама, па је у пракси тешко спроводив.</p>
<p>Препоруке за решење проблема</p>	<p>Изменама Закона о електронској управи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Усагласити Закон са Директивом (EU) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби података јавног сектора, у складу са препорукама из извршене процене усаглашености. Посебно дефинисати и уредити концепте "динамичких података", "истраживачких података" и "скупова података високе вредности од значаја за друштво", и прописати правила за њихово отварање. Уредити транспарентност услова односно лиценце којом се уређује поновна употреба података, услова за доделу искључивог права на поновну употребу података који нису у отвореном облику, услова за одбијање захтева за поновну употребу података, и плаћање накнаде за преузимање података којима орган располаже у вршењу јавних овлашћења, ако те податке поново користи за своје комерцијалне активности; 2) Прописати законску обавезу органа јавне управе да одреде лица одговорна за отварање података; 3) Прописати обавезу објављивања на Порталу отворених података свих скупова података који настану на основу одговора на захтев за поновну употребу, а нарочито обавезу објављивања динамичких података и скупова података високе вредности од значаја за друштво 4) Прописати прекршајну одговорност за непоступање по обавези отварања података у складу са Законом и пропуштања да се одреди лице одговорно за отварање података, као и надлежност управног инспектора да поднесе захтев за прекршајни поступак 5) Код скупова који садрже податке о личности, прописати спровођење процене утицаја на обраду података о личности као и анонимизацију тих података, у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности. 6) Прописати прецизну дефиницију концепата паметног сервиса и паметног града и дужност органа да користе информационо-комуникационе технологије за развој паметних градова како би омогућили коришћење електронске управе. 7) Прописати законски основ за ближе уређење критеријума који ће регулисати развој

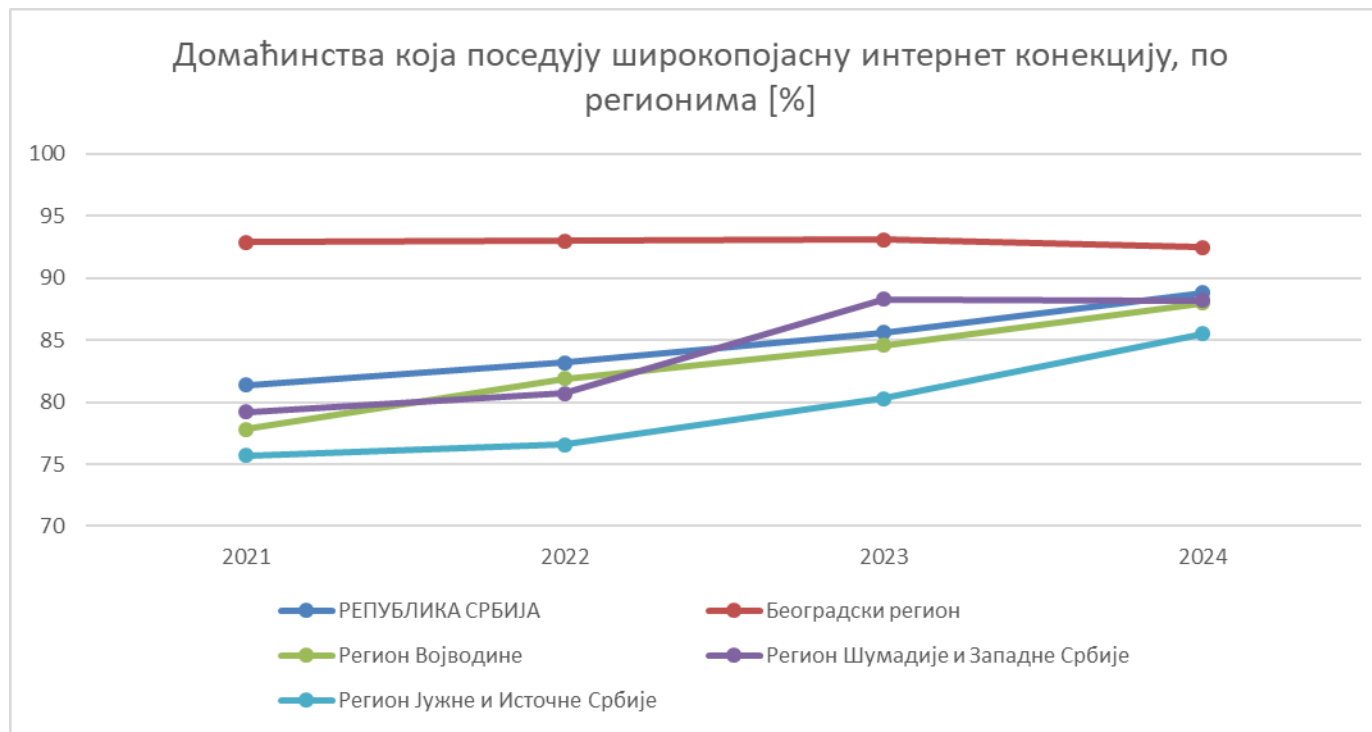
	паметних градова.
Проблем 5	Размена података у електронској управи није довољно транспарентна и ефикасна
Узроци	<ol style="list-style-type: none"> 1. Није прописана дужност органа да размењују податке у структурираном, дигитално предефинисаном формату, у складу са правилима интероперабилности и техничким стандардима, преко Сервисне магистрале органа; 2. Орган надлежан да обезбеди размену података преко Сервисне магистрале органа нема дужност да чува податке о органу који преузима податке, укључујући и ИП адресу софтвера са ког се врши позив веб сервиса; 3. Органи који излажу своје податке на Сервисној магистрали немају изричито прописану одговорност да обезбеде да су ти подаци истоветни са подацима из евиденција и регистара које воде.
Последице	<ol style="list-style-type: none"> 1. У пракси се дешава да органи у тзв. „једношалтерским“ процедурама путем различитих софтверских решења достављају скениране копије, које нису машински читљиве, што примаоцима тих података, намеће ручну транскрипцију и уводи ризик од грешака током уноса података, што ствара велике трошкове и правну несигурност због могућих грешака; 2. Органи који излажу своје податке путем Сервисне магистрале немају увид у то ко приступа њиховим подацима, а ту евиденцију не води ни надлежни орган Канцеларија за информационе технологије и електронску управу; 3. Постоје ситуације у којима органи одбијају да преузимају податке из регистара и евиденција других органа преко Сервисне магистрале, тврдећи да нису ажурни или "чисти", што ствара додатни терет за кориснике, а супротно је обавезама из чл.9. и 103. Закона о општем управном поступку.
Препоруке за решење проблема	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прописати надлежност Канцеларије за информационе технологије и електронску управу да чува податке о органу који уступа податке, о органу који преузима податке, и јасно дефинисати садржај података. 2. Прописати дужност органа да размењују податке у структурираном, дигитално предефинисаном формату, у складу са правилима интероперабилности и техничким стандардима, преко Сервисне магистрале; 3. Прописати одговорност органа који излажу своје податке на Сервисној магистрали да обезбеде су ти подаци истоветни са подацима из евиденција и регистара које воде; 4. Уредити не само начин већ и услове одобравања, суспендовања и укидања приступа Сервисној магистрали органа, као и техничке стандарде којима се обезбеђује интероперабилност.
Проблем 6	Постојећи систем електронске идентификације у коришћењу услуга е-управе није у потпуности прописан на начин који обезбеђује правну сигурност корисника

Узроци	<ol style="list-style-type: none"> 1. Систем електронске идентификације који се користи у пракси е-управе, није у потпуности обухваћен Законом. Тачније, није потпуно уређен систем и портал електронске идентификације еИД за регистрацију налога корисника софтверских решења, као ни садржај тог налога, нити могућност самосталног креирања података за активацију средстава електронске идентификације на мобилном уређају. Корисници софтверских решења у електронској управи се у пракси идентификују путем новоуспостављеног националног портала за електронску идентификацију (https://eid.gov.rs), који омогућује да корисник („еГрађанин“) на основу јединствене регистрације на Порталу приступа свим повезаним софтверским решењима (Портал еУправа, Портал ЛПА, еЗдравље, Мој еСДневник, Моја прва плата, АП Р, ЦРОСО, еФактуре, итд.). Недостатак јасног правног оквира у погледу система електронске идентификације може довести до правне несигурности како за органе тако и за кориснике, као и неуједначену примену и потешкоће у спровођењу правила или стандарде за употребу еИД.
Последице	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мањак поверења корисника због нејасно одређене садржина налога на порталу за електронску идентификацију, што утиче на стопу усвајања система електронске идентификације; 2. Различитост у начину на који различити органи имплементирају еИД систем, пошто законски нису обавезни да омогуће аутентификацију путем еИД портала, доприноси конфузији корисника нарушава очекивања јединственог система идентификације.
Препоруке за решење проблема	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изменама Закона јасно прописати систем електронске идентификације, тако да обухвати портал за електронску идентификацију и издавање средстава електронске идентификације – шема еУправа; 2. Прописати надлежност Канцеларије за информационе технологије и електронску управу за успостављање и управљање системом електронске идентификације. 3. Прописати садржај налога корисника софтверских решења и обезбедити могућност самосталног креирања података за активацију средстава електронске идентификације на мобилном уређају. 4. Прописати обавезу органа да кориснику софтверског решења омогући аутентификацију путем портала еИД.

Кључни показатељи који се прате у области електронске управе

Дигитална трансформација јавне управе у Републици Србији чврсто је утемељена у напорима ка модернизацији управе као кориснички оријентисане платформе и унапређењу ефикасности и квалитета јавних услуга. У области развоја електронске управе, може се издвојити више индикатора који се прате на националном и међународном нивоу.

Подаци Републичког завода за статистику о употреби информационо-комуникационих технологија у Републици Србији упућују на повољне услове за остварење потенцијала електронске управе и електронске комуникације између управе и њених корисника. Више од 88% домаћинстава у Србији има приступ широкопојасној интернет конекцији, са највећом распрострањеношћу од 92% у Београду. Подаци показују годишњи раст у периоду 2021-2024 (Илустрација 1). Када су у питању појединци, више од 87% појединаца је користило интернет током три месеца која су претходила мерењу у 2024. години. Овај и слични показатељи указују на свеукупно повољни амбијент за реализацију пуних потенцијала електронске управе оријентисане ка корисницима.

Илустрација 1. Домаћинства која поседују широкопојасну интернет конекцију, према регионима (%). Извор: Републички завод за статистику, УПОТРЕБА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, 2024.

Коришћење услуга електронске управе је у порасту, што показују подаци о растућем броју регистрованих корисника електронске управе (регистрованих е-грађана) и корисника потписа у клауду. Према подацима са портала еУправа у јануару 2025. године, више од два милиона грађана (2.210.128) су корисници електронске управе и имају креиран кориснички налог на порталу за електронску

идентификацију еИД (<https://eid.gov.rs>) путем којег могу да приступе низу других веб-платформи органа за покретање електронских услуга и других електронских поступака. Иако број регистрованих налога представља трећину становништва, примећује се позитиван тренд у годишњој стопи регистрованих е-грађана (примера ради, у децембру 2022. било је преко 1.588.000 регистрованих е-грађана).

Додатни показатељи развоја и функционисања електронске управе у Републици Србији постављени су и прате се у систему праћења спровођења Програма развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2023. до 2025. године. Међу њима се за потребе ове анализе посебно издвајају следећи показатељи на нивоу посебних циљева и мера:

- Број органа који канцеларијско пословање искључиво обављају путем Писарнице.
- Број органа чија су постојећа софтверска решења интегрисана са Писарницом и е-архивом.
- Број успостављених и унапређених евиденција у електронском облику (регистара).
- Број аката насталих у раду инспекцијских органа у софтверском решењу е-инспектор достављених у јединствен електронски сандучић корисника услуга е-Управе.
- Процент предмета који су вођени искључиво у електронском облику у односу на све предмете у календарској години.
- Број ресурса доступних на Порталу отворених података.
- Број посета Порталу отворених података.

Табела 1 представља показатеље из Програма развоја електронске управе 2023-25. године са циљаним и оствареним вредностима за 2023. годину:

Табела 1. Показатељи и вредности показатеља праћених на основу спровођења Програма развоја е-управе у Републици Србији за период од 2023. до 2025. године. Извор: Министарство државне управе и локалне самоуправе.

Општи циљ Програма: Развој ефикасне и кориснички оријентисане управе у дигиталном окружењу					
Показатељ	Почетна вредност (2022)	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Циљна вредност (2024)	Циљна вредност (2025)
Свеукупни резултат Србије из ЕУ Извештаја о поређењу е-управа: eGovernment Benchmark Report (%)	48,6	52	56,2	56	59
Посебни циљеви и мере Програма					

Посебан циљ 1: Развој инфраструктуре у електронској управи и обезбеђивање интероперабилности					
Показатељ	Почетна вредност (2022)	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Циљна вредност (2024)	Циљна вредност (2025)
Број органа државне управе, АП и ЈЛС који у државним центрима за управљање и чување података смештају своје регистре и друга софтверска решења (Број)	36	42	60	50	60
Број органа који преузимају податке из Централног регистра становништва, Катастра непокретности, Регистра привредних субјеката и Адресног регистра преко Сервисне магистрале органа (Број)	435	480	500	500	520
Процент здравствених установа повезаних на Јединствену информационо-комуникациону мрежу електронске управе (%)	0	1	1	20 (број)	90 (број)
Мера 1.1: Унапређење Државних центара за управљање и чување података у Београду и Крагујевцу					
Број регистара и других софтверских решења који се воде у државним центрима за управљање и чување података (Број)	83	95	209	105	120
Мера 1.2: Унапређење електронског поступања органа кроз коришћење еИД система, Писарнице, еПлаћања, еДоставе и еАрхиве					
Број органа који канцеларијско пословање искључиво обављају путем Писарнице (Број)	0	300	160	350	400
Број органа чија су постојећа софтверска решења повезана са Писарницом и еАрхивом (Број)	0	3	3	5	10
Број органа државне управе који користе колаборационе сервисе (Број)	21	25	25	28	30
Мера 1.3: Успостављање нових и унапређење постојећих регистра и евиденција у електронском облику као подршка развоју услуга електронске управе					
Број успостављених и унапређених евиденција у електронском облику (регистара) (Број)	35	36	36	37	40

Мера 1.4: Унапређење људских капацитета јавне управе за успостављање и примену информационих технологија у електронској управи					
Број извршилаца на радним местима за ИТ службенике (Број)	6.402	6.500	4.778	6.600	6.700
Број службеника који су обучени за рад у дигиталном окружењу, по органима и јединицама локалне самоуправе у којима су запослени (Број)	1.200	1.200	6.496	1.200	1.200
Број извршилаца на радним местима за ИТ службенике у органима државне управе (Број)	610	630	664	655	680
Број извршилаца на радним местима за ИТ службенике у органима локалне самоуправе (Број)	470	485	367	500	510
Мера 1.5: Унапређење информационе безбедности и стандарда					
Процент органа који имају успостављен и функционалан систем информационе безбедности и испуњавају стандарде везане за информациону безбедност (ИСО 27001 и ИСО 20000 усвојен Акт о информационој безбедности) у односу на број спроведених редовних и ванредних инспекцијских надзора у једној календарској години (%)	95	95	95	100	100
Процент органа који имају успостављен и функционалан систем информационе безбедности и испуњавају стандарде везане за информациону безбедност (усвојен План опоравка у случају катастрофе) у односу на број спроведених редовних и ванредних инспекцијских надзора у једној календарској години (%)	90	95	95	100	100
Број службеника који су прошли сајбер вежбе у јавној управи (Број)	150	180	200	210	240
Посебан циљ 2: Унапређење правне сигурности у коришћењу електронске управе					
Показатељ	Почетна вредност (2022)	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Циљна вредност (2024)	Циљна вредност (2025)

Број аката насталих у раду инспекцијских органа у софтверском решењу еИнспектор достављених у јединствен електронски сандучић корисника услуга електронске управе (Број)	17.532	25.000	2	30.000	35.000
Процент предмета који су вођени искључиво у електронском облику у односу на све предмете у календарској години (%)	0	10	15	25	40
Мера 2.1: Обезбедити ефикасну заштиту права корисника електронске управе					
Даље проширење могућности електронског покретања и вођења судских поступака за учеснике у поступку коришћењем апликације еСуд (Број)	1	16	0	16	108
Процент судија у РС који су прошли обуке Правосудне академије за рад у дигиталном окружењу у односу на укупан број судија у РС (%)	15	20	0	30	40
Мера 2.2: Унапређење доставе у електронској управи					
Број органа који врши доставу у Јединствени електронски сандучић (Број)	13	19-20	200	100	300
Посебан циљ 3: Повећање доступности електронске управе грађанима и привреди кроз унапређење корисничких сервиса					
Показатељ	Почетна вредност (2022)	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Циљна вредност (2024)	Циљна вредност (2025)
ЕУ бенчмарк електронске управе – димензија Кључни катализатори (Индексни поени)	54	53-56	59	60	65
ЕУ бенчмарк електронске управе – димензија Усмереност на кориснике (Индексни поени)	77	80	82	85	87
Локални индекс развоја еУправе (ЛЕИ) (Број)	25	29-30	40	35	40
Мера 1.3: Унапређење Портала еУправа и других софтверских решења					
Број поднесака упућених путем Портала еУправа у једној календарској години (Број)	1.215.767	1575000 – 1500000	0	1.800.000	2.200.000

Процент усклађеност функционалности Портала еУправа са стандардима приступачности (%)	75	83,3 – 85	85	90	100
Број реализованих услуга на Порталу еУправа у једној календарској години (Број)	210	204-215	340	220	230
Процент корисника који позитивно оцењују корисничко искуство за услуге на Порталу еУправа (%)	0	0	92	30	50
Мера 3.2: Пружање подршке корисницима електронске управе					
Број услуга које имају корисничку подршку путем Контакт центра (Број)	250	266-280	358	300	350
Број обрађених упита корисника у Контакт центру (Број)	432.143	475000 – 500000	557.897	550.000	600.000
Мера 3.3: Афирмација електронске управе (Подизање свести јавних службеника и грађана о значају дигитализације и јачање поверења у електронске услуге)					
Укупан број регистрованих корисника на Порталу за електронску идентификацију (eid.gov.rs) (Број)	1.405.460	1995000 – 2100000	2.103.112	2.600.000	3.200.000
Број издатих параметара за мобилну апликацију ConsentID (број регистрованих корисника шемом високог нивоа поузданости) (Број)	24.280	47.500 – 50.000	609.032	65.000	75.000
Посебан циљ 4: Отварање података у јавној управи					
Показатељ	Почетна вредност (2022)	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Циљна вредност (2024)	Циљна вредност (2025)
Број ресурса доступних на Порталу отворених података (Број)	5.995	6175 – 6500	6.318	7.200	8.00
Број посета Порталу отворених података (Број)	285.795	270000 – 300000	310.000	335.000	400.000
Мера 4.1: Обезбеђење имплементације законодавног оквира за отворене податке					
Број органа који деле/објављују отворене податке на	83	95-100	111	115	130

Порталу отворених података (Број)					
Мера 4.2: Подршка коришћењу отворених података					
Број организованих хакатона, дататона, недеља отворених података и изазова отворених података у једној календарској години (Број)	10	14	4	20	25
Број органа којима је пружена подршка за отварање и/или поновно коришћење отворених података (Број)	28	38	10	50	62
Мера 4.3: Увођење концепта "паметног града"					
Број ЈЛС за које је урађена анализа спремности за спровођење концепта „паметни град“ (Број)	0	3	3	1	1

Када је реч о међународним показатељима, од посебног значаја се истичу следећи:

- **EU e-Government Benchmark** који прати степен дигитализације јавних услуга у 35 држава Европе. У истраживању објављеном у 2023. години, Србија је остварила резултат од 56 бодова (8 бодова више у односу на претходни период мерења) и заузела 30. место од укупно 35 држава анализираних према 14 индикатора.
- **The United Nations E-Government Survey** који представља процену Уједињених нација о стању дигиталне управе у све 193 државе чланице УН. У истраживању објављеном 2022. године, Србија је заузела 40 место на основу Индекса развоја електронске управе и остварила запажен скок из групе држава са "високом вредношћу" овог индекса у групу држава са "веома високом вредношћу" индекса.
- **World Bank GovTech Maturity Index (GTMI)**, који процењује различите аспекте усвајања технологије, иновација и дигиталне трансформације унутар државних агенција и организација јавног сектора. Према последњем мерењу из 2022. године, Србија је остварила резултат од 0,895 бодова, више у односу на регионални просек (0,698) и глобални просек (0,552).
- **EU Open Data Maturity Report**, који процењује напредак и зрелост 35 држава Европе за примену политика и иницијатива отворених података. Према најскоријем извештају објављеном у 2023. години, Србија је заузела 25. место у укупном мерењу, са највишим резултатом оствареним у области Портала отворених података (20 место).

Појашњења у погледу ефеката кључних решења одредби Закона које се мењају

Кључни ефекти нових законских решења који се анализирају у складу са Уредбом о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика су: финансијски ефекти, економски ефекти, ефекти на животну средину, управљачки ефекти, а врши се и анализа ризика тих решења.

У конкретном случају директан повод за измену Закона је потреба да се исти додатно усклади са Директивом (EU) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, првенствено у погледу концепата "динамички подаци", "истраживачки подаци" и "скупови података високе вредности од значаја за друштво", транспарентности услова односно лиценце којом се уређује поновна употреба података, услова за доделу искључивог права на поновну употребу података који нису у отвореном облику, услова за одбијање захтева за поновну употребу итд. На овај начин је важећа законска обавеза прецизирана, а истовремено и сужена на податке који су од евидентног интереса за привреду и грађане.

Битан разлог за измену Закона је и одлагање примене одредби које већ прописују обавезу отварања података и обавезу омогућавања поновне употребе података, а како би се органима оставио довољно дуг рок да своја постојећа софтверска решења развијају тако да омогуће аутоматизован процес отварања података, као и поступања по захтевима за поновну употребу података. Узета је у обзир чињеница да право на отворене податке и њихову поновну употребу није имплементирано у пракси. То је и разлог због кога је спровођење тих обавеза одложено за 1. јануара 2030. године, јер се очекује да ће сви органи у том интервалу вршити редовна унапређења софтверских решења, која користе у свом електронском пословању и управном поступању, па им усклађивање са овим функционалностима неће стварати ванредне и неочекиване трошкове.

Прецизирање начина на који ће се подаци отворати и омогућити њихова поновна употреба додатно ће се извршити усвајањем подзаконских аката, али је било нужно да се обавезе органа, које су већ прописане важећим текстом Законом, пре свега одложе, а онда и прецизирају и терминолошки усагласе са поменутом директивом ЕУ.

Напомињемо да је обим отварања података у битној корелацији са остваривањем права на поновну употребу податка. Наиме, што су отворени подаци доступнији привреди и грађанима, преко Портала отворених података, то ће захтеви за поновну употребу података бити ређи и обратно.

Такође, Законом је отворена могућност развоја софтверских решења за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији, у циљу побољшања ефикасности, одрживости, унапређења транспарентности и укључивања грађана у доношење одлука и квалитета урбаног живота. Прописана је обавеза ИТЕ канцеларије да развије платформу за развој и управљање електронским

услугама на одређеној територији, која ће обезбедити лакшу имплементацију тих сервиса, који су у упоредном праву познати под појмом „паметан град“.

Битно је нагласити и позитивне економске и друштвене ефекте новопрписане могућности да се корисник услуга електронске управе региструје и путем другог портала преко портала ЕИД, у складу са законом. Ово је учињено пре свега из разлога лакше доступности електронске управе корисницима. Наиме, сваком потенцијалном кориснику електронске управе најједоставније је да регистрацију тог корисничког својства започне управо са портала на коме жели да користи услугу електронске управе. Када се на тај начин региструје као корисник електронске управе, обезбеђује му се приступ и свим осталим електронским корисничким сервисима, које обезбеђују остали органи, а аутоматски му се отвара и електронско сандуче из члана 15. Закона, кроз који му се врши квалификована електронска достава свих дописа од стране било ког органа јавне управе.

Орган може користити софтверско решење или протокол заснован на технологији дистрибуиране базе података којим се, у целини или делимично, омогућава аутоматизовано извршавање, контролисање, односно документовање правно релевантних догађаја и радњи закључивањем уговора у електронском облику. Наиме, овде се мисли на blockchain технологију којом се обезбеђује правна сигурност у поступцима који захтевају сагласност двеју или више страна. Тиме се обезбеђује поуздано похрањивање уговора и других докумената који се креирају у јавној управи, а што ће утицати на повећање безбедности чувања докумената и сигурност трансакција. Нпр. у случају уговора, карактеристике кода омогућавају аутоматску реализацију, осигуравајући неповратност и непромењивости при размени новца, робе, непокретности, хартије од вредности и друге имовине.

Анализа финансијских ефеката кључних законских решења

Позитивни финансијски ефекти решења одложене примене обавезе отварања података и омогућавања поновне употребе података су веома велики. Да није предложена одложена примена закона сви обвезници по закону би јако тешко спроводили ову обавезу, јер би право на поновну употребу података подразумевало велики утросак времена, јер ти подаци, чак и ако су дигитализовани, у великом броју случајева нису лако претраживи кроз постојеће електронске базе, а нарочито су тешко доступни ако нису дигитализовани. У том смислу би трошкови поступања по тој обавези били велики, а ни институционални капацитети у већини случајева не би могли да је подрже. Органи који би се, у циљу повећања ефикасности, одлучили да унапреде постојеће софтвере, у циљу аутоматизације поступања по упитима за те податке, као и да постојеће податке у својим базама учине претраживим, морали би да без одлагања издвоје ванредна средства за обезбеђење тих функционалности у оквиру постојећих софтвера, које се иначе могу успоставити без већих трошкова кроз редовна унапређења информационалних система. Када би само 10% органа, који су обвезници по овом закону одлучило да ванредно унапреди своје софтвере, како би омогућили лакши приступ подацима, то би значило да би такав ванредни

трошак имало преко 1.500 органа. Ако би то унапређење орган коштало само 10.000 евра, под условом да је реч о једноставнијим софтверима, то би био укупан трошак за републички буџет и буџете локалних самоуправа од минимално 15 мил. Евра, што је врло скромна процена. Наравно, ако би се оваква унапређења информационих система спроводила у интервалима редовног унапређења софтвера, ти ванредни трошкови не би постојали.

Трошкови спровођења обавезе ИТЕ канцеларије да развије платформу за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији, која ће обезбедити лакшу имплементацију тих сервиса, који су у упоредном праву познати под појмом „паметан град“ ће се обављати у оквиру редовних послова те канцеларије и из донација, баш као што се у пракси већ спроводе пилот пројекти развоја тих услуга у неким јединицама локалне самоуправе. Заједнички пројекат Министарства државне управе и локалне самоуправе, Корејског института за развој (КДИ) и јужнокорејске мултинационалне компаније „Самсунг“ под називом „Развој паметних градова заснованих на инфраструктури облака“ почео је са имплементацијом крајем 2021. године у општинама Петровац на Млави, Бечеј и Шид.

Анализа економских ефеката кључних законских решења

Ради лакшег праћења анализираних економских ефеката кључних законских решења, предочићемо их кроз одговоре на следећа питања:

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће отворени подаци и право на поновну употребу података проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Подсећамо да су ова права прописана још 2018. године, када је усвојен Закон, а да се овим изменама само прецизира начин њихове реализације. То право је прописано као опште право грађана и привреде, без обавезе доказивања правног интереса за остварење тог права и без плаћања накнада у тим поступцима.

Да би се елиминисала евентуална забуна у погледу правне природе „лиценце за поновну употребу података“, напомињемо да овде није реч о лицензирању корисника, које са собом носи трошкове и посебан поступак прибављања лиценце, већ је реч о условима под којима се ти подаци могу користити од стране корисника, а који ће бити идентични за све кориснике који буду подносили захтев. Битно је скренути пажњу и на одредбу која прописује да када орган услови поновну употребу података, да ти услови морају бити пропорционални, недискриминаторни и оправдани јавним интересом и да неће неосновано ограничавати могућност и начин њихове поновне употребе, нити ће ограничавати конкуренцију. Ово правило значајно штити кориснике од тога да се условима из лиценце у пракси не обеспредмети остваривање њиховог права на поновну употребу података.

Већ смо навели да ће се отварањем података, којима располаже јавна управа, привреди омогућити лак приступ тим подацима, тј. информацијама од значаја за пословање, а грађанима подацима од значаја за планирање свакодневног живота и др. активности.

Мере за постизање тог циља су биле усмерене на: унапређење генерисања, ажурирања и објављивања отворених података; унапређење портала отворених података (интеграција паметних градова); обезбеђење подршке коришћењу отворених података; и увођење концепта „паметног града“/eГрад. Новчану процену свих позитивних економских ефеката отварања података и омогућавања понове употребе података у комерцијалне сврхе је немогуће извршити. Реализација ових права отвара могућност привреди да развој својих производа и услуга планира у складу са реалним потребама тржишта. Такође омогућује ефикасније планирање набавки и дистрибуције робе и услуга. Имплементација ове обавезе је од нарочите важности за развој компанија које се баве аналитиком и консалтингом. Може се закључити да су економски ефекти од имплементације ових обавеза већи уколико је привреда развијенија.

Отварањем података и развојем паметних сервиса као што су „паметан град“, „одрживи урбани системи“ и сл. заснованих на вештачкој интелигенцији и широко отвореним подацима, омогућило би се широко коришћење потенцијала података којима располаже јавна управа, а који су од значаја за јавност. Грађани би лакше планирали своје време проведено у саобраћају, набавкама, коришћењу слободног времена и сл.

Одредбе закона да је орган дужан да при дизајнирању, изради, одржавању и ажурирању софтверског решења поштује стандарде приступачности, како би услуге електронске управе биле доступне свима, а нарочито особама са инвалидитетом те да је орган дужан да софтверско решење прилагоди мобилним уређајима, значајно утичу на обим и ефекте остваривања права грађана. Прописивање поједностављене аутентификације грађана приликом коришћења електронских сервиса јавне управе, и то путем мобилног уређаја, значајно ће смањити утрошак времена и трошкове које грађани имају у коришћењу тих сервиса.

2) Да ли изабрана опција да је могуће наплатити накнаду за поновну употребу података утиче на услове конкуренције и ако утиче на који начин утиче?

Закон прописује да орган који поседује скупове података од посебног значаја за поновну употребу по правилу не наплаћује ту услугу, али да је може наплатити ако би бесплатна доступност тих података довела до нарушавања конкуренције на релевантном тржишту. Ово одступање од правила је прописано како не би у неповољнији положај била доведена правна лица која су до података дошла уз трошкове, нпр. плаћањем накнаде за преузимање одређених сетова података потребних за анализе које продају тржишту. Ако би њихова конкуренција долазила бесплатно до истих тих сетова података, а по основу захтева за поновну употребу података, онда би њихови односи на тржишту били неравноправни.

Напомињемо да је одступање од правила о томе да се право на поновну употребу података остварује без накнаде изричито прописно и Директивом (EU) 2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, те да је том директивом прописано и да се поновна употреба података не односи на податке настале у раду јавних предузећа изван јавних овлашћења, односно у вези са пружањем комерцијалних услуга које су изложене конкуренцији на тржишту. Овај дуги

изузетак има за циљ да омогући одрживост пословања јавних предузећа на тржишту, што је битан позитиван ефекат на ту категорију предузећа.

Анализа ефеката кључних законских решења на животну средину

Иако би се на први поглед могло закључити да закон који уређује управу не производи ефекте на животну средину, сама чињеница да је реч о електронској управи указује на искључиво позитивне ефекте дигитализације посупака и регистара, који су се раније водили искључиво у папирној форми. Међутим, имајући у виду да је Закон у примени још од 2018. године и да су на основу њега успостављени бројни електронски сервиси јавне управе, а омогућена је и брза размена података између органа електронским путем, преко Сревисне магистрале, те достава странкама у поступку аката и дописа у електронском формату, јасно је колико је смањена употреба папира и штампача у јавној управи, те колики је позитиван утицај дигитализације на животну средину.

Повећање интензитета електронског поступања јавне управе, које ће омогућити поједностављење аутентификације корисника еУправе, као и омогућење приступа електронским сервисима путем мобилних телефона, додатно ће повећати позитивне ефекте овог закона на животну средину.

Отварање података ће такође може имати бројне позитивне ефекте на животну средину, ако се расположиви подаци буду користили у ту сврху.

Када је у питању развој „паметних градова“, скрећемо пажњу на то колико би смањење гужви у саобраћају, планирањем рута и времена укључења у саобраћај утицало на смањење емисија угљен диоксида. Додатно, један од сервиса концепта „паметног града“ је и контрола камерама и дроновима критичних тачки за избегавање пожара и/или одроне клизишта, што такође може имати изузетан утицај на заштиту животне средине.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

Када је реч о управљачким ефектима кључних законских решења на органе, понављамо да су обавезе отварања података и обезбеђења права на оновну употребу података прописане још 2018. године и да су органи до сада већ требали да те обавезе примењују, а да је примена изостала. Такође понављамо да се овим изменама примена тих обавеза одлаже за 01.01.2030. године, управо како би се органима оставио додатан рок за имплементацију тих обавеза. Дефинисањем врсти података који се отварају и чију је поновну употребу орган дужан да омогући, у складу са Директивом (ЕУ) 2019/1024, само је сужен обим важеће обавезе.

Како би се омогућило остварење права грађана на електронску управу, још 2018. године је прописана обавеза органа да изradi софтверско решење које омогућава коришћење услуга електронске управе. Како би се поједноставило спровођење те обавезе

предложено је да се изменама Закона пропише да је орган дужан да приликом обављања послова канцеларијског пословања користи софтверска решења писарницу и еархив које обезбеђује надлежни орган тј. ИТЕ Канцеларија, осим ако посебним законом није другачије уређено. Изузетак је прописан јер неки органи као што су Пореска управа, РГЗ и АПР већ имају развијене те сервисе, које користе у складу а законима који уређују поступке које примењују.

Прописана је могућност да орган може успоставити софтверско решење на сопственој инфраструктури, али да је тада дужан да самостално обезбеђује неопходне лиценце и да то софтверско решење успостави на државном клауду надлежног органа, односно сопственој клауд инфраструктури која се налази на територији Републике Србије.

Резултате спроведене анализе управљачких ефеката ћемо предочити кроз одговоре на питања која следе.

1) Да ли се изабраном опцијом отварања података и омогућења поновне употребе података уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Није нужно уводити било какве организационе промене у било који орган, који је по овом закону обвезник отварања података и омогућавања поновне употребе података, у циљу реализације тих обавеза. Већ смо навели да ће унапређење софтвера и дигитализација евиденција и регистара који још нису дигитализовани, иако је и та обавеза давно наступила, значајно смањити ангажман запослених у органима на тим пословима. Подаци за отварање и поновну употребу би се вукли из расположивих електронских база података, те евиденција и регистара, на основу аутоматизованих упита.

Једино што предложене измене уводе као нову обавезу за органе јесте да је сваки орган дужан да одреди лице одговорно за поновну употребу и отварање података и да податке о том лицу објави на веб презентацији органа. Лице одговорно за поновну употребу и отварање података координира послове припреме и отварања података обезбеђујући да подаци буду потпуни, тачни и ажурни и објављени на законит начин. Прописана је и прекршајна одговорност тог лица ако корисницима не обезбеди реализацију тог права. Напомињемо да ова обавеза не подразумева додатно запошљавање, јер је ту улогу могуће поверити било коме од запослених, с обзиром да нису прописани никакви посебни услови које те лице треба да испуњава, да би му се ти послови поверили.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење новописаних законских обавеза (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Сви органи располажу запосленима који могу спроводити обавезе дигитализације регистара и евиденција које воде, а који још нису дигитализовани по законској обавези, успостављеној још 2018. године. Ти органи већ располажу хардвером и софтвером, кроз који спроводе већ успостављене електронске сервисе и врше размену података преко Сервисне магистрале.

Управна инспекција, која је у саставу МДУЛС-а, ће у оквиру својих капацитет обављати послове подношења захтева за покретање прекршајних поступака против одговорних лица, која крше обавезе отварања података и реализације права на поновну употребу података. Пошто ће се ова контрола вршити тек након 01.01.2023. године, Министарство има довољно времена да усклади систематизацију радних места инспектора и обучи их за имплементацију ове обавезе.

Сви органи који су по Закону дужни да омогуће право на поновну употребу података, по изменама Закона су обавезни да образложе како би не плаћање накнаде за конкретну услугу нарушило конкуренције на релевантном тржишту. У супротном, овај изузетак од обавезе бесплатног коришћења те услуге не би се могао применити у пракси, јер је право на бесплатну услугу конституисано у интересу корисника. Овај изузетак је прописан у складу са Директивом (ЕУ) 2019/1024. Органи ће у периоду до 01.01.2030. године моћи да развију капацитете и/или идентификују ситуације у којима овај изузетак могу применити, јер је то право конституисано у њиховом интересу.

Каталог органа ће се успоставити од стране надлежног органа, а то је ИТЕ Канцеларија тј. службе Владе која је надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе. Каталог се успоставља преузимањем података од Републичког завода за статистику и Агенције за привредне регистре и редовно ће се ажурирати у сарадњи са тим органима. ИТЕ Канцеларија посао вођења тог каталога може вршити расположивим кадровским и техничким капацитетима.

ИТЕ канцеларија такође располаже капацитетима да у року од 3 године од дана ступања на снагу овог закона успостави платформу за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији – паметни град са циљем интегрисаног управљања садржајем у складу са предложеним изменама члана 16. Закона.

3) Да ли кључна законска решења утичу на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Генерално говорећи дигитализација рада јавне управе, отварање података и гарантовање права на поновну употребу података позитивно утиче на транспарентност рада јавне управе.

Именама и допунама Уредбе о садржају веб презентације органа, прописале се стандарди које треба да испуне портали органа, тако да се обезбедити лакша прегледност и претраживост, па самим тим ће се унапредити транспарентност рада јавне управе, а последично и њена одговорност. Одговорност рада јавне управе у складу са Законом ће се додатно унапредити прописивањем прекршаја за случајеве ускраћивање права на поновну употребу података.

Од изузетног значаја за транспарентност рада органа је новопрописана обавеза органа да на порталу отворених података, у електронском и машински читљивом облику, објави текст слободне лиценце, тј. услове коришћења података, као и услове доделе и начина коришћења искључивог на поновну употребу података, ако тако право додели трећем лицу. Напомињемо да је и то искључиво

право прописано у складу са Директивом (ЕУ) 2019/1024, тако да је дозвољено само ако је то неопходно за пружање услуга у јавном интересу или ако је реч о подацима који се односе на дигитализацију извора културе. У овом другом случају је изузетак предвиђен због високих трошкова дигитализације.

Све предложене измене позитивно утичу на остваривање права странака и управљање подацима, па самим тим и на владавину права и безбедност.

Анализа ризика новопређених решења

Већ смо напоменули да је кључни разлога за усвајање овог закона одлагање спровођења обавезе отварања података и остварења права на поновну употребу података. Одлагање тих обавеза за 01.01.2030. године се управо предлаже како би се превазишао ризик одсуства капацитета за спровођење те обавезе.

Имплементација „паметних градова“ је прописана као могућност за локалне самоуправе и остале органе заинтересоване за пружање тог сервиса, не ко обавеза. У том смислу не постоји ризик у вези са применом тих одредби.

Прописи које је потребно донети у поступку имплементације Закона

У поступку имплементације овог закона Влада ће у року од 9 месеци од супања на снагу овог закона усвојити:

- Измене и допуне Уредбе о садржају веб презентације органа.
- Уредбу о ближим условима о успостављању и начину рада Портала отворених података, укључујући организационе и техничке стандарде, и стандарде за повезивање са порталом, као и ближу садржину годишњег плана и начин припреме, отварања и објављивања података
- Измене и допуне уредбе којом се ближе уређује начин одобравања, суспендовања и укидања приступа Сервисној магистрали органа, као и правила интероперабилности
- Уредбу којом се ближе уређује начин преузимања, размене података, приступа и заштите података садржаних у каталогу органа, као и друга техничка питања од значаја за вођење каталога органа

У поступку имплементације овог закона Министарство ће у року од 9 месеци од ступања на снагу овог закона усвојити:

- Правилник којим ближе уређује критеријуме и техничке стандарде, као и начин коришћења платформе за развој и управљање електронским услугама на одређеној територији – паметни град (члан 9. Предлога закона)

Информације о спроведеном консултативном процесу

Заинтересоване стране у односу на спровођење Закона о електронској управи су:

- ✓ Грађани и привреда, који:
 - као странке учествују у административним тј. управним поступцима, у циљу заштите својих права;
 - врше увид у јавне електронске регистре и евиденције преко еПортала јавне управе, ради увида у податке и документе који су објављени у јавном интересу;
 - који имају интерес да преузимају и обрађују отворене податке, односно да добијају информације које се генеришу из тих података;
- ✓ Јавна управа, која је обвезник:
 - електронског поступања према странкама;
 - отварања података;
 - вођења електронских регистара и евиденција и уноса података о истим у Мета регистар.
- ✓ Управна инспекција, која врши надзор над спровођењем управног поступка;
- ✓ Управни судови, који обезбеђују судску заштиту странака у управним поступцима;
- ✓ Правосудни органи, који у свом поступању врше увид у управне акте и преузимају електронске податке из регистара и евиденција које води јавна управа.

Заинтересоване стране су имале прилику да се о решењима Закона изјасне још у поступку израде Закона о електронској управи, а пре израде ове анализе су додатне консултације спровођене са заинтересованим странама у циљу прикупљања оцена о досадашњој примени Закона о електронској управи, идентификације проблема и изазова, као и дискусије о потребама за даљим унапређењима:

У новембру и децембру 2023. године одржано је 17 састанака. Састанцима је присуствовао 41 представник институција и организација које у оквиру делокруга свог рада активно учествују у креирању и/или спровођењу политика електронске управе у Републици Србији:

1. Кабинет председника Владе, Јединица за имплементацију стратешких пројеката, ИТ и еУправа
2. Министарство државне управе и локалне самоуправе
3. Министарство информисања и телекомуникација
4. Министарство унутрашњих послова
5. Министарство спољних послова

6. Министарство финансија
7. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
8. Агенција за привредне регистре
9. Канцеларија за информационе технологије и електронску управу
10. Републички секретаријат за јавне политике
11. Републички геодетски завод
12. Национална академија за јавну управу
13. Служба за управљање кадровима
14. Управа за аграрна плаћања, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
15. Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности
16. Стална конференција градова и општина
17. Национална алијанса за локални економски развој

У даљем тексту представљамо кључне закључке тих консултација, са посебним акцентом на недостатке уочене током имплементације Закона.

Саговорници су усаглашени у оцени да је примена Закона о електронској управи у значајној мери допринела обезбеђењу једноставније, отвореније, сигурније и ефикасније електронске комуникације и поступања између јавне управе и њених корисника, као и између самих органа управе.

Ипак, међу кључним недостацима истиче се одложено испуњење законске обавезе успостављања Метарегистра (Члан 13). Према члану 51. Закона, надлежни орган је био дужан да успостави Метарегистар у року од 12 месеци од ступања Закона на снагу, што до сада није урађено. Поред тога, саговорници су истакли да због одложеног спровођења Писарнице и еАрхиве, елементи електронског управног поступања, као што је подношење електронских поднесака (члан 39. Закона) и електронско достављање аката надлежних органа у Јединствени електронски сандучић (члан 40. Закона), нису у

потпуности доступни корисницима електронске управе.

У погледу унапређења ефикасности електронске доставе, саговорници су истакли да би увођење законске обавезе за одређене крајње кориснике (нпр. привредна друштва и предузетнике) да се региструју као корисници е-управе и користе јединствено електронско сандуче, као подразумевани метод за комуникацију са јавном управом, у великој мери убрзало и поједноставило покретање и спровођење управних поступака, као и доказивање уредности и датума доставе. С друге стране, поједини саговорници су истакли да сматрају да би увођење изричите обавезе за органе јавне да доставу корисницима електронске управе врше искључиво у јединствено електронско сандуче, уз јасно прописане изузетке, обезбедило већу правну сигурност за грађане и привреду у погледу свих поступака јавне управе који се у односу на њих спроводе.

Када је реч о обавези јавне управе да **успоставе и воде регистре и евиденције у електронском облику** (члан 10. Закона), поједини саговорници су истакли да сви органи јавне управе нису испунили обавезу успостављања електронских регистара и евиденција у року прописаном чланом 50. Закона (36. месеци од дана ступања Закона на снагу), као и да регистри и евиденције одређених органа и даље садрже "нечисте" податке, због чега други органи одбијају да их користе. Канцеларија за информационе технологије и електронску управу Владе РС је током спроведених састанака појаснила да се под регистрима и евиденцијама из члана 10. Закона, подразумевају они који су у претходном периоду успостављени, односно унапређени, и да мером 1.1.3 Програма развоја електронске управе у Републици Србији до 2025. године такође предвиђа успостављање и унапређење регистара, што ће и бити континуирани процес у будућности. Међутим, Закон о електронској управи тренутно не одређује "основне регистре" и неки саговорници сматрају да остаје нејасно на које евиденције и регистре се обавеза дигитализације односи, те да би основне регистре Законом требало дефинисати тако да обухватају адресни регистар, централни регистар становништва, регистар привредних друштава и катастар непокретности.

У погледу **поновне употребе података** (чл. 25-27. Закона), саговорници уочавају недостатак разумевања релевантних одредби и њихове примене од стране органа, као и неискоришћеност могућности и потенцијала које отварање података доноси како за управу тако и за њене кориснике. Недостају јачи механизми подстицаја за отварање података, као и одговорна лица унутар сваког органа, која ће бити задужена да воде унутрашњу политику отварања података и њихове поновне употребе. Према члану 25. Закона на поступак остваривања права на поновну употребу сходно се примењују одредбе закона којим се уређује поступак остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја. Међутим,

постоји нејасноћа у вези са појединостима овог поступка, нпр. у погледу поступања по жалби подносиоца захтева за поновну употребу података, одговорног органа за одлучивање у другом степену, што ствара неизвесност за подносиоце захтева. Саговорници примећују да би ближе дефинисање методологије отварања података, уз јасније и детаљније прописивање поступка остваривања права, могло да омогући боље резултате у пракси. Додатно, саговорници у једном органу истичу недостатак финансијских средстава за отварање података, а нарочито за обезбеђење и одржавање АПИ сервиса. Такође, будући да постоји јасно усмерење јавних политика ка искоришћавању потенцијала отворених података за развој **паметних градова**, на нивоу јединица локалне самоуправе, саговорници истичу потребу да се Законом пропише правни основ за ближе уређење критеријума за развој паметних градова у Републици Србији.

У погледу обезбеђења услова за **пријем електронског поднеска** (чл. 38. и 39. Закона), саговорници су навели да органи јавне управе нису омогућили пријем свих врста поднесака у складу са чланом 39. Закона, преко портала еУправа или другог веб-портала, упркос прописаном року од 18 месеци по ступању Закона на снагу (члан 53. Закона). Препознати су и други изазови, као што је недовољно наглашена потреба оптимизације пре саме дигитализације образаца за подношење поднесака, како би се спречило да електронски поднесци пресликавају папирне обрасце. Такође, препознат је недостатак приступа "без обрасца" тј. укидање потребе за попуњавањем образаца уколико корисници могу да се идентификују на поуздан начин и органи њихове податке могу да "повуку" из службених регистара и евиденција. На крају, поједини саговорници су навели да уколико се корисници идентификују шемом електронске идентификације високог нивоа поузданости, не би требало да постоји додатна обавезност потписивања образаца.

Неки саговорници су се сложили да би требало радити и на унапређењу услова за дигитализацију комуникације између јавне управе и правосуђа. У том смислу је сугерисано да се изменама Закона о електронској управи пропише дужност за органе управе да судовима достављају документа у електронском облику, са одложеном применом до 2025. године, с обзиром на очекивани прелазак на вођење судских поступака у електронском облику.

У односу на управљање подацима и физичку заштита података, предложено је да се у члан 29. Закона унесу детаљније одредбе, са посебним фокусом на органе јавне управе, како би се одговорило на потребу за специјализованим мерама заштите које су прилагођене јединственим карактеристикама и изазовима са којима се субјекти јавне управе суочавају у контексту информационе безбедности.

Поједини саговорници су истакли да одређење Портала еУправе у члану 4. тачка 22) Закона, као

јединствене приступне тачке електронској управи органа занемарује комплексност тренутног система, будући да више засебних портала такође омогућава приступ електронској управи, а функцију јединствене приступне тачке за све њих преузео је национални портал за електронску идентификацију (eid.gov.rs). Неки саговорници сматрају да би требало ревидирати одређене одредбе које се односе на Портал еУправа како би се ускладиле са децентрализованом природом пружања дигиталних услуга каква постоји у пракси, уз разматрање других постојећих портала и препознавање функције Портала за електронску идентификацију као јединствене приступне тачке ка другим порталима.

Већина саговорника такође наглашава и потребу за унапређењем јасноће језика и израза коришћених у тексту Закона. Ово се односи на коришћење техничког жаргона, што према појединим саговорницима представља изазов за разумевање како од стране шире јавности, тако и од стране стручњака. У погледу значења појединих израза саговорници истичу да би требало ревидирати појам "Државног клауда" из члану 4. тачка 7) Закона, будући да га ниједан даљи члан закона не разрађује и не помиње.

На крају, поједини саговорници истичу да одредбе које се односе на обезбеђење приступачности и забрану дискриминације у електронској управи (чл. 7, 16, 28, 31. Закона) нису спроведене у адекватној мери и да недостају одговарајући механизми за њихову примену, укључујући и практичне смернице за остваривање ових циљева у пракси.

Након формирања радне групе за израду текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о електронској управи у јулу 2024. године, Министарство државне управе и локалне самоуправе је 26. јула 2024. године објавило отпочињање рада на изради текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о електронској управи, у складу са одредбама члана 77. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 – др. закон и 47/18) и члана 32. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18). У периоду од 26. јула до 10. августа 2024. године, МДУЛС је спровело консултативни процес о изради Нацрта закона о изменама и допунама Закона о електронској управи и позвало представнике органа и организација, правосудних органа, међународних организација, удружења грађана и других представника цивилног друштва, стручне јавности, као и професори, академици, научници и друга заинтересована лица да дају предлоге, коментаре и сугестије.

Од посебног значаја је нагласити примедбе које су у вези са досадашњом имплементацијом закона изнели представници Републичког геодетског завода (РГЗ) и Агенције за привредне регистре (АПР) имајући у виду број и значај регистара и евиденција које воде и рефлектовање Закона на поступке које спроводе.

Представници РГЗ су истакли значај размене података у јавној управи у структурираном, дигитално предефинисаном облику. Док су сви поступци у РГЗ потпуно дигитализовани, у поступку уписа у катастар непокретности постоји аналогно поступање које примењују обвезници доставе. На пример, јавни бележници сачињавају јавнобележничке исправе у папирном ПДФ облику (енг. Portable

Document Format). Та документа достављају РГЗ као скениране верзије које нису адекватне за машинску обраду података, тј. нису машински читљиве. Службеници РГЗ су стога приморани да сваки документ отварају и "ручно" конвертују у дигитални облик, како би податке преписали у Геодетски катастарски информациони систем. На тај начин се у троши чак 15% људских капацитета у РГЗ, запосленима се ствара непотребно оптерећење, и додатно отвара простор за људску грешку. Будући да конверзија из аналогног у дигитални облик захтева додатно време и утиче на ефективност и ефикасност рада, "прекуцавање" свих података није временски изводљиво, због чега подаци нису увек доступни у структури која је потребна корисницима (попут банака и друштава за осигурање) за пословање и извештавање. Као последица, не може да се одговори на захтев корисника да претражују, филтрирају и групишу податке. Овај начин поступања је спор и захтеван, нарочито узимајући у обзир да јавни бележници податке већ добијају у дигиталном облику. Оваква пракса поступања је карактеристична и за друге обвезнике доставе, као што су органи јединица локалне самоуправе. Претходни покушаји да се наведени проблем реши у националном законском оквиру досад није наишао на позитиван исход. Из тог разлога, Републички геодетски завод сматра да Закон о електронској управи треба да се измени тако да јасно пропише да се размена података који су неопходни за обављање послова државних органа примарно обавља преко структурираних података.

У погледу отворених података и поновне употребе података, РГЗ сматра да одредбе нису до краја спроведене јер орган државне управе на крају одлучује да ли ће отворити податке, те да би било корисно, с обзиром на нову регулативу на нивоу ЕУ, да се отвореним подацима прида већи значај у закону и подзаконским актима. Додатно, потребно је да се начин отварања података уреди боље, тако да обухвати АПИ (апликативни програмски интерфејс) сервисе за отворене податке, али и да се додатно разради начин финансирања таквих активности. Наиме, будући да буџетска средства РГЗ нису мењана у протеклих 6 година, саговорници оцењују да недостају финансијска средства за развој ових сервиса. Да би се одговорило на потребе корисника података РГЗ, потребни су финансијски и људски капацитети за развијање и успостављање нових АПИ сервиса, за обезбеђење сталне подршке, обезбеђење поузданости сервиса, одржавање сервиса и редовна унапређења. Државе на европском нивоу преговарају о начинима на које ће владе да финансирају овакве активности. Будући да тренутно не постоје буџетска средства која би омогућила да се ове обавезе спроведу, и потребне су додатне финансијске анализе како би то било дугорочно одрживо, и потребно је да се системи обезбеде од стране државе уколико подаци за поновну употребу буду доступни без накнаде.

У погледу достављања електронских докумената у електронској управи, РГЗ истиче потребу да што више грађана постану е-грађани и да имају своје сандуче будући да је то најефикаснији начин доставе. Тренутно, Служба за катастар непокретности врши доставу решења на три начина. Када се решење дигитално потпише и стави електронски печат, документ се шаље 1) у форми електронског документа преко јединственог електронског сандучића на порталу еУправа, 2) уколико прималац нема сандучић, препорученом пошиљком преко поштанског оператора (тада се решење доставља у форми одштампаног и овереног примерка електронског документа) и 3) на електронској огласној табли катастра тј. веб-презентацији РГЗ. Експедиција поштом се не ради ако је достава е-грађанину успешна. Са поштанским оператером је успостављен сервис "електронска пријемна књига" који омогућава праћење пријема пошиљке. Када лице прими пошиљку, попуњава се доставница која се враћа РГЗ-у да је пошта примљена. Уколико није примљена, ставља се напомена да није уручена, запослени скенирају доставницу у систему за управљање документима. Доставница се чека и када се види да је решење достављено.

Представници Агенције за привредне регистре (АПР) истакли су потребу да органи који излажу своје сервисе на Сервисној магистрали органа имају јасан увид у то ко користи њихове сервисе. Према оцени АПР, потребно је додатно уредити начин одобравања приступа

Сервисној магистрали овлашћеним лицима, као и унапредити координацију са надлежним органом – Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу (КИТЕУ) која тај приступ одобрава. Прецизније, потребно је да надлежни орган чува податке о приступу и буде у могућности да одговори на упит органа који излажу своје сервисе. Даље, потребно је да се одреди које врсте сервиса треба да буду изложене на Сервисној магистрали, јер уколико су подаци потребни само једној установи, поставља се питање потребе да се излажу другим институцијама. Ван Сервисне магистрале, АПР размењује податке или путем АПИ сервиса или директним споразумом са органом коме су према посебним законима потребни подаци. Модел зависи од техничких услова и капацитета другог органа. На тај начин АПР може да контролише приступ подацима и води своју евиденцију.

Представници АПР су сагласни са предлогом увођења обавезности коришћења јединственог електронског сандучета за привредна друштва. Према Закону о привредним друштвима, привредна друштва су у обавези да пријаве адресу електронске поште, и тренутно се ради на активацији е-сандучета, међутим, не постоје законске казне уколико ова обавеза није испуњена, тј. уколико адреса није пријављена. Решење је да се јасно пропише да је коришћење е-сандучета обавеза, а не опција, за сва привредна друштва.

У погледу поновне употребе података, АПР изражава потребу за наплатом накнаде за поновно коришћење одређених скупова података, како би се та средства користила за одржавање сервиса. Будући да је АПР самофинансирајућа институција, предлог је да се остави могућност наплате накнаде за кориснике који податке желе да поново користе.

Представник Сталне конференције градова и општина (СКГО) сматра да поновна употреба података у Закону о електронској управи није јасно заокружена и није довољно јасна обвезницима закона, те се стога ретко примењује.

У погледу централне писарнице, саговорник похваљује иницијативу и оцењује да је она корисна за мале ЈЛС које немају капацитете, али оним ЈЛС које развијају и улажу у сопствене писарнице ствара изазов. Интензиван развој централне писарнице започет је пре две године, и она је требало да постане бекапни софтвер за све обавезе које се тичу електронског канцеларијског пословања. Будући да су се рокови пробијали, локална самоуправа се нашла у хибридном стању чекања да се заокружи рад на успостављању писарнице, паралелно са развијањем својих механизма и унапређењима појединачних локалних писарница. Потенцијално оптимално, али компликованије решење, било би да ЈЛС имају приступ централној писарници само за архивирање и достављање, а да у свом раду користе писарнице које плаћају. Процес је додатно компликован јер ЈЛС треба да попишу све поступке које локална самоуправа спроводи, али систем не комуницира са другим софтверским решењима као што је Регистар административних поступака (РАП). ЈЛС тако исти поступак уписују два пута у два различита решења, што ствара додатну забуну. Према оцени СКГО, и Писарница и РАП су изузетно значајне иницијативе, али у дугорочној перспективи иницијативе треба да буду комплементарне.

Уз развој писарнице и електронско достављање подигнут је ниво правне и инфраструктурне сигурности. Требало би више радити на информисању грађана, јер је примећено током серије обука на тему развоја е-управе, да су грађани који су се регистровани на порталу еУправа исказали спремност да примају документа од јавне управе електронским путем.

Све примедбе које су могле бити обухваћене изменама овог закона, имајући у виду обухват закона, уважене су и имплементиране током израде нацрта. Треба нагласити да су примедба у вези са трошковима прилагођавања софтверског решења обавезама

отварања података и омогућавања поновне употребе података озбиљно узете у разматрање, па је због тога предвиђена одложена примена закона на неуобичајено дуг период од шест година, јер је процена да ће се у том периоду радити нови софтвери или озбиљно дорађивати софтверска решења која су сада у употреби, па ће се то промене вршити у оквиру редовних трошкова. С друге стране, те обавезе су прописане још иницијалним законом, у складу са ЕУ директивама, тако да се реализација самих права која су прописана Предлогом закона не може накнадно доводити у питање и условљавати пројекцијама изгубљене добити тих органа.